

Dr. Fr. viteza pl. Močnika

Računica

za

avstrijske obče ljudske šole.

Izdaja v treh delih.

Prvi del: Nižja stopnja.

Predelala

K. Kraus in M. Habernal.

Veljá 40 h.

1903

Na Dunaju.

V cesarsko-kraljevi zalogi šolskih knjig.

Page
41

Aug. 12. 50. Ja.

A111

5 10009

Dr. Fr. viteza pl. Močnika

Računica

za

avstrijske obče ljudske šole.

Izdaja v treh delih.

Prvi del: Nižja stopnja.

Predelala

K. Kraus in M. Habernal.

Veljá vezana 40 vinarjev.

Na Dunaju.

V cesarski kraljevi zalogi šolskih knjig.

1903.

Šolske knjige, na svetlo dane v c. kr. zalogi šolskih knjig,
se ne smejo prodajati draže, nego je določeno na naslovnem
listu.

Pridržujejo se vse pravice.

21325 / 1, izd. 1903

g 10009

2. Prištevanje in odštevanje števila 1.

— 1. —

$1 + 1$	$4 + 1$	$2 + 1$	$4 + 1$
$2 + 1$	$3 + 1$	$4 + 1$	$2 + 1$
$3 + 1$	$2 + 1$	$1 + 1$	$3 + 1$
$4 + 1$	$1 + 1$	$3 + 1$	$1 + 1$

— 2. —

$2 - 1$	$5 - 1$	$3 - 1$	$4 + 1$
$3 - 1$	$4 - 1$	$5 - 1$	$4 - 1$
$4 - 1$	$3 - 1$	$2 - 1$	$3 - 1$
$5 - 1$	$2 - 1$	$4 - 1$	$2 + 1$

— 3. —

$2 = 1 + \cdot$	$3 = 2 + \cdot$	$1 + \cdot = 2$	$2 + \cdot = 3$
$3 = 2 + \cdot$	$5 = 4 + \cdot$	$2 + \cdot = 3$	$4 + \cdot = 5$
$4 = 3 + \cdot$	$2 = 1 + \cdot$	$3 + \cdot = 4$	$1 + \cdot = 2$
$5 = 4 + \cdot$	$4 = 3 + \cdot$	$4 + \cdot = 5$	$3 + \cdot = 4$

3. Prištevanje in odštevanje števila 2.

— 1. —

$1 + 2$	$3 + 2$	$2 + 2$	$3 + 1$
$2 + 2$	$2 + 2$	$1 + 2$	$3 + 2$
$3 + 2$	$1 + 2$	$3 + 2$	$1 + 2$

1 par sta 2 komada.

- 2. -

$3 - 2$	$5 - 2$	$4 - 2$	$5 - 1$
$4 - 2$	$4 - 2$	$3 - 2$	$4 - 2$
$5 - 2$	$3 - 2$	$5 - 2$	$2 - 2 = 0$

- 3. -

$3 = 1 + \cdot$	$4 = 2 + \cdot$	$1 + \cdot = 3$	$3 + \cdot = 5$
$4 = 2 + \cdot$	$5 = 3 + \cdot$	$2 + \cdot = 4$	$1 + \cdot = 3$
$5 = 3 + \cdot$	$3 = 1 + \cdot$	$4 + \cdot = 5$	$1 + \cdot = 2$

- 4. -

$1 + 1$	$3 + 1$	$4 - 1$	$1 + \cdot = 3$
$2 + 1$	$5 - 1$	$5 - 2$	$4 + \cdot = 5$
$3 - 1$	$2 + 2$	$3 + 2$	$2 + \cdot = 4$
$4 + 1$	$4 - 2$	$2 - 2$	$3 + \cdot = 5$

II. Številni obseg od eden do deset.

1. Izobraževanje številnih pojmov.

1

2

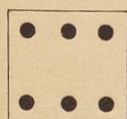
3

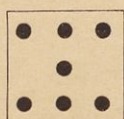
4

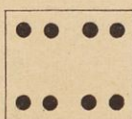
5

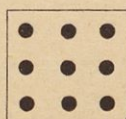
6

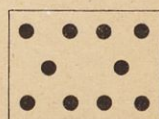
7

8

9

10

2. Računanje z osnovnimi števili.

- 1. -

1 + 1	2 + 1	2 - 1	1 - 1
2 + 1	4 + 1	3 - 1	6 - 1
3 + 1	3 + 1	4 - 1	4 - 1
4 + 1	5 + 1	5 - 1	2 - 1
5 + 1	1 + 1	6 - 1	5 - 1

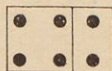
Meter.

- 2. -

5 + 1	5 - 1	2 + 1	6 - 1
6 - 1	3 - 1	2 - 1	5 + 1
4 + 1	3 + 1	4 - 1	1 - 1

- 3. -

6 = 5 + .	4 = 3 + .	2 + . = 4	6 - . = 5
2 = 1 + .	5 = 4 + .	1 + . = 3	3 - . = 1
3 = 2 + .	3 = 2 + .	3 + . = 5	5 - . = 4

- 4. -

1 + 2	3 + 2	3 - 2	2 - 2
2 + 2	4 + 2	4 - 2	6 - 2
3 + 2	1 + 2	5 - 2	3 - 2
4 + 2	2 + 2	6 - 2	4 - 2

- 5. -

$4 + 2$	$5 - 2$	$2 + 2$	$4 - 2$
$6 - 2$	$6 - 1$	$3 + 1$	$4 + 2$
$3 + 2$	$5 + 1$	$6 - 2$	$6 - 1$

- 6. -

$6 = 4 + \cdot$	$5 = 4 + \cdot$	$3 + \cdot = 4$	$6 - \cdot = 4$
$3 = 1 + \cdot$	$3 = 1 + \cdot$	$4 + \cdot = 6$	$3 - \cdot = 2$
$4 = 2 + \cdot$	$6 = 5 + \cdot$	$3 + \cdot = 5$	$6 - \cdot = 5$

- 7. -

$1 + 3$	$2 + 3$	$4 + 2$	$2 + 2$
$2 + 3$	$3 + 3$	$1 + 3$	$2 + 3$
$3 + 3$	$1 + 3$	$3 + 3$	$4 + 1$

- 8. -

$4 - 3$	$3 - 3$	$5 - 3$	$6 - 3$
$5 - 3$	$6 - 3$	$6 - 2$	$5 - 1$
$6 - 3$	$4 - 3$	$4 - 3$	$3 - 3$

- 9. -

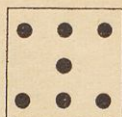
$1 + 3$	$2 + 3$	$5 - 3$	$6 - 3$
$3 + 1$	$3 + 2$	$2 + 3$	$6 - 2$
$3 + 3$	$6 - 3$	$1 + 3$	$2 + 2$
$3 - 3$	$3 + 3$	$4 - 3$	$2 + 3$

- 10. -

$4 = 1 + \cdot$	$6 = 3 + \cdot$	$1 + \cdot = 4$	$4 - \cdot = 1$
$4 = 3 + \cdot$	$5 = 2 + \cdot$	$2 + \cdot = 5$	$5 - \cdot = 3$
$5 = 2 + \cdot$	$4 = 2 + \cdot$	$3 + \cdot = 4$	$6 - \cdot = 5$
$5 = 3 + \cdot$	$3 = 2 + \cdot$	$3 + \cdot = 6$	$6 - \cdot = 3$

7

- 1. -

$3 + 1$	$1 + 1$	$4 - 1$	$5 - 1$
$4 + 1$	$6 + 1$	$5 - 1$	$1 - 1$
$5 + 1$	$2 + 1$	$6 - 1$	$7 - 1$
$6 + 1$	$5 + 1$	$7 - 1$	$3 - 1$

- 2. -

$7 = 6 + \cdot$	$3 = 2 + \cdot$	$6 + \cdot = 7$	$7 - \cdot = 6$
$4 = 3 + \cdot$	$6 = 4 + \cdot$	$3 + \cdot = 4$	$5 - \cdot = 3$
$6 = 5 + \cdot$	$5 = 4 + \cdot$	$5 + \cdot = 6$	$1 - \cdot = 0$

7 dni je 1 teden.

- 3. -

$3 + 2$	$2 + 2$	$7 - 2$	$5 + 2$
$4 + 2$	$5 + 2$	$3 - 2$	$7 - 2$
$5 + 2$	$5 - 2$	$2 - 2$	$4 + 2$
$1 + 2$	$6 - 2$	$4 - 2$	$7 - 1$

- 4. -

$7 = 5 + \cdot$	$4 + \cdot = 6$	$2 + \cdot = 4$	$7 - \cdot = 5$
$4 = 2 + \cdot$	$6 + \cdot = 7$	$5 + \cdot = 6$	$5 - \cdot = 4$
$5 = 3 + \cdot$	$5 + \cdot = 7$	$3 + \cdot = 5$	$3 - \cdot = 1$

— 5. —

$1 + 3$	$2 + 3$	$4 - 3$	$3 - 3$
$2 + 3$	$4 + 3$	$5 - 3$	$5 - 3$
$3 + 3$	$1 + 3$	$6 - 3$	$7 - 3$
$4 + 3$	$3 + 3$	$7 - 3$	$6 - 3$

— 6. —

$4 + 3$	$4 + 3$	$7 - 3$	$7 - 2$
$7 - 3$	$5 - 3$	$7 - 1$	$6 - 3$
$3 + 3$	$6 - 3$	$4 + 2$	$4 - 3$
$6 - 2$	$5 + 2$	$6 + 1$	$3 - 3$

— 7. —

$7 = 4 + \cdot$	$5 + \cdot = 7$	$7 - \cdot = 4$
$4 = 1 + \cdot$	$3 + \cdot = 6$	$3 - \cdot = 2$
$5 = 2 + \cdot$	$4 + \cdot = 7$	$6 - \cdot = 3$
$6 = 3 + \cdot$	$2 + \cdot = 4$	$7 - \cdot = 6$

— 8. —

$2 + 2 + 1$	$4 + 3 - 2$	$6 - 3 - 2$
$3 + 2 + 1$	$2 + 3 - 1$	$7 - 2 - 1$
$4 + 1 + 1$	$6 + 1 - 3$	$5 - 3 + 2$

- 1. -

5 + 1	4 + 2	4 + 3	5 + 3
6 + 1	5 + 2	5 + 3	8 - 2
7 + 1	6 + 2	2 + 3	7 + 1
6 - 1	6 - 2	7 - 3	8 - 3
7 - 1	7 - 2	6 - 3	8 - 1
8 - 1	8 - 2	8 - 3	6 + 2

- 2. -

8 = 7 + .	8 = 6 + .	5 + . = 8	8 - . = 5
5 = 4 + .	4 = 2 + .	4 + . = 6	8 - . = 7
7 = 6 + .	3 = 2 + .	2 + . = 5	8 - . = 6
6 = 5 + .	7 = 5 + .	4 + . = 7	7 - . = 5

Liter.

- 3. -

1 + 4	3 + 4	2 + 2	3 + 4
2 + 4	4 + 4	2 + 4	4 + 2
3 + 4	2 + 4	4 + 4	4 + 3
4 + 4	1 + 4	3 + 2	4 + 4

- 4. -

5 - 4	4 - 4	6 - 2	6 - 3
6 - 4	8 - 4	6 - 4	7 - 4
7 - 4	6 - 4	8 - 2	8 - 3
8 - 4	7 - 4	8 - 4	4 - 4

- 5. -

1 + 4	3 + 4	4 - 4	8 - 4
5 - 4	7 - 4	7 + 1	5 + 3
2 + 4	4 + 4	8 - 3	7 - 4
6 - 4	8 - 4	6 + 2	5 - 4

- 6. -

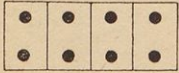

5 = 1 + .	6 = 2 + .	7 = 3 + .	8 = 4 + .
5 = 4 + .	6 = 4 + .	7 = 4 + .	8 = 6 + .
5 = 2 + .	6 = 3 + .	7 = 5 + .	8 = 5 + .
5 = 3 + .	6 = 5 + .	7 = 6 + .	4 = 1 + .

- 7. -

4 + 2 + 2	4 + 4 - 2	8 - 4 - 4
3 + 3 + 1	3 + 3 - 4	6 - 3 - 2
2 + 3 + 3	5 + 2 - 3	8 - 4 + 3

Množenje števil 2 in 4; merjenje s številoma 2 in 4.

- 1. -

	2×2	$4 = \cdot \times 2$	$2 \vee 4$
	3×2	$6 = \cdot \times 2$	$2 \vee 6$
	4×2	$8 = \cdot \times 2$	$2 \vee 8$
	1×2	$2 = \cdot \times 2$	$2 \vee 2$

- 2. -

2×4

$8 = \cdot \times 4$

$4 \vee 8$

1×4

$4 = \cdot \times 4$

$4 \vee 4$

- 3. -

2×2

3×2

$2 \vee 4$

$2 \vee 6$

3×2

1×4

$2 \vee 6$

$2 \vee 4$

4×2

2×2

$2 \vee 8$

$4 \vee 4$

1×2

2×4

$4 \vee 8$

$2 \vee 8$

2×4

4×2

$2 \vee 2$

$4 \vee 8$

Množenje in deljenje s številoma 2 in 4.

- 4. -

2×1

$2 = 2 \times \cdot$

$\frac{1}{2}$ od 2

2×2

$4 = 2 \times \cdot$

$\frac{1}{2}$ od 4

2×3

$6 = 2 \times \cdot$

$\frac{1}{2}$ od 6

2×4

$8 = 2 \times \cdot$

$\frac{1}{2}$ od 8

$\frac{1}{2}$ metra, $\frac{1}{2}$ litra.

- 5. -

4×1

$4 = 4 \times \cdot$

$\frac{1}{4}$ od 4

4×2

$8 = 4 \times \cdot$

$\frac{1}{4}$ od 8

$\frac{1}{4}$ metra, $\frac{1}{4}$ litra.

- 6. -

$\frac{1}{2}$ od 2

$\frac{1}{4}$ od 4

$\frac{1}{2}$ od 6

$\frac{1}{4}$ od 8

$\frac{1}{2}$ od 6

$\frac{1}{4}$ od 8

$\frac{1}{4}$ od 4

$\frac{1}{2}$ od 6

$\frac{1}{2}$ od 8

$\frac{1}{2}$ od 4

$\frac{1}{2}$ od 2

$\frac{1}{2}$ od 4

$\frac{1}{2}$ od 4

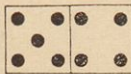
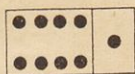
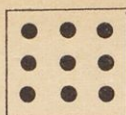
$\frac{1}{2}$ od 8

$\frac{1}{2}$ od 8

$\frac{1}{4}$ od 4

9

- 1. -

$7 + 1$	$6 + 3$	$8 - 1$	$6 - 3$
$8 + 1$	$5 + 3$	$9 - 1$	$9 - 3$
$5 + 2$	$3 + 4$	$6 - 2$	$4 - 4$
$6 + 2$	$4 + 4$	$8 - 2$	$8 - 4$
$7 + 2$	$5 + 4$	$9 - 2$	$9 - 4$

- 2. -

$9 = 8 + \cdot$	$9 = 7 + \cdot$	$6 + \cdot = 9$	$9 - \cdot = 5$
$7 = 5 + \cdot$	$8 = 6 + \cdot$	$3 + \cdot = 6$	$7 - \cdot = 4$
$8 = 4 + \cdot$	$9 = 8 + \cdot$	$7 + \cdot = 9$	$9 - \cdot = 6$

- 3. -

$3 + 3 + 3$	$6 + 3 - 4$	$6 - 3 - 3$
$2 + 4 + 1$	$9 - 3 - 3$	$9 - 2 - 3$
$6 + 3 - 1$	$4 + 2 + 3$	$8 - 4 - 4$

Kilogram.

Množenje števila 3; merjenje s številom 3.

- 1. -

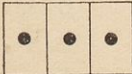

	2×3	$6 = \cdot \times 3$	$3 \vee 6$
	3×3	$9 = \cdot \times 3$	$3 \vee 9$
	1×3	$3 = \cdot \times 3$	$3 \vee 3$

- 2. -

2×3	2×4	$3 \vee 6$	$2 \vee 8$
3×3	2×3	$3 \vee 9$	$4 \vee 8$
2×2	4×2	$3 \vee 3$	$3 \vee 9$
3×2	1×3	$2 \vee 4$	$3 \vee 6$
1×3	2×3	$2 \vee 6$	$3 \vee 3$

Množenje in deljenje s številom 3.

- 3. -

	3×1	$3 = 3 \times \cdot$	$\frac{1}{3}$ od 3
	3×2	$6 = 3 \times \cdot$	$\frac{1}{3}$ od 6
	3×3	$9 = 3 \times \cdot$	$\frac{1}{3}$ od 9

- 4. -

$\frac{1}{3}$ od 3	$\frac{1}{3}$ od 9	$\frac{1}{3}$ od 3	$\frac{1}{2}$ od 2
$\frac{1}{3}$ od 6	$\frac{1}{2}$ od 8	$\frac{1}{4}$ od 8	$\frac{1}{3}$ od 9
$\frac{1}{3}$ od 9	$\frac{1}{3}$ od 6	$\frac{1}{2}$ od 6	$\frac{1}{4}$ od 4
$\frac{1}{2}$ od 6	$\frac{1}{4}$ od 4	$\frac{1}{3}$ od 6	$\frac{1}{2}$ od 8

 $\frac{1}{2}$ in $\frac{1}{4}$ kilograma.

- 1. -

$8 + 1$	$8 + 2$	$6 + 4$	$9 - 1$
$9 + 1$	$6 + 3$	$5 + 3$	$10 - 1$
$7 + 2$	$7 + 3$	$4 + 4$	$7 - 1$

$8 - 2$	$8 - 3$	$10 - 4$	$6 + 4$
$9 - 2$	$9 - 3$	$6 + 4$	$10 - 2$
$10 - 2$	$10 - 3$	$10 - 3$	$7 + 3$

- 2. -

$10 = 9 + \cdot$	$10 = 6 + \cdot$	$6 + \cdot = 10$	$10 - \cdot = 8$
$9 = 8 + \cdot$	$8 = 4 + \cdot$	$4 + \cdot = 7$	$10 - \cdot = 6$
$10 = 8 + \cdot$	$10 = 7 + \cdot$	$9 + \cdot = 10$	$10 - \cdot = 9$
$7 = 5 + \cdot$	$6 = 2 + \cdot$	$3 + \cdot = 6$	$10 - \cdot = 7$
$10 = 7 + \cdot$	$10 = 9 + \cdot$	$8 + \cdot = 10$	$9 - \cdot = 6$
$9 = 6 + \cdot$	$5 = 1 + \cdot$	$7 + \cdot = 10$	$8 - \cdot = 4$

- 3. -

$1 + 5$	$2 + 5$	$6 - 5$	$9 - 5$
$2 + 5$	$4 + 5$	$7 - 5$	$10 - 5$
$3 + 5$	$1 + 5$	$8 - 5$	$4 + 5$
$4 + 5$	$5 + 5$	$9 - 5$	$8 - 5$
$5 + 5$	$3 + 5$	$10 - 5$	$5 - 5$

- 4. -

$6 = 1 + \cdot$	$9 = 6 + \cdot$	$3 + \cdot = 8$	$10 - \cdot = 5$
$7 = 2 + \cdot$	$10 = 5 + \cdot$	$5 + \cdot = 10$	$9 - \cdot = 4$
$8 = 3 + \cdot$	$8 = 4 + \cdot$	$6 + \cdot = 9$	$8 - \cdot = 3$
$9 = 4 + \cdot$	$7 = 2 + \cdot$	$2 + \cdot = 7$	$10 - \cdot = 6$
$10 = 5 + \cdot$	$6 = 3 + \cdot$	$4 + \cdot = 9$	$5 - \cdot = 0$

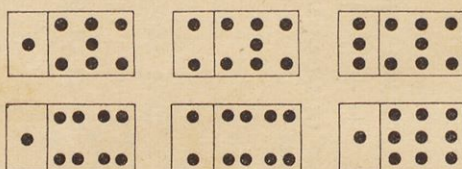

- 5. -

$1 + 6$	$3 + 6$	$7 - 6$	$1 + 6$
$2 + 6$	$1 + 6$	$8 - 6$	$10 - 6$
$3 + 6$	$4 + 6$	$9 - 6$	$3 + 6$
$4 + 6$	$2 + 6$	$10 - 6$	$9 - 6$
$4 + 5$	$3 + 3$	$10 - 5$	$4 + 6$
$3 + 4$	$5 + 5$	$9 - 3$	$6 - 6$

- 6. -

$7 = 1 + \cdot$	$8 = 3 + \cdot$	$1 + \cdot = 7$	$8 - \cdot = 2$
$8 = 2 + \cdot$	$9 = 3 + \cdot$	$5 + \cdot = 10$	$9 - \cdot = 5$
$9 = 3 + \cdot$	$10 = 4 + \cdot$	$3 + \cdot = 9$	$10 - \cdot = 4$
$10 = 4 + \cdot$	$7 = 2 + \cdot$	$4 + \cdot = 10$	$6 - \cdot = 0$

- 7. -

$1 + 7$	$2 + 7$	$8 - 7$	$8 - 8$
$2 + 7$	$2 + 8$	$9 - 7$	$10 - 9$
$3 + 7$	$1 + 7$	$10 - 7$	$9 - 9$
$1 + 8$	$1 + 9$	$7 - 7$	$10 - 7$
$2 + 8$	$3 + 7$	$9 - 8$	$9 - 7$
$1 + 9$	$1 + 8$	$10 - 8$	$8 - 7$

- 8. -

$2 + 7$	$1 + 9$	$4 + 6$	$3 + 6$
$9 - 7$	$10 - 6$	$10 - 5$	$9 - 4$
$1 + 9$	$3 + 7$	$10 - 7$	$10 - 6$
$10 - 8$	$10 - 9$	$1 + 7$	$6 - 4$
$2 + 6$	$1 + 8$	$2 + 8$	$1 + 7$
$8 - 7$	$9 - 6$	$9 - 9$	$10 - 9$

- 9. -

$8 = 1 + \cdot$	$10 = 7 + \cdot$	$1 + \cdot = 10$	$10 - \cdot = 5$
$9 = 2 + \cdot$	$10 = 3 + \cdot$	$2 + \cdot = 9$	$10 - \cdot = 7$
$10 = 3 + \cdot$	$8 = 1 + \cdot$	$3 + \cdot = 10$	$10 - \cdot = 6$
$9 = 1 + \cdot$	$9 = 3 + \cdot$	$2 + \cdot = 9$	$10 - \cdot = 8$
$10 = 2 + \cdot$	$10 = 2 + \cdot$	$1 + \cdot = 8$	$10 - \cdot = 9$
$10 = 1 + \cdot$	$9 = 2 + \cdot$	$2 + \cdot = 7$	$10 - \cdot = 4$

- 10. -

$2 + 8 - 5$	$10 - 7 + 3$	$10 - 1 - 7$
$4 + 5 - 6$	$8 - 6 + 4$	$9 - 2 - 5$
$3 + 7 - 4$	$9 - 8 + 5$	$8 - 3 - 4$
$5 + 5 - 3$	$7 - 5 + 8$	$10 - 2 - 6$
$2 + 7 - 8$	$5 - 3 + 6$	$6 - 2 - 2$
$1 + 9 - 7$	$8 - 4 + 5$	$10 - 3 - 6$

Množenje števil 2 in 5; merjenje s številoma 2 in 5.

- 1. -

$$5 \times 2 \quad | \quad 10 = \cdot \times 2 \quad | \quad 2 \vee 10$$

$$2 \times 5 \quad | \quad 10 = \cdot \times 5 \quad | \quad 5 \vee 10$$

$$1 \times 5 \quad | \quad 5 = \cdot \times 5 \quad | \quad 5 \vee 5$$

- 2. -

1×2	3×2	$2 \vee 2$	$3 \vee 6$
2×2	5×2	$2 \vee 4$	$4 \vee 4$
3×2	1×5	$2 \vee 6$	$2 \vee 8$
4×2	2×4	$2 \vee 8$	$5 \vee 10$
5×2	2×5	$2 \vee 10$	$4 \vee 8$
2×5	3×3	$5 \vee 10$	$3 \vee 9$
1×5	5×2	$5 \vee 5$	$2 \vee 10$

1 petak je 5 kron.

Množenje in deljenje s števili 2, 5 in 10.

- 3. -

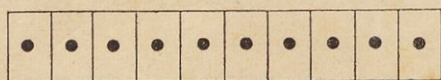
$$2 \times 5 \mid 10 = 2 \times \cdot \mid \frac{1}{2} \text{ od } 10$$

$$5 \times 1 \mid 5 = 5 \times \cdot \mid \frac{1}{5} \text{ od } 5$$

$$5 \times 2 \mid 10 = 5 \times \cdot \mid \frac{1}{5} \text{ od } 10$$

$$10 \times 1 \mid 10 = 10 \times \cdot \mid \frac{1}{10} \text{ od } 10$$

- 4. -

$\frac{1}{2}$ od 2	$\frac{1}{5}$ od 10	$\frac{1}{4}$ od 8	$\frac{1}{2}$ od 4
$\frac{1}{2}$ od 4	$\frac{1}{5}$ od 5	$\frac{1}{3}$ od 9	$\frac{1}{2}$ od 10
$\frac{1}{2}$ od 6	$\frac{1}{2}$ od 10	$\frac{1}{5}$ od 5	$\frac{1}{3}$ od 3
$\frac{1}{2}$ od 8	$\frac{1}{4}$ od 4	$\frac{1}{2}$ od 6	$\frac{1}{5}$ od 10
$\frac{1}{2}$ od 10	$\frac{1}{10}$ od 10	$\frac{1}{5}$ od 10	$\frac{1}{10}$ od 10

Decimeter, centimeter.

Posnetek.

Desetak.

- 1. -

6 + 1	4 + 3	1 + 4	4 + 6
3 + 2	7 + 3	5 + 4	2 + 6
5 + 2	6 + 3	3 + 4	3 + 7
8 + 2	2 + 3	2 + 5	2 + 8
6 + 2	5 + 3	4 + 5	1 + 9

- 2. -

8 - 1	6 - 3	8 - 4	7 - 6
6 - 2	10 - 3	5 - 4	10 - 6
9 - 2	8 - 3	10 - 5	8 - 7
5 - 2	5 - 3	9 - 5	9 - 8
8 - 2	9 - 3	7 - 5	10 - 9

- 3. -

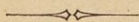
7 = 5 + .	2 + . = 10	10 - . = 6	2 + 3 + 5
10 = 7 + .	3 + . = 7	8 - . = 2	9 - 5 - 2
6 = 2 + .	4 + . = 8	9 - . = 3	6 + 3 - 7
8 = 3 + .	6 + . = 9	10 - . = 5	10 - 6 + 3

- 4. -

4 × 2	3 × 3	2 ∨ 4	3 ∨ 9
3 × 2	2 × 4	2 ∨ 8	4 ∨ 8
5 × 2	1 × 4	2 ∨ 10	5 ∨ 5
1 × 3	2 × 5	3 ∨ 6	5 ∨ 10

- 5. -

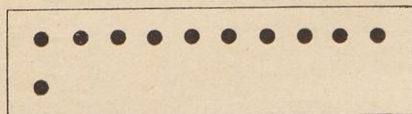
8 = 2 × .	9 = . × 3	$\frac{1}{2}$ od 10	$\frac{1}{3}$ od 9
6 = 3 × .	6 = . × 2	$\frac{1}{2}$ od 4	$\frac{1}{3}$ od 6
10 = 5 × .	8 = . × 4	$\frac{1}{2}$ od 8	$\frac{1}{4}$ od 8
2 = 2 × .	10 = . × 5	$\frac{1}{2}$ od 2	$\frac{1}{5}$ od 10
8 = 4 × .	5 = . × 5	$\frac{1}{2}$ od 6	$\frac{1}{10}$ od 10

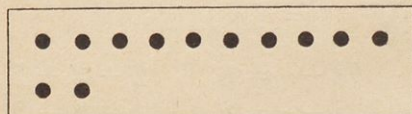
Drugo poglavje.

Računske vaje v številnem obsegu od eden do petnajst.**1. Izobraževanje številnih pojmov.**

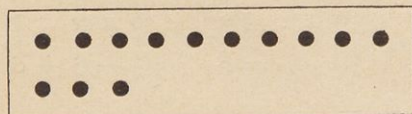
10 vinarjev (h) = 1 desetica. — 10 kron (K) = 1 desetak.

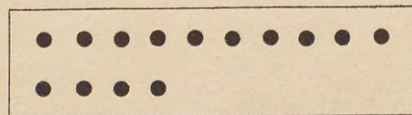
$$10 + 1 = 11$$

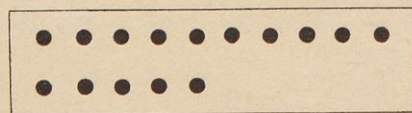
$$10 + 2 = 12$$

$$10 + 3 = 13$$

$$10 + 4 = 14$$

$$10 + 5 = 15$$

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
11 12 13 14 15

- 1. -

10 decimetrov (*dm*) = 1 meter (*m*) — 10 centimetrov (*cm*) = 1 *dm*.

10 + 1	10 + 2	11 = 10 + .	14 = 10 + .
10 + 2	10 + 5	12 = 10 + .	12 = 10 + .
10 + 3	10 + 3	13 = 10 + .	15 = 10 + .
10 + 4	10 + 1	14 = 10 + .	13 = 10 + .
10 + 5	10 + 4	15 = 10 + .	11 = 10 + .

- 2. -

12 komadov je 1 ducat.

14 - 4	3 + 10	13 - 10	10 + 5
12 - 2	5 + 10	11 - 10	14 - 4
15 - 5	2 + 10	15 - 10	12 - 2
11 - 1	4 + 10	12 - 10	10 + 3
13 - 3	1 + 10	14 - 10	11 - 1

2. Prištevanje in odštevanje v desetici.

- 1. -

10 pol je 1 lega.

10 + 1	15 - 1	3 + 1	4 - 1	2 + 1
11 + 1	14 - 1	13 + 1	14 - 1	12 - 1
12 + 1	13 - 1	2 + 1	5 - 1	5 + 1
13 + 1	12 - 1	12 + 1	15 - 1	15 - 1
14 + 1	11 - 1	14 + 1	13 - 1	11 + 1

- 2. -

12 = 11 + .	11 = 10 + .	13 + . = 14	12 - . = 11
15 = 14 + .	14 = 13 + .	11 + . = 12	11 - . = 10
13 = 12 + .	10 = 9 + .	14 + . = 15	14 - . = 13

- 3. -

3 + 2	10 + 2	5 - 2	4 - 2	10 + 2
13 + 2	12 + 2	15 - 2	14 - 2	10 - 2
1 + 2	11 + 2	3 - 2	12 - 2	14 + 1
11 + 2	13 + 2	13 - 2	10 - 2	15 - 2
2 + 2	14 + 1	2 - 2	13 - 2	13 + 2
12 + 2	12 + 1	12 - 2	15 - 1	15 - 1

- 4. -

$15 = 13 + \cdot$	$13 = 11 + \cdot$	$12 + \cdot = 14$	$12 - \cdot = 11$
$12 = 10 + \cdot$	$15 = 14 + \cdot$	$10 + \cdot = 12$	$15 - \cdot = 13$
$14 = 12 + \cdot$	$10 = 7 + \cdot$	$13 + \cdot = 15$	$13 - \cdot = 11$

- 5. -

$1 + 3$	$11 + 3$	$4 - 3$	$10 - 3$	$11 + 3$
$11 + 3$	$10 + 3$	$14 - 3$	$15 - 3$	$15 - 3$
$2 + 3$	$12 + 3$	$5 - 3$	$13 - 3$	$15 - 4$
$12 + 3$	$10 + 4$	$15 - 3$	$15 - 4$	$11 + 2$
$10 + 3$	$11 + 4$	$14 - 4$	$10 - 4$	$13 - 3$
$1 + 4$	$12 + 2$	$5 - 4$	$14 - 4$	$10 + 4$
$11 + 4$	$13 + 1$	$15 - 4$	$13 - 2$	$12 + 3$
$10 + 4$	$11 + 2$	$13 - 3$	$14 - 1$	$15 - 2$

- 6. -

$14 = 11 + \cdot$	$15 = 13 + \cdot$	$12 + \cdot = 15$	$14 - \cdot = 12$
$13 = 10 + \cdot$	$14 = 11 + \cdot$	$6 + \cdot = 10$	$15 - \cdot = 13$
$15 = 12 + \cdot$	$13 = 12 + \cdot$	$10 + \cdot = 14$	$13 - \cdot = 10$
$15 = 11 + \cdot$	$15 = 11 + \cdot$	$7 + \cdot = 10$	$10 - \cdot = 6$
$14 = 10 + \cdot$	$14 = 10 + \cdot$	$10 + \cdot = 13$	$15 - \cdot = 11$

- 7. -

$1 + 2 + 2$	$5 - 3 - 2$	$11 + 4 - 5$
$11 + 2 + 2$	$15 - 3 - 2$	$12 + 2 - 3$
$6 + 4 + 3$	$14 - 4 - 3$	$13 - 3 + 5$
$7 + 3 + 2$	$13 - 3 - 6$	$14 - 3 + 2$
$5 + 5 + 4$	$12 - 2 - 8$	$12 - 2 + 4$
$1 + 9 + 5$	$15 - 5 - 9$	$14 - 4 - 7$

Vrste.

- 8. -

$1 + 1$	$2 + 2$	$1 + 3$	$15 - 1$	$14 - 2$
$2 + 1$	$4 + 2$	$4 + 3$	$14 - 1$	$12 - 2$
do	do	do	do	do
$14 + 1$	$12 + 2$	$10 + 3$	$1 - 1$	$2 - 2$

3. Prištevanje in odštevanje čez desetico.

Prištevanje številu 9 in odštevanje od števila 11.

Pripravljalne vaje.

$$\begin{array}{l} 2 = 1 + \cdot \quad | \quad 5 = 1 + \cdot \quad | \quad 6 = 1 + \cdot \quad | \quad 9 = 1 + \cdot \quad | \quad 5 = 1 + \cdot \\ 4 = 1 + \cdot \quad | \quad 3 = 1 + \cdot \quad | \quad 7 = 1 + \cdot \quad | \quad 6 = 1 + \cdot \quad | \quad 8 = 1 + \cdot \end{array}$$

— 1. —

$$\begin{array}{r} 9 + 2 \\ \hline 9 + 1 = 10 \\ 10 + 1 = 11 \\ \hline 9 + 2 = 11 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 9 + 2 \quad | \quad 9 + 3 \quad | \quad 9 + 5 \quad | \quad 9 + \cdot = 13 \quad | \quad 9 + \cdot = 15 \\ 9 + 4 \quad | \quad 9 + 6 \quad | \quad 9 + 4 \quad | \quad 9 + \cdot = 11 \quad | \quad 9 + \cdot = 12 \end{array}$$

— 2. —

$$\begin{array}{r} 11 - 4 \\ \hline 11 - 1 = 10 \\ 10 - 3 = 7 \\ \hline 11 - 4 = 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 11 - 2 \quad | \quad 11 - 3 \quad | \quad 11 - 6 \quad | \quad 11 - 7 \quad | \quad 11 - \cdot = 5 \\ 11 - 4 \quad | \quad 11 - 5 \quad | \quad 11 - 8 \quad | \quad 11 - 9 \quad | \quad 11 - \cdot = 8 \end{array}$$

Prištevanje številu 8 in odštevanje od števila 12.

Pripravljalne vaje.

$$\begin{array}{l} 4 = 2 + \cdot \quad | \quad 5 = 2 + \cdot \quad | \quad 9 = 2 + \cdot \quad | \quad 8 = 2 + \cdot \quad | \quad 3 = 2 + \cdot \\ 3 = 2 + \cdot \quad | \quad 7 = 2 + \cdot \quad | \quad 6 = 2 + \cdot \quad | \quad 4 = 2 + \cdot \quad | \quad 5 = 2 + \cdot \end{array}$$

— 3. —

Od poldne do polnoči mine 12 ur.

$$\begin{array}{l} 8 + 3 \quad | \quad 8 + 4 \quad | \quad 8 + 5 \quad | \quad 8 + \cdot = 12 \quad | \quad 8 + \cdot = 13 \\ 8 + 6 \quad | \quad 8 + 7 \quad | \quad 8 + 3 \quad | \quad 8 + \cdot = 15 \quad | \quad 8 + \cdot = 12 \end{array}$$

- 4. -

$12 - 4$	$12 - 9$	$9 + 4$	$12 - 3$	$9 + \cdot = 15$
$12 - 3$	$12 - 6$	$8 + 5$	$11 - 6$	$12 - \cdot = 9$
$12 - 5$	$12 - 8$	$9 + 3$	$12 - 7$	$8 + \cdot = 14$
$12 - 7$	$12 - 5$	$8 + 6$	$11 - 8$	$11 - \cdot = 4$

Prištevanje številu 7 in odštevanje od
števila 13.

Pripravljalne vaje.

$4 = 3 + \cdot$	$8 = 3 + \cdot$	$9 = 3 + \cdot$	$5 = 3 + \cdot$	$6 = 3 + \cdot$
$6 = 3 + \cdot$	$5 = 3 + \cdot$	$7 = 3 + \cdot$	$8 = 3 + \cdot$	$9 = 3 + \cdot$

- 5. -

$7 + 5$	$7 + 4$	$7 + 7$	$7 + \cdot = 13$	$7 + \cdot = 14$
$7 + 8$	$7 + 6$	$7 + 5$	$7 + \cdot = 11$	$7 + \cdot = 12$

- 6. -

$13 - 4$	$13 - 6$	$9 + 3$	$11 - 4$	$7 + \cdot = 15$
$13 - 8$	$13 - 9$	$8 + 4$	$12 - 6$	$13 - \cdot = 6$
$13 - 5$	$13 - 8$	$9 + 6$	$11 - 7$	$12 - \cdot = 8$
$13 - 7$	$13 - 4$	$8 + 7$	$12 - 5$	$9 + \cdot = 14$

Prištevanje številu 6 in odštevanje od
števila 14.

Pripravljalne vaje.

$5 = 4 + \cdot$	$6 = 4 + \cdot$	$8 = 4 + \cdot$	$9 = 4 + \cdot$	$7 = 4 + \cdot$
-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

- 7. -

$6 + 5$	$6 + 7$	$6 + 8$	$6 + \cdot = 11$	$6 + \cdot = 14$
$6 + 9$	$6 + 6$	$6 + 9$	$6 + \cdot = 15$	$6 + \cdot = 12$

- 8. -

$14 - 8$	$14 - 7$	$9 + 6$	$11 - 6$	$8 + \cdot = 15$
$14 - 5$	$14 - 6$	$8 + 4$	$12 - 4$	$13 - \cdot = 9$
$14 - 6$	$14 - 8$	$7 + 8$	$13 - 7$	$7 + \cdot = 14$
$14 - 9$	$14 - 5$	$9 + 5$	$12 - 6$	$14 - \cdot = 8$

Prištevanje številu 5 in odštevanje od števila 15.

Pripravljalne vaje.

$$7 = 5 + \cdot \quad | \quad 9 = 5 + \cdot \quad | \quad 6 = 5 + \cdot \quad | \quad 8 = 5 + \cdot \quad | \quad 9 = 5 + \cdot$$

- 9. -

$5 + 7$	$5 + 6$	$5 + 8$	$5 + \cdot = 11$	$5 + \cdot = 12$
$5 + 8$	$5 + 9$	$5 + 7$	$5 + \cdot = 15$	$5 + \cdot = 14$

- 10. -

$15 - 6$	$15 - 7$	$9 + 6$	$11 - 7$	$6 + \cdot = 12$
$15 - 8$	$15 - 9$	$8 + 3$	$12 - 5$	$15 - \cdot = 7$
$15 - 7$	$15 - 6$	$7 + 5$	$13 - 8$	$8 + \cdot = 15$
$15 - 9$	$15 - 8$	$6 + 8$	$14 - 6$	$14 - \cdot = 9$

Prištevanje številom 4, 3 in 2.

Pripravljalne vaje.

$$7 = 6 + \cdot \quad | \quad 9 = 6 + \cdot \quad | \quad 8 = 7 + \cdot \quad | \quad 9 = 8 + \cdot \quad | \quad 8 = 6 + \cdot$$

$$8 = 6 + \cdot \quad | \quad 7 = 6 + \cdot \quad | \quad 9 = 7 + \cdot \quad | \quad 9 = 6 + \cdot \quad | \quad 7 = 6 + \cdot$$

- 11. -

$4 + 7$	$3 + 8$	$4 + 9$	$4 + \cdot = 11$	$5 + \cdot = 12$
$4 + 9$	$3 + 9$	$4 + 8$	$6 + \cdot = 15$	$2 + \cdot = 11$
$4 + 8$	$2 + 9$	$3 + 9$	$3 + \cdot = 11$	$7 + \cdot = 13$

- 12. -

6 + 7 + 2	15 - 7 - 7	5 + 10 - 9
4 + 8 + 2	14 - 6 - 6	14 - 10 + 7
9 + 2 + 4	13 - 5 + 4	13 - 8 + 10
3 + 8 + 3	12 - 9 + 8	12 - 9 + 10
7 + 4 + 2	11 - 5 + 7	7 + 7 - 9
5 + 6 + 4	9 + 6 - 7	11 + 4 - 10
8 + 6 + 1	5 + 8 - 6	15 - 8 - 7

Vrste.

- 13. -

1 + 2	3 + 3	15 - 2	15 - 3	14 - 3
3 + 2	6 + 3	13 - 2	12 - 3	11 - 3
do	do	do	do	do
13 + 2	12 + 3	3 - 2	3 - 3	5 - 3

4. Množenje, merjenje in deljenje.

Število 12.

$$6 \times 2 \quad | \quad 12 = \cdot \times 2 \quad | \quad 2 \vee 12$$

- 1. -

1 × 2	5 × 2	12 = · × 2	2 ∨ 2	2 ∨ 10
2 × 2	6 × 2	8 = · × 2	2 ∨ 4	2 ∨ 12
3 × 2	2 × 2	10 = · × 2	2 ∨ 6	2 ∨ 8
4 × 2	4 × 2	6 = · × 2	2 ∨ 8	2 ∨ 4

$$4 \times 3 \quad | \quad 12 = \cdot \times 3 \quad | \quad 3 \vee 12$$

- 2. -

1×3	4×3	$12 = \cdot \times 3$	$3 \vee 3$	$3 \vee 12$
2×3	6×2	$10 = \cdot \times 2$	$3 \vee 6$	$2 \vee 8$
3×3	4×2	$12 = \cdot \times 2$	$3 \vee 9$	$2 \vee 12$

$$3 \times 4 \quad | \quad 12 = \cdot \times 4 \quad | \quad 4 \vee 12$$

- 3. -

1×4	6×2	$12 = \cdot \times 4$	$4 \vee 4$	$2 \vee 12$
2×4	3×4	$6 = \cdot \times 3$	$4 \vee 8$	$4 \vee 12$
3×4	3×3	$12 = \cdot \times 2$	$4 \vee 12$	$3 \vee 12$

1 šolski teden ima 6 dni.

$$1 \times 6 \quad | \quad 6 = \cdot \times 6 \quad | \quad 6 \vee 6$$

$$2 \times 6 \quad | \quad 12 = \cdot \times 6 \quad | \quad 6 \vee 12$$

- 4. -

1×6	5×2	$12 = \cdot \times 6$	$6 \vee 6$	$3 \vee 12$
2×6	4×3	$8 = \cdot \times 4$	$6 \vee 12$	$4 \vee 8$
3×4	2×4	$12 = \cdot \times 3$	$2 \vee 10$	$6 \vee 12$

$$2 \times 6 \quad | \quad 12 = 2 \times \cdot \quad | \quad \frac{1}{2} \text{ od } 12$$

- 5. -

$\frac{1}{2}$ od 2	$\frac{1}{2}$ od 6	$\frac{1}{2}$ od 10	$\frac{1}{2}$ od 8	$\frac{1}{2}$ od 12
$\frac{1}{2}$ od 4	$\frac{1}{2}$ od 8	$\frac{1}{2}$ od 12	$\frac{1}{2}$ od 4	$\frac{1}{2}$ od 10

1 leto ima 12 mesecev.

$$3 \times 4 \quad | \quad 12 = 3 \times \cdot \quad | \quad \frac{1}{3} \text{ od } 12$$

- 6. -

$$\begin{array}{c} \frac{1}{3} \text{ od } 3 \quad | \quad \frac{1}{3} \text{ od } 9 \quad | \quad \frac{1}{2} \text{ od } 12 \quad | \quad \frac{1}{3} \text{ od } 12 \quad | \quad \frac{1}{3} \text{ od } 6 \\ \frac{1}{3} \text{ od } 6 \quad | \quad \frac{1}{3} \text{ od } 12 \quad | \quad \frac{1}{2} \text{ od } 8 \quad | \quad \frac{1}{2} \text{ od } 10 \quad | \quad \frac{1}{2} \text{ od } 6 \end{array}$$

$$4 \times 3 \quad | \quad 12 = 4 \times \cdot \quad | \quad \frac{1}{4} \text{ od } 12$$

- 7. -

$$\begin{array}{c} \frac{1}{4} \text{ od } 4 \quad | \quad \frac{1}{4} \text{ od } 12 \quad | \quad \frac{1}{3} \text{ od } 12 \quad | \quad \frac{1}{3} \text{ od } 9 \quad | \quad \frac{1}{2} \text{ od } 6 \\ \frac{1}{4} \text{ od } 8 \quad | \quad \frac{1}{2} \text{ od } 10 \quad | \quad \frac{1}{2} \text{ od } 8 \quad | \quad \frac{1}{4} \text{ od } 12 \quad | \quad \frac{1}{4} \text{ od } 8 \end{array}$$

$$6 \times 1 \quad | \quad 6 = 6 \times \cdot \quad | \quad \frac{1}{6} \text{ od } 6$$

$$6 \times 2 \quad | \quad 12 = 6 \times \cdot \quad | \quad \frac{1}{6} \text{ od } 12$$

- 8. -

$$\begin{array}{c} \frac{1}{6} \text{ od } 6 \quad | \quad \frac{1}{4} \text{ od } 12 \quad | \quad \frac{1}{3} \text{ od } 9 \quad | \quad \frac{1}{3} \text{ od } 12 \quad | \quad \frac{1}{4} \text{ od } 8 \\ \frac{1}{6} \text{ od } 12 \quad | \quad \frac{1}{2} \text{ od } 10 \quad | \quad \frac{1}{6} \text{ od } 12 \quad | \quad \frac{1}{2} \text{ od } 6 \quad | \quad \frac{1}{2} \text{ od } 12 \end{array}$$

Število 14.

$$7 \times 2 \quad | \quad 14 = \cdot \times 2 \quad | \quad 2 \vee 14$$

- 1. -

$$\begin{array}{c} 4 \times 2 \quad | \quad 7 \times 2 \quad | \quad 14 = \cdot \times 2 \quad | \quad 2 \vee 10 \quad | \quad 3 \vee 9 \\ 5 \times 2 \quad | \quad 3 \times 4 \quad | \quad 12 = \cdot \times 2 \quad | \quad 2 \vee 12 \quad | \quad 2 \vee 14 \\ 6 \times 2 \quad | \quad 2 \times 6 \quad | \quad 8 = \cdot \times 4 \quad | \quad 2 \vee 14 \quad | \quad 6 \vee 12 \end{array}$$

	1×7	$7 = \cdot \times 7$	$7 \vee 7$
	2×7	$14 = \cdot \times 7$	$7 \vee 14$

— 2. —

1×7	2×7	$14 = \cdot \times 7$	$7 \vee 7$	$2 \vee 14$
2×7	5×2	$12 = \cdot \times 4$	$7 \vee 14$	$3 \vee 12$
3×4	7×2	$10 = \cdot \times 5$	$2 \vee 12$	$7 \vee 14$

	2×7	$14 = 2 \times \cdot$	$\frac{1}{2} \text{ od } 14$
--	--------------	-----------------------	------------------------------

— 3. —

$\frac{1}{2} \text{ od } 10$	$\frac{1}{2} \text{ od } 14$	$\frac{1}{4} \text{ od } 8$	$\frac{1}{2} \text{ od } 8$	$\frac{1}{2} \text{ od } 6$
$\frac{1}{2} \text{ od } 12$	$\frac{1}{3} \text{ od } 12$	$\frac{1}{2} \text{ od } 14$	$\frac{1}{3} \text{ od } 9$	$\frac{1}{2} \text{ od } 14$

Število 15.

	5×3	$15 = \cdot \times 3$	$3 \vee 15$
---	--------------	-----------------------	-------------

— 1. —

1×3	5×3	$15 = \cdot \times 3$	$3 \vee 3$	$3 \vee 15$
2×3	6×2	$14 = \cdot \times 2$	$3 \vee 6$	$4 \vee 12$
3×3	1×7	$8 = \cdot \times 4$	$3 \vee 9$	$7 \vee 14$
4×3	3×4	$12 = \cdot \times 3$	$3 \vee 12$	$2 \vee 10$

$$3 \times 5 \quad | \quad 15 = \cdot \times 5 \quad | \quad 5 \vee 15$$

— 2. —

$$\begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline 1 \times 5 & 6 \times 2 & 15 = \cdot \times 5 & 5 \vee 5 & 3 \vee 12 \\ \hline 2 \times 5 & 5 \times 3 & 12 = \cdot \times 4 & 5 \vee 10 & 5 \vee 15 \\ \hline 3 \times 5 & 7 \times 2 & 10 = \cdot \times 5 & 5 \vee 15 & 7 \vee 14 \\ \hline \end{array}$$

$$3 \times 5 \quad | \quad 15 = 3 \times \cdot \quad | \quad \frac{1}{3} \text{ od } 15$$

— 3. —

$$\begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline \frac{1}{3} \text{ od } 9 & \frac{1}{3} \text{ od } 15 & \frac{1}{2} \text{ od } 12 & \frac{1}{2} \text{ od } 14 & \frac{1}{3} \text{ od } 3 \\ \hline \frac{1}{3} \text{ od } 12 & \frac{1}{3} \text{ od } 6 & \frac{1}{4} \text{ od } 8 & \frac{1}{3} \text{ od } 15 & \frac{1}{2} \text{ od } 10 \\ \hline \end{array}$$

$$5 \times 3 \quad | \quad 15 = 5 \times \cdot \quad | \quad \frac{1}{5} \text{ od } 15$$

— 4. —

$$\begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline \frac{1}{5} \text{ od } 5 & \frac{1}{3} \text{ od } 12 & \frac{1}{5} \text{ od } 10 & \frac{1}{4} \text{ od } 12 & \frac{1}{5} \text{ od } 15 \\ \hline \frac{1}{5} \text{ od } 10 & \frac{1}{2} \text{ od } 14 & \frac{1}{2} \text{ od } 12 & \frac{1}{2} \text{ od } 10 & \frac{1}{6} \text{ od } 12 \\ \hline \frac{1}{5} \text{ od } 15 & \frac{1}{3} \text{ od } 15 & \frac{1}{5} \text{ od } 15 & \frac{1}{5} \text{ od } 5 & \frac{1}{2} \text{ od } 14 \\ \hline \end{array}$$

— 5. —

$$\begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline \frac{1}{2} \text{ od } 4 & \frac{1}{3} \text{ od } 12 & \frac{1}{4} \text{ od } 8 & \frac{1}{2} \text{ od } 4 & \frac{1}{5} \text{ od } 10 \\ \hline \frac{1}{2} \text{ od } 12 & \frac{1}{3} \text{ od } 3 & \frac{1}{5} \text{ od } 10 & \frac{1}{4} \text{ od } 8 & \frac{1}{2} \text{ od } 10 \\ \hline \frac{1}{2} \text{ od } 14 & \frac{1}{3} \text{ od } 15 & \frac{1}{5} \text{ od } 5 & \frac{1}{2} \text{ od } 8 & \frac{1}{3} \text{ od } 12 \\ \hline \frac{1}{2} \text{ od } 6 & \frac{1}{3} \text{ od } 9 & \frac{1}{5} \text{ od } 15 & \frac{1}{2} \text{ od } 4 & \frac{1}{4} \text{ od } 12 \\ \hline \frac{1}{2} \text{ od } 10 & \frac{1}{3} \text{ od } 6 & \frac{1}{6} \text{ od } 12 & \frac{1}{3} \text{ od } 9 & \frac{1}{6} \text{ od } 12 \\ \hline \frac{1}{2} \text{ od } 8 & \frac{1}{4} \text{ od } 12 & \frac{1}{6} \text{ od } 6 & \frac{1}{3} \text{ od } 6 & \frac{1}{2} \text{ od } 12 \\ \hline \frac{1}{2} \text{ od } 2 & \frac{1}{4} \text{ od } 4 & \frac{1}{2} \text{ od } 10 & \frac{1}{2} \text{ od } 6 & \frac{1}{5} \text{ od } 15 \\ \hline \end{array}$$

Posnetek.

— 1. —

10 + 1	11 + 3	9 + 5	15 - 1	14 - 6
13 + 1	10 + 3	6 + 5	13 - 1	11 - 6
14 + 1	12 + 3	8 + 5	14 - 2	15 - 7
12 + 1	9 + 3	7 + 5	15 - 3	12 - 7
11 + 2	11 + 4	6 + 6	14 - 3	13 - 8
13 + 2	8 + 4	5 + 7	12 - 3	11 - 8
12 + 2	10 + 4	4 + 8	11 - 4	10 - 9
10 + 2	7 + 4	5 + 9	15 - 4	15 - 9

— 2. —

1 + 2	1 + 3	1 + 4	15 - 5	15 - 6
2 + 2	2 + 3	2 + 4	14 - 5	14 - 6
3 + 2	3 + 3	3 + 4	13 - 5	13 - 6
do	do	do	do	do
13 + 2	12 + 3	11 + 4	5 - 5	6 - 6

— 3. —

Katera števila so za 2 večja nego 3, 5, 7, 9, 11, 13, 4, 6, 8, 12?

Katera števila so za 5 večja nego 1, 7, 9, 6, 8, 5, 3, 10, 2, 4?

Katera števila so za 4 manjša nego 6, 8, 12, 15, 9, 14, 7, 10, 5, 11?

Katera števila so za 6 manjša nego 7, 10, 13, 15, 8, 11, 14, 9, 12, 6?

— 4. —

2 × 3	1 × 2	3 × 3	6 = . × 3	4 = 2 × .
2 × 2	6 × 2	3 × 5	8 = . × 2	10 = 2 × .
2 × 5	3 × 2	3 × 4	8 = . × 4	10 = 5 × .
2 × 1	5 × 2	4 × 3	9 = . × 3	12 = 3 × .
2 × 6	2 × 2	5 × 3	15 = . × 3	12 = 6 × .
2 × 7	4 × 2	7 × 2	15 = . × 5	12 = 4 × .
2 × 4	7 × 2	6 × 2	10 = . × 1	14 = 7 × .

— 5. —

Vzemi 2krat: 1, 2, 3, . . . 7; 3krat: 1, 2, 3, 4, 5;
4krat: 1, 2, 3; 5krat: 1, 2, 3; 6krat: 1, 2.

— 6. —

$3 \times 3 + 1$	$2 \times 6 - 5$	$5 \times 3 - 6$
$2 \times 5 + 4$	$4 \times 3 + 2$	$3 \times 4 - 1$
$4 \times 2 + 5$	$6 \times 2 - 4$	$8 \times 1 + 5$
$5 \times 3 - 8$	$3 \times 5 - 6$	$6 \times 2 - 4$

— 7. —

Kolikokrat je

2 v 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14; 3 v 3, 6, 9, 12, 15;
4 v 4, 8, 12; 5 v 5, 10, 15;
6 v 6, 12; 7 v 7, 14.

— 8. —

2 v 14	3 v 12	4 v 8	5 v 5	2 v 12
2 v 10	3 v 9	4 v 4	6 v 12	4 v 12
2 v 4	3 v 15	4 v 12	6 v 6	9 v 9
2 v 8	3 v 6	5 v 10	7 v 14	3 v 9
2 v 12	3 v 3	5 v 15	8 v 8	10 v 10

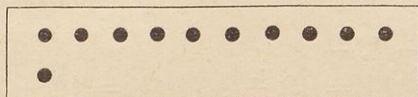
— 9. —

$\frac{1}{2}$ od 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14; $\frac{1}{3}$ od 3, 6, 9, 12, 15;
 $\frac{1}{4}$ od 4, 8, 12; $\frac{1}{5}$ od 5, 10, 15; $\frac{1}{6}$ od 6, 12.

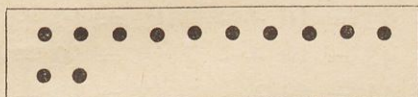
— 10. —

$\frac{1}{2}$ od 6	$\frac{1}{4}$ od 4	$\frac{1}{6}$ od 12	$\frac{1}{3}$ od 9	$\frac{1}{2}$ od 8
$\frac{1}{2}$ od 14	$\frac{1}{4}$ od 12	$\frac{1}{2}$ od 12	$\frac{1}{2}$ od 4	$\frac{1}{5}$ od 15
$\frac{1}{2}$ od 10	$\frac{1}{4}$ od 8	$\frac{1}{6}$ od 6	$\frac{1}{3}$ od 15	$\frac{1}{10}$ od 10
$\frac{1}{3}$ od 9	$\frac{1}{5}$ od 15	$\frac{1}{2}$ od 14	$\frac{1}{10}$ od 10	$\frac{1}{2}$ od 14
$\frac{1}{3}$ od 15	$\frac{1}{5}$ od 5	$\frac{1}{4}$ od 8	$\frac{1}{2}$ od 12	$\frac{1}{3}$ od 12
$\frac{1}{3}$ od 12	$\frac{1}{5}$ od 10	$\frac{1}{3}$ od 6	$\frac{1}{4}$ od 12	$\frac{1}{6}$ od 6

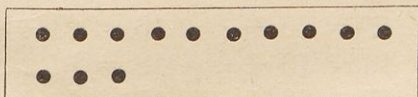
Tretje poglavje.

Računske vaje v številnem obsegu od eden do dvajset.**1. Izobraževanje številnih pojmov.**

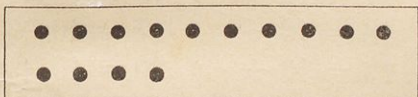
$$10 + 1 = 11$$

$$10 + 2 = 12$$

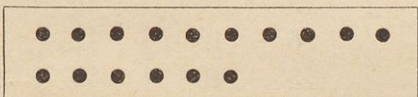
$$10 + 3 = 13$$

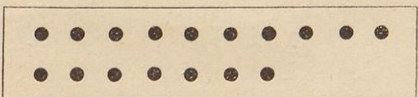
$$10 + 4 = 14$$

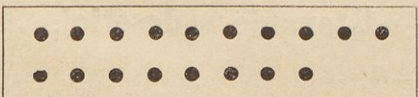
$$10 + 5 = 15$$

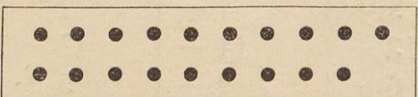
$$10 + 6 = 16$$

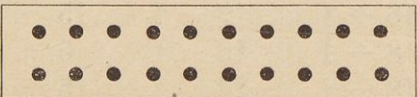
$$10 + 7 = 17$$

$$10 + 8 = 18$$

$$10 + 9 = 19$$

$$10 + 10 = 20$$

20 vinarjev (h) = 1 dvajsetica.

20 kron (K) = 1 dvajsetak.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

- 1. -

10 + 1	10 + 2	11 = 10 + .	14 = 10 + .
10 + 2	10 + 5	12 = 10 + .	12 = 10 + .
10 + 3	10 + 8	13 = 10 + .	19 = 10 + .
10 + 4	10 + 3	14 = 10 + .	13 = 10 + .
10 + 5	10 + 6	15 = 10 + .	16 = 10 + .
10 + 6	10 + 4	16 = 10 + .	18 = 10 + .
10 + 7	10 + 9	17 = 10 + .	15 = 10 + .
10 + 8	10 + 1	18 = 10 + .	17 = 10 + .
10 + 9	10 + 10	19 = 10 + .	20 = 10 + .
10 + 10	10 + 7	20 = 10 + .	11 = 10 + .

- 2. -

18 - 8	4 + 10	19 - 10	10 + 5
16 - 6	9 + 10	16 - 10	12 - 2
15 - 5	2 + 10	13 - 10	10 + 8
17 - 7	5 + 10	17 - 10	19 - 9
20 - 10	7 + 10	12 - 10	10 + 6

2. Prištevanje in odštevanje v desetici.

- 1. -

10 + 1	20 - 1	3 + 1	4 - 1	7 + 1
11 + 1	19 - 1	13 + 1	14 - 1	17 - 1
12 + 1	18 - 1	6 + 1	9 - 1	5 + 1
13 + 1	17 - 1	16 + 1	19 - 1	15 - 1
do	do	8 + 1	10 - 1	6 - 1
19 + 1	11 - 1	18 + 1	20 - 1	16 + 1

- 2. -

$12 = 11 + \cdot$	$20 = 19 + \cdot$	$12 + \cdot = 13$	$11 - \cdot = 10$
$15 = 14 + \cdot$	$16 = 15 + \cdot$	$17 + \cdot = 18$	$20 - \cdot = 19$
$17 = 16 + \cdot$	$11 = 10 + \cdot$	$13 + \cdot = 14$	$16 - \cdot = 15$

- 3. -

$4 + 2$	$10 + 2$	$5 - 2$	$20 - 2$	$10 + 2$
$14 + 2$	$12 + 2$	$15 - 2$	$19 - 2$	$10 - 2$
$6 + 2$	$14 + 2$	$7 - 2$	$17 - 2$	$18 + 2$
$16 + 2$	$16 + 2$	$17 - 2$	$15 - 2$	$18 - 2$
$5 + 2$	$18 + 2$	$8 - 2$	$13 - 2$	$14 + 1$
$15 + 2$	$17 + 2$	$18 - 2$	$16 - 2$	$19 - 1$

- 4. -

$17 = 15 + \cdot$	$16 = 14 + \cdot$	$13 + \cdot = 15$	$14 - \cdot = 12$
$20 = 18 + \cdot$	$5 = 2 + \cdot$	$10 + \cdot = 13$	$17 - \cdot = 16$
$13 = 12 + \cdot$	$19 = 18 + \cdot$	$16 + \cdot = 18$	$20 - \cdot = 18$

- 5. -

$3 + 3$	$4 + 3$	$8 - 3$	$20 - 3$	$14 + 3$
$13 + 3$	$7 + 3$	$18 - 3$	$17 - 3$	$14 - 3$
$7 + 3$	$10 + 3$	$5 - 3$	$14 - 3$	$16 - 3$
$17 + 3$	$13 + 3$	$15 - 3$	$18 - 3$	$16 + 3$
$6 + 3$	$16 + 3$	$9 - 3$	$15 - 3$	$12 + 2$
$16 + 3$	$19 + 1$	$19 - 3$	$12 - 2$	$12 - 1$

- 6. -

$20 = 17 + \cdot$	$18 = 15 + \cdot$	$12 + \cdot = 15$	$18 - \cdot = 15$
$16 = 13 + \cdot$	$17 = 16 + \cdot$	$6 + \cdot = 10$	$10 - \cdot = 5$
$14 = 12 + \cdot$	$19 = 16 + \cdot$	$14 + \cdot = 17$	$16 - \cdot = 13$

- 7. -

5 + 4	2 + 4	6 - 4	10 - 4	16 + 4
15 + 4	12 + 4	16 - 4	20 - 4	16 - 4
6 + 4	4 + 4	4 - 4	16 - 4	15 + 4
16 + 4	14 + 4	14 - 4	12 - 2	15 - 4
3 + 4	12 + 3	9 - 4	10 - 6	13 - 3
13 + 4	15 + 2	19 - 4	17 - 4	10 - 5

- 8. -

16 = 12 + .	19 = 17 + .	17 + . = 20	10 - . = 5
20 = 16 + .	15 = 11 + .	14 + . = 18	19 - . = 15
18 = 17 + .	17 = 14 + .	12 + . = 15	17 - . = 14

- 9. -

2 + 5	5 + 5	8 - 5	16 - 5	15 + 5
12 + 5	15 + 5	18 - 5	20 - 5	15 - 5
4 + 5	10 + 5	6 - 5	15 - 5	12 + 5
14 + 5	12 + 5	16 - 5	10 - 5	12 - 1
1 + 5	11 + 5	9 - 5	5 - 5	13 + 5
11 + 5	16 + 4	19 - 5	19 - 4	17 - 5

- 10. -

18 = 13 + .	20 = 15 + .	11 + . = 14	20 - . = 15
16 = 14 + .	19 = 14 + .	10 + . = 15	9 - . = 2
17 = 12 + .	15 = 12 + .	14 + . = 19	16 - . = 14

- 11. -

1 + 6	4 + 6	10 - 6	7 - 6	11 + 6
11 + 6	14 + 6	20 - 6	17 - 6	18 - 2
3 + 6	3 + 6	8 - 6	9 - 6	19 - 6
13 + 6	1 + 6	18 - 6	19 - 6	4 + 6
2 + 6	13 + 6	6 - 6	20 - 5	13 + 5
12 + 6	11 + 6	16 - 6	18 - 4	12 + 6

- 12. -

$17 = 11 + \cdot$	$19 = 13 + \cdot$	$12 + \cdot = 18$	$20 - \cdot = 14$
$20 = 14 + \cdot$	$16 = 11 + \cdot$	$14 + \cdot = 20$	$10 - \cdot = 5$
$18 = 15 + \cdot$	$13 = 10 + \cdot$	$11 + \cdot = 15$	$17 - \cdot = 13$

- 13. -

$1 + 7$	$2 + 7$	$10 - 7$	$9 - 7$	$20 - 7$
$11 + 7$	$12 + 7$	$20 - 7$	$19 - 7$	$2 + 7$
$3 + 7$	$11 + 7$	$8 - 7$	$17 - 7$	$8 - 5$
$13 + 7$	$13 + 7$	$18 - 7$	$7 - 7$	$19 - 7$

- 14. -

$18 = 11 + \cdot$	$16 = 13 + \cdot$	$14 + \cdot = 20$	$10 - \cdot = 3$
$20 = 13 + \cdot$	$17 = 10 + \cdot$	$12 + \cdot = 19$	$20 - \cdot = 14$
$19 = 14 + \cdot$	$15 = 11 + \cdot$	$15 + \cdot = 18$	$19 - \cdot = 12$

- 15. -

$1 + 8$	$2 + 8$	$10 - 8$	$8 - 8$	$20 = 12 + \cdot$
$11 + 8$	$1 + 8$	$20 - 8$	$18 - 8$	$18 = 13 + \cdot$
$2 + 8$	$12 + 8$	$9 - 8$	$20 - 7$	$11 + \cdot = 19$
$12 + 8$	$11 + 8$	$19 - 8$	$19 - 6$	$20 - \cdot = 13$

- 16. -

$1 + 9$	$9 + 1$	$9 - 9$	$9 - 7$	$19 = 10 + \cdot$
$11 + 9$	$14 + 5$	$19 - 9$	$20 - 9$	$20 = 14 + \cdot$
$10 + 9$	$11 + 9$	$10 - 9$	$18 - 6$	$11 + \cdot = 20$
$11 + 8$	$13 + 6$	$20 - 9$	$12 + 5$	$20 - \cdot = 12$

- 17. -

$1 + 7 + 2$	$10 + 8 + 2$	$14 + 6 - 8$
$11 + 7 + 1$	$20 - 8 + 5$	$15 - 4 + 9$
$12 + 6 - 3$	$10 + 6 - 3$	$20 - 8 - 2$
$10 + 7 + 2$	$11 + 8 - 7$	$13 + 6 - 9$

Vrste.

— 18. —

1 + 1	2 + 2	1 + 3	2 + 4	5 + 5
2 + 1	4 + 2	4 + 3	6 + 4	10 + 5
do	do	do	do	do
19 + 1	18 + 2	16 + 3	14 + 4	15 + 5

— 19. —

20 - 1	20 - 2	19 - 3	18 - 4	20 - 5
19 - 1	18 - 2	16 - 3	14 - 4	15 - 5
do	do	do	do	do
1 - 1	2 - 2	4 - 3	6 - 4	5 - 5

3. Prištevanje in odštevanje čez desetico.

Prištevanje številu 9 in odštevanje od števila 11.

Pripravljalne vaje.

$$2 = 1 + \cdot \quad 3 = 1 + \cdot \quad 6 = 1 + \cdot \quad 9 = 1 + \cdot \quad 7 = 1 + \cdot \\ 4 = 1 + \cdot \quad 5 = 1 + \cdot \quad 7 = 1 + \cdot \quad 8 = 1 + \cdot \quad 3 = 1 + \cdot$$

— 1. —

9 + 2	9 + 6	11 - 2	11 - 8	9 + \cdot = 16
9 + 4	9 + 7	11 - 4	11 - 6	9 + \cdot = 18
9 + 3	9 + 5	11 - 3	11 - 7	11 - \cdot = 5
9 + 8	9 + 9	11 - 5	11 - 9	11 - \cdot = 8

Prištevanje številu 8 in odštevanje od števila 12.

Pripravljalne vaje.

$$4 = 2 + \cdot \quad 5 = 2 + \cdot \quad 6 = 2 + \cdot \quad 4 = 2 + \cdot \quad 3 = 2 + \cdot \\ 3 = 2 + \cdot \quad 7 = 2 + \cdot \quad 9 = 2 + \cdot \quad 8 = 2 + \cdot \quad 5 = 2 + \cdot$$

- 2. -

$8 + 4$	$12 - 5$	$8 + 5$	$9 + 6$	$8 + \cdot = 14$
$8 + 6$	$12 - 7$	$12 - 4$	$11 - 3$	$8 + \cdot = 17$
$8 + 8$	$12 - 9$	$8 + 7$	$8 + 8$	$12 - \cdot = 9$
$8 + 7$	$12 - 8$	$12 - 7$	$11 - 8$	$12 - \cdot = 6$
$8 + 9$	$12 - 6$	$8 + 6$	$9 + 8$	$11 - \cdot = 4$

Prištevanje številu 7 in odštevanje od
števila 13.

Pripravljalne vaje.

$4 = 3 + \cdot$	$5 = 3 + \cdot$	$9 = 3 + \cdot$	$5 = 3 + \cdot$	$6 = 3 + \cdot$
$6 = 3 + \cdot$	$8 = 3 + \cdot$	$7 = 3 + \cdot$	$8 = 3 + \cdot$	$9 = 3 + \cdot$

- 3. -

$7 + 5$	$13 - 4$	$7 + 6$	$9 + 7$	$7 + \cdot = 14$
$7 + 8$	$13 - 8$	$13 - 5$	$11 - 6$	$7 + \cdot = 16$
$7 + 6$	$13 - 6$	$7 + 8$	$8 + 5$	$13 - \cdot = 6$
$7 + 9$	$13 - 9$	$13 - 8$	$12 - 7$	$12 - \cdot = 8$
$7 + 7$	$13 - 7$	$7 + 7$	$11 - 5$	$9 + \cdot = 19$

Prištevanje številu 6 in odštevanje od
števila 14.

Pripravljalne vaje.

$5 = 4 + \cdot$	$7 = 4 + \cdot$	$6 = 4 + \cdot$	$9 = 4 + \cdot$	$8 = 4 + \cdot$
-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

- 4. -

$6 + 6$	$14 - 8$	$6 + 7$	$8 + 3$	$6 + \cdot = 14$
$6 + 9$	$14 - 5$	$14 - 9$	$12 - 5$	$6 + \cdot = 12$
$6 + 7$	$14 - 6$	$6 + 8$	$11 - 7$	$14 - \cdot = 8$
$6 + 5$	$14 - 9$	$14 - 5$	$7 + 7$	$14 - \cdot = 5$
$6 + 8$	$14 - 7$	$9 + 6$	$14 - 6$	$11 - \cdot = 7$

Prištevanje številu 5 in odštevanje od
števila 15.

Prilavljalne vaje.

$$6 = 5 + \cdot \quad | \quad 8 = 5 + \cdot \quad | \quad 9 = 5 + \cdot \quad | \quad 7 = 5 + \cdot \quad | \quad 8 = 5 + \cdot$$

— 5. —

$5 + 7$	$15 - 6$	$5 + 8$	$8 + 7$	$5 + \cdot = 12$
$5 + 9$	$15 - 8$	$15 - 7$	$11 - 6$	$5 + \cdot = 14$
$5 + 8$	$15 - 9$	$5 + 9$	$7 + 8$	$15 - \cdot = 7$
$5 + 6$	$15 - 10$	$15 - 6$	$13 - 7$	$15 - \cdot = 9$
$5 + 10$	$15 - 7$	$9 + 5$	$14 - 6$	$6 + \cdot = 12$

Prištevanje številu 4 in odštevanje od
števila 16.

Prilavljalne vaje.

$$7 = 6 + \cdot \quad | \quad 9 = 6 + \cdot \quad | \quad 8 = 6 + \cdot \quad | \quad 9 = 6 + \cdot \quad | \quad 7 = 6 + \cdot$$

— 6. —

$4 + 7$	$16 - 8$	$4 + 9$	$6 + 8$	$4 + \cdot = 11$
$4 + 9$	$16 - 7$	$16 - 8$	$15 - 7$	$4 + \cdot = 13$
$4 + 8$	$16 - 9$	$4 + 8$	$8 + 6$	$16 - \cdot = 8$
$4 + 10$	$16 - 10$	$16 - 7$	$16 - 9$	$16 - \cdot = 9$
$5 + 8$	$15 - 6$	$4 + 7$	$13 - 5$	$6 + \cdot = 11$

Prištevanje številoma 3 in 2; odštevanje od
števil 17 in 18.

Prilavljalne vaje.

$$8 = 7 + \cdot \quad | \quad 9 = 7 + \cdot \quad | \quad 9 = 8 + \cdot \quad | \quad 8 = 7 + \cdot \quad | \quad 9 = 8 + \cdot$$

— 7. —

$3 + 8$	$17 - 9$	$3 + 9$	$4 + 8$	$3 + \cdot = 11$
$3 + 9$	$17 - 8$	$17 - 8$	$15 - 9$	$2 + \cdot = 11$
$2 + 9$	$18 - 9$	$3 + 8$	$6 + 7$	$18 - \cdot = 9$
$3 + 10$	$12 - 10$	$18 - 9$	$13 - 5$	$17 - \cdot = 8$
$2 + 10$	$13 - 10$	$2 + 9$	$17 - 9$	$6 + \cdot = 12$

- 8. -

6 + 7 + 5	19 - 7 - 8	7 + 10 - 9
4 + 8 + 7	17 - 6 - 6	18 - 10 + 7
9 + 5 + 6	20 - 5 + 4	19 - 5 - 10
3 + 8 + 9	16 - 9 + 7	16 - 9 + 10
7 + 9 + 4	13 - 8 + 6	8 + 8 - 9
5 + 6 + 7	9 + 9 - 7	15 + 4 - 10
4 + 7 + 7	5 + 8 - 6	17 - 8 - 7
8 + 6 + 4	7 + 9 - 8	9 + 10 - 8

Vrste.

- 9. -

1 + 2	3 + 3	1 + 3	4 + 4	1 + 4
3 + 2	6 + 3	4 + 3	8 + 4	5 + 4
do	do	do	do	do
17 + 2	15 + 3	16 + 3	16 + 4	13 + 4

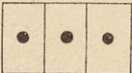
- 10. -

19 - 2	20 - 3	18 - 3	20 - 4	19 - 4
17 - 2	17 - 3	15 - 3	16 - 4	15 - 4
do	do	do	do	do
3 - 2	5 - 3	3 - 3	4 - 4	7 - 4

4. Množenje, merjenje in deljenje.

A. Množenje in merjenje.

Vrsta ednic.

	1	= 1 × 1
	1 + 1	= 2 × 1
	1 + 1 + 1	= 3 × 1
	1 + 1 + 1 + 1	= 4 × 1
	1 + 1 + 1 + 1 + 1	= 5 × 1
		· · ·
		10 × 1

- 1. -

10 × 1	3 × 1	1 = · × 1	1 ∨ 1
9 × 1	7 × 1	2 = · × 1	1 ∨ 2
8 × 1	10 × 1	3 = · × 1	1 ∨ 3
7 × 1	9 × 1	4 = · × 1	1 ∨ 4
6 × 1	2 × 1	5 = · × 1	1 ∨ 5
5 × 1	6 × 1	6 = · × 1	1 ∨ 6
4 × 1	8 × 1	7 = · × 1	1 ∨ 7
3 × 1	4 × 1	8 = · × 1	1 ∨ 8
2 × 1	1 × 1	9 = · × 1	1 ∨ 9
1 × 1	5 × 1	10 = · × 1	1 ∨ 10

- 2. -

1 × 1 + 9	3 × 1 + 8	8 × 1 - 5
7 × 1 + 7	10 × 1 - 6	5 × 1 + 6
9 × 1 - 5	4 × 1 + 7	6 × 1 + 5

Vrsta dvojk.

1 dvajsetica = 2 desetici.

	2	= 1 × 2
	2 + 2	= 2 × 2
	2 + 2 + 2	= 3 × 2
	2 + 2 + 2 + 2	= 4 × 2
	2 + 2 + 2 + 2 + 2	= 5 × 2
		· · ·
		10 × 2

— 3. —

10 × 2	3 × 2	2 = · × 2	2 ∨ 2
9 × 2	8 × 2	4 = · × 2	2 ∨ 4
8 × 2	4 × 2	6 = · × 2	2 ∨ 6
7 × 2	10 × 2	8 = · × 2	2 ∨ 8
6 × 2	5 × 2	10 = · × 2	2 ∨ 10
5 × 2	1 × 2	12 = · × 2	2 ∨ 12
4 × 2	6 × 2	14 = · × 2	2 ∨ 14
3 × 2	9 × 2	16 = · × 2	2 ∨ 16
2 × 2	7 × 2	18 = · × 2	2 ∨ 18
1 × 2	2 × 2	20 = · × 2	2 ∨ 20

— 4. —

2 ∨ 4	2 ∨ 16	3 × 2 + 4	4 × 2 + 6
2 ∨ 8	2 ∨ 10	8 × 2 - 5	9 × 2 - 8
2 ∨ 14	2 ∨ 12	6 × 2 + 7	8 × 1 + 7
2 ∨ 6	2 ∨ 18	8 × 1 + 5	10 × 2 - 9
2 ∨ 20	2 ∨ 2	7 × 2 + 3	5 × 2 + 5

Vrsta trojk.

$\begin{array}{c} \bullet \\ \bullet \\ \bullet \end{array}$	3	$= 1 \times 3$
--	-----	----------------

$\begin{array}{cc} \bullet & \bullet \\ \bullet & \bullet \\ \bullet & \bullet \end{array}$	$3 + 3$	$= 2 \times 3$
---	---------	----------------

$\begin{array}{ccc} \bullet & \bullet & \bullet \\ \bullet & \bullet & \bullet \\ \bullet & \bullet & \bullet \end{array}$	$3 + 3 + 3$	$= 3 \times 3$
--	-------------	----------------

. . .
 6×3

- 5. -

6×3	4×3	$3 = \cdot \times 3$	$3 \vee 3$
5×3	6×3	$6 = \cdot \times 3$	$3 \vee 6$
4×3	5×3	$9 = \cdot \times 3$	$3 \vee 9$
3×3	1×3	$12 = \cdot \times 3$	$3 \vee 12$
2×3	3×3	$15 = \cdot \times 3$	$3 \vee 15$
1×3	2×3	$18 = \cdot \times 3$	$3 \vee 18$

- 6. -

$3 \vee 6$	$2 \vee 12$	$1 \times 3 + 2$	$8 \times 2 - 3$
$3 \vee 15$	$3 \vee 12$	$2 \times 3 + 2$	$6 \times 2 - 3$
$3 \vee 3$	$2 \vee 6$	$3 \times 3 + 2$	$4 \times 2 - 3$
$3 \vee 18$	$3 \vee 6$	$4 \times 3 + 2$	$10 \times 1 - 3$
$3 \vee 9$	$2 \vee 18$	$5 \times 3 + 2$	$7 \times 2 - 3$
$3 \vee 12$	$1 \vee 10$	$6 \times 3 + 2$	$5 \times 3 - 3$

Vrsta četverk.

$\begin{array}{cc} \bullet & \bullet \\ \bullet & \bullet \end{array}$	4	$= 1 \times 4$
--	-----	----------------

$\begin{array}{cc} \bullet & \bullet & \bullet & \bullet \\ \bullet & \bullet & \bullet & \bullet \end{array}$	$4 + 4$	$= 2 \times 4$
--	---------	----------------

$\begin{array}{ccc} \bullet & \bullet & \bullet & \bullet \\ \bullet & \bullet & \bullet & \bullet \end{array}$	$4 + 4 + 4$	$= 3 \times 4$
---	-------------	----------------

. . .
 5×4

- 7. -

5×4	3×4	$4 = \cdot \times 4$	$4 \vee 4$
4×4	5×4	$8 = \cdot \times 4$	$4 \vee 8$
3×4	2×4	$12 = \cdot \times 4$	$4 \vee 12$
2×4	4×4	$16 = \cdot \times 4$	$4 \vee 16$
1×4	1×4	$20 = \cdot \times 4$	$4 \vee 20$

- 8. -

$4 \vee 16$	$3 \vee 15$	$1 \times 4 + 3$	$3 \times 3 + 5$
$4 \vee 8$	$3 \vee 9$	$4 \times 4 + 3$	$6 \times 3 - 5$
$4 \vee 20$	$2 \vee 16$	$2 \times 4 + 3$	$9 \times 2 - 5$
$4 \vee 12$	$2 \vee 14$	$5 \times 4 - 3$	$6 \times 2 + 5$

Vrsta petic.

$$5 = 1 \times 5$$

$$5 + 5 = 2 \times 5$$

$$5 + 5 + 5 = 3 \times 5$$

$$5 + 5 + 5 + 5 = 4 \times 5$$

- 9. -

4×5	2×5	$5 = \cdot \times 5$	$5 \vee 5$
3×5	4×5	$10 = \cdot \times 5$	$5 \vee 10$
2×5	1×5	$15 = \cdot \times 5$	$5 \vee 15$
1×5	3×5	$20 = \cdot \times 5$	$5 \vee 20$

- 10. -

$5 \vee 15$	$4 \vee 16$	$2 \times 5 + 4$	$3 \times 3 + 6$
$5 \vee 5$	$3 \vee 18$	$4 \times 5 - 4$	$5 \times 4 - 6$
$5 \vee 20$	$2 \vee 14$	$1 \times 5 + 4$	$7 \times 2 + 6$
$5 \vee 10$	$2 \vee 20$	$3 \times 5 - 4$	$10 \times 1 - 6$

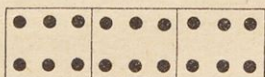
Vrsta šesterk.

$$6 = 1 \times 6$$

$$6 + 6 = 2 \times 6$$

$$6 + 6 + 6 = 3 \times 6$$

- 11. -

3×6	2×6	$6 = \cdot \times 6$	$6 \vee 6$
2×6	1×6	$12 = \cdot \times 6$	$6 \vee 12$
1×6	3×6	$18 = \cdot \times 6$	$6 \vee 18$

- 12. -

$6 \vee 12$	$4 \vee 16$	$2 \times 6 + 5$	$5 \times 4 - 3$
$6 \vee 6$	$4 \vee 8$	$1 \times 6 + 5$	$6 \times 3 - 8$
$6 \vee 18$	$3 \vee 15$	$3 \times 6 - 5$	$7 \times 2 + 5$
$5 \vee 20$	$3 \vee 9$	$1 \times 5 + 6$	$3 \times 3 + 7$
$5 \vee 10$	$2 \vee 20$	$4 \times 5 - 6$	$8 \times 2 - 7$

Vrste sedmerk, osmerk, deveterk in desetec.

- 13. -

$7 + 7$	$8 + 8$	$9 + 9$	$10 + 10$
1×7	1×8	1×9	1×10
2×7	2×8	2×9	2×10
$7 = \cdot \times 7$	$8 = \cdot \times 8$	$9 = \cdot \times 9$	$10 = \cdot \times 10$
$14 = \cdot \times 7$	$16 = \cdot \times 8$	$18 = \cdot \times 9$	$20 = \cdot \times 10$
$7 \vee 7$	$8 \vee 8$	$9 \vee 9$	$10 \vee 10$
$7 \vee 14$	$8 \vee 16$	$9 \vee 18$	$10 \vee 20$

- 14. -

2×7	$8 \vee 16$	$2 \times 7 - 5$	$1 \times 8 + 4$
2×9	$6 \vee 18$	$1 \times 9 + 8$	$2 \times 9 - 5$
3×6	$7 \vee 14$	$2 \times 10 - 3$	$3 \times 6 + 2$
2×8	$5 \vee 20$	$4 \times 4 + 2$	$1 \times 10 + 8$

- 15. -

1×2	4×3	$20 = \cdot \times 5$	$8 \vee 16$
4×2	3×5	$15 = \cdot \times 3$	$2 \vee 12$
7×2	2×9	$16 = \cdot \times 8$	$3 \vee 18$
2×3	4×3	$12 = \cdot \times 4$	$4 \vee 12$
6×3	2×8	$20 = \cdot \times 10$	$5 \vee 15$
4×4	10×2	$18 = \cdot \times 9$	$2 \vee 16$
3×6	2×6	$18 = \cdot \times 6$	$10 \vee 20$
5×1	3×3	$20 = \cdot \times 4$	$6 \vee 18$

- 16. -

$3 \times 4 - 9$	$10 \times 2 - 6$	$4 \times 5 - 8$	$2 \times 4 + 7$
$5 \times 2 + 8$	$3 \times 3 + 9$	$2 \times 10 - 9$	$8 \times 2 - 6$
$2 \times 6 - 5$	$2 \times 8 - 10$	$5 \times 3 + 5$	$5 \times 4 - 5$
$4 \times 4 + 4$	$3 \times 6 - 7$	$7 \times 2 + 4$	$6 \times 3 + 2$

- 17. -

$2 \vee 6$	$2 \vee 20$	$3 \vee 18$	$5 \vee 20$	$8 \vee 8$
$2 \vee 10$	$2 \vee 16$	$3 \vee 9$	$5 \vee 15$	$8 \vee 16$
$2 \vee 18$	$2 \vee 8$	$4 \vee 12$	$6 \vee 18$	$9 \vee 18$
$2 \vee 14$	$3 \vee 15$	$4 \vee 20$	$6 \vee 12$	$10 \vee 10$
$2 \vee 12$	$3 \vee 12$	$4 \vee 16$	$7 \vee 14$	$10 \vee 20$

B. Množenje in deljenje.

Deljenje s številom 2.

- 1. -

	2×1	$2 = 2 \times \cdot$	$\frac{1}{2}$ od 2	$\frac{1}{2}$ od 20
	2×2	$4 = 2 \times \cdot$	$\frac{1}{2}$ od 4	$\frac{1}{2}$ od 18
	2×3	$6 = 2 \times \cdot$	$\frac{1}{2}$ od 6	$\frac{1}{2}$ od 16
	$\cdot \cdot \cdot$	$\cdot \cdot \cdot$	$\cdot \cdot \cdot$	$\cdot \cdot \cdot$
	2×10	$20 = 2 \times \cdot$	$\frac{1}{2}$ od 20	$\frac{1}{2}$ od 2

- 2. -

2×8	2×9	$\frac{1}{2}$ od 16	$\frac{1}{2}$ od 18	$\frac{1}{2}$ od 12
2×6	2×7	$\frac{1}{2}$ od 12	$\frac{1}{2}$ od 14	$\frac{1}{2}$ od 20
2×4	2×10	$\frac{1}{2}$ od 8	$\frac{1}{2}$ od 10	$\frac{1}{2}$ od 6

Deljenje s številom 3.

- 3. -

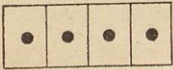
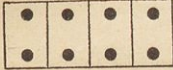
	3×1	$3 = 3 \times \cdot$	$\frac{1}{3}$ od 3	$\frac{1}{3}$ od 15
	3×2	$6 = 3 \times \cdot$	$\frac{1}{3}$ od 6	$\frac{1}{3}$ od 9
	3×3	$9 = 3 \times \cdot$	$\frac{1}{3}$ od 9	$\frac{1}{3}$ od 18
	$\cdot \cdot \cdot$	$\cdot \cdot \cdot$	$\cdot \cdot \cdot$	$\frac{1}{3}$ od 6
	3×6	$18 = 3 \times \cdot$	$\frac{1}{3}$ od 18	$\frac{1}{3}$ od 3

- 4. -

3×3	3×6	$\frac{1}{3}$ od 3	$\frac{1}{3}$ od 9	$\frac{1}{2}$ od 16
3×5	3×1	$\frac{1}{3}$ od 15	$\frac{1}{3}$ od 18	$\frac{1}{2}$ od 12
3×2	3×4	$\frac{1}{3}$ od 6	$\frac{1}{3}$ od 12	$\frac{1}{2}$ od 8

Deljenje s številom 4.

- 5. -

	4×1	$4 = 4 \times \cdot$	$\frac{1}{4}$ od 4	$\frac{1}{4}$ od 16
	4×2	$8 = 4 \times \cdot$	$\frac{1}{4}$ od 8	$\frac{1}{4}$ od 8
...	$\frac{1}{4}$ od 20
	4×5	$20 = 4 \times \cdot$	$\frac{1}{4}$ od 20	$\frac{1}{4}$ od 12

- 6. -

4×2	4×4	$\frac{1}{4}$ od 8	$\frac{1}{4}$ od 16	$\frac{1}{2}$ od 14
4×5	4×1	$\frac{1}{4}$ od 20	$\frac{1}{4}$ od 4	$\frac{1}{3}$ od 18
4×3	2×4	$\frac{1}{4}$ od 12	$\frac{1}{4}$ od 20	$\frac{1}{2}$ od 18

Deljenje s številom 5.

- 7. -

	5×1	$5 = 5 \times \cdot$	$\frac{1}{5}$ od 5	$\frac{1}{5}$ od 15
	5×2	$10 = 5 \times \cdot$	$\frac{1}{5}$ od 10	$\frac{1}{5}$ od 5
	do	$15 = 5 \times \cdot$	$\frac{1}{5}$ od 15	$\frac{1}{5}$ od 20
	5×4	$20 = 5 \times \cdot$	$\frac{1}{5}$ od 20	$\frac{1}{5}$ od 10

- 8. -

5×2	5×3	$\frac{1}{5}$ od 10	$\frac{1}{5}$ od 15	$\frac{1}{2}$ od 12
5×4	3×5	$\frac{1}{5}$ od 20	$\frac{1}{5}$ od 10	$\frac{1}{3}$ od 15
5×1	2×5	$\frac{1}{5}$ od 5	$\frac{1}{5}$ od 20	$\frac{1}{4}$ od 16

Deljenje s številom 6.

- 9. -

	6×1	$6 = 6 \times$	$\frac{1}{6}$ od 6	$\frac{1}{6}$ od 12
	6×2	$12 = 6 \times$	$\frac{1}{6}$ od 12	$\frac{1}{6}$ od 18
	6×3	$18 = 6 \times$	$\frac{1}{6}$ od 18	$\frac{1}{6}$ od 6

- 10. -

6×2	5×4	$\frac{1}{6}$ od 12	$\frac{1}{5}$ od 20	$\frac{1}{3}$ od 6
6×1	4×3	$\frac{1}{6}$ od 6	$\frac{1}{4}$ od 12	$\frac{1}{2}$ od 14
6×3	3×2	$\frac{1}{6}$ od 18	$\frac{1}{6}$ od 6	$\frac{1}{6}$ od 18

Deljenje z ostalimi osnovnimi števili.

- 11. -

7×1	8×1	9×1	10×1	$\frac{1}{9}$ od 18
7×2	8×2	9×2	10×2	$\frac{1}{8}$ od 8
$7 = 7 \times$	$8 = 8 \times$	$9 = 9 \times$	$10 = 10 \times$	$\frac{1}{7}$ od 14
$14 = 7 \times$	$16 = 8 \times$	$18 = 9 \times$	$20 = 10 \times$	$\frac{1}{10}$ od 20
$\frac{1}{7}$ od 7	$\frac{1}{8}$ od 8	$\frac{1}{9}$ od 9	$\frac{1}{10}$ od 10	$\frac{1}{9}$ od 9
$\frac{1}{7}$ od 14	$\frac{1}{8}$ od 16	$\frac{1}{9}$ od 18	$\frac{1}{10}$ od 20	$\frac{1}{8}$ od 16

- 12. -

$\frac{1}{2}$ od 4	$\frac{1}{2}$ od 8	$\frac{1}{3}$ od 15	$\frac{1}{4}$ od 12
$\frac{1}{2}$ od 12	$\frac{1}{2}$ od 14	$\frac{1}{3}$ od 6	$\frac{1}{5}$ od 10
$\frac{1}{2}$ od 18	$\frac{1}{2}$ od 20	$\frac{1}{4}$ od 20	$\frac{1}{5}$ od 15
$\frac{1}{2}$ od 6	$\frac{1}{3}$ od 12	$\frac{1}{4}$ od 4	$\frac{1}{5}$ od 20
$\frac{1}{2}$ od 10	$\frac{1}{3}$ od 18	$\frac{1}{4}$ od 16	$\frac{1}{6}$ od 12
$\frac{1}{2}$ od 16	$\frac{1}{3}$ od 9	$\frac{1}{4}$ od 8	$\frac{1}{6}$ od 18

Posnetek.

- 1. -

10 + 1	12 + 3	12 + 6	15 - 1	19 - 4
13 + 1	15 + 3	14 + 6	19 - 1	16 - 4
18 + 1	13 + 3	11 + 7	12 - 2	17 - 5
11 + 1	16 + 3	13 + 7	17 - 2	19 - 5
14 + 2	11 + 4	11 + 8	14 - 2	17 - 6
17 + 2	14 + 4	12 + 8	13 - 3	20 - 6
16 + 2	12 + 4	10 + 8	19 - 3	18 - 7

- 2. -

1 + 2	1 + 3	1 + 4	20 - 5	20 - 7
2 + 2	2 + 3	2 + 4	19 - 5	19 - 7
3 + 2	3 + 3	3 + 4	18 - 5	18 - 7
do	do	do	do	do
18 + 2	17 + 3	16 + 4	5 - 5	7 - 7

- 3. -

Katera števila so za

6 večja nego: 7, 14, 3, 11, 4, 8, 12, 2, 9, 5,
12, 6;

5 večja nego: 3, 12, 6, 9, 15, 2, 14, 8, 10, 7,
13, 4;

4 manjša nego: 12, 7, 20, 8, 9, 16, 5, 13, 6, 19,
11, 17;

8 manjša nego: 10, 14, 9, 12, 20, 13, 19, 15, 18, 11,
17, 16?

- 4. -

Povej vrsto dvojk, trojk, desetice!

— 5. —

2×3	1×2	3×3	$6 = \cdot \times 3$	$4 = 2 \times \cdot$
2×2	6×2	3×5	$8 = \cdot \times 2$	$10 = 2 \times \cdot$
2×5	3×2	3×4	$8 = \cdot \times 4$	$10 = 5 \times \cdot$
2×1	9×2	3×6	$9 = \cdot \times 3$	$12 = 3 \times \cdot$
2×8	5×2	4×4	$15 = \cdot \times 3$	$12 = 6 \times \cdot$
2×6	2×2	4×5	$15 = \cdot \times 5$	$14 = 7 \times \cdot$
2×9	10×2	4×3	$20 = \cdot \times 2$	$16 = 4 \times \cdot$
2×4	4×2	5×3	$20 = \cdot \times 4$	$16 = 8 \times \cdot$
2×7	8×2	5×4	$20 = \cdot \times 5$	$18 = 3 \times \cdot$
2×10	7×2	6×3	$20 = \cdot \times 10$	$18 = 9 \times \cdot$

— 6. —

$3 \times 3 + 1$	$3 \times 6 - 5$	$5 \times 3 - 6$
$2 \times 5 + 4$	$4 \times 3 - 2$	$4 \times 4 - 1$
$4 \times 2 + 5$	$8 \times 2 - 4$	$9 \times 2 + 2$
$5 \times 4 - 8$	$3 \times 5 + 5$	$6 \times 3 - 4$
$2 \times 10 - 6$	$7 \times 2 + 4$	$4 \times 5 - 7$
$3 \times 3 + 7$	$2 \times 9 - 7$	$10 \times 2 - 5$

— 7. —

Kolikokrat je

 $2 \nabla 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20;$ $3 \nabla 3, 6, 9, 12, 15, 18;$ $4 \nabla 4, 8, 12, 16, 20;$ $5 \nabla 5, 10, 15, 20;$ $6 \nabla 6, 12, 18;$ $7 \nabla 7, 14;$ $8 \nabla 8, 16;$ $9 \nabla 9, 18;$ $10 \nabla 10, 20.$

— 8. —

$2 \nabla 16$	$3 \nabla 12$	$4 \nabla 16$	$5 \nabla 15$	$7 \nabla 14$
$2 \nabla 10$	$3 \nabla 9$	$4 \nabla 8$	$5 \nabla 20$	$8 \nabla 16$
$2 \nabla 4$	$3 \nabla 18$	$4 \nabla 12$	$6 \nabla 18$	$8 \nabla 8$
$2 \nabla 18$	$3 \nabla 15$	$4 \nabla 20$	$6 \nabla 12$	$9 \nabla 18$
$2 \nabla 12$	$3 \nabla 6$	$4 \nabla 4$	$7 \nabla 7$	$10 \nabla 20$

— 9. —

$\frac{1}{2}$ od 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20;	
$\frac{1}{3}$ od 3, 6, 9, 12, 15, 18;	$\frac{1}{4}$ od 4, 8, 12, 16, 20;
$\frac{1}{5}$ od 5, 10, 15, 20;	$\frac{1}{6}$ od 6, 12, 18;
$\frac{1}{7}$ od 7, 14;	$\frac{1}{8}$ od 8, 16;
$\frac{1}{9}$ od 9, 18;	$\frac{1}{10}$ od 10, 20.

— 10. —

$\frac{1}{2}$ od 6	$\frac{1}{4}$ od 8	$\frac{1}{3}$ od 12	$\frac{1}{6}$ od 18	$\frac{1}{2}$ od 8
$\frac{1}{2}$ od 14	$\frac{1}{3}$ od 18	$\frac{1}{8}$ od 16	$\frac{1}{4}$ od 20	$\frac{1}{5}$ od 20
$\frac{1}{2}$ od 18	$\frac{1}{6}$ od 12	$\frac{1}{4}$ od 16	$\frac{1}{2}$ od 12	$\frac{1}{6}$ od 6
$\frac{1}{3}$ od 9	$\frac{1}{5}$ od 5	$\frac{1}{2}$ od 10	$\frac{1}{3}$ od 15	$\frac{1}{2}$ od 16
$\frac{1}{4}$ od 12	$\frac{1}{2}$ od 20	$\frac{1}{5}$ od 15	$\frac{1}{4}$ od 4	$\frac{1}{10}$ od 10
$\frac{1}{5}$ od 20	$\frac{1}{7}$ od 14	$\frac{1}{9}$ od 18	$\frac{1}{10}$ od 20	$\frac{1}{3}$ od 15

Novci (denarji).

1. Francek dobi od matere 4 vinarje, od očeta 6 vinarjev; koliko vinarjev dobi od obeh?

2. 1 dvovinarnik = 2 vinarja

2 dvovinarnika =

3 dvovinarniki =

7 dvovinarnikov =

9 „ =

3. 1 dvovinarnik + 1 vinar = 3 vinarji

1 „ + 5 vinarjev =

1 „ + 6 „ =

1 „ + 8 „ =

4. Micika je imela v pušici nahranjenih 16 desetih; 8 desetih vzame vun, da si kupi nov predpasnik. Koliko desetih ostane v pušici?

5. Pisemska znamka stane 10 vinarjev; koliko staneta 2 taki znamki?

6. S katerimi novci moreš plačati 9 vinarjev, 12 vinarjev, 16 vinarjev?

7. Francek kupi pisemsko znamko za 5 vinarjev in plača z dvajsetico; koliko dobi nazaj?

8. Dve enaki obleki za Franca in Karla staneta 14 kron; koliko stane 1 obleka?

9. Delavec zasluži na dan 1 petak; v koliko dneh zasluži 20 kron?

10. Mati dobé od trgovca iz desetaka nazaj 3 krone; koliko kron so zakupili?

11. Popotnik je porabil v 2 dneh 1 dvajsetak; koliko na dan?

Dolžinške in votle mere; uteži.

1. Šolska soba je dolga 9 metrov, široka 3 metre manj; kako široka je šolska soba?

2. Pri podobi meri vsaka stranica 5 decimetrov; koliko merijo vse 4 stranice?

3. Micika je napletla od svojega vzorčnega traka 9 centimetrov, Anica le 7 centimetrov; koliko centimetrov je napletla Micika več nego Anica?

4. Krčmar proda 9 litrov belega vina in 7 litrov rdečega; koliko litrov obojega vina?

5. Micika gre po pol litra piva za 18 vinarjev in plača z dvajsetico; koliko dobi nazaj?

6. Četrť litra mořta stane 14 vinarjev, četrť litra vina 6 vinarjev več; koliko stane vino?

7. Za 2 kilograma sladkorja plačajo mati 16 desetice; koliko stane 1 kilogram?

8. Mati kupijo najprvo 5 kilogramov sladkorja, potem 6 kilogramov in potem 8 kilogramov; koliko skupaj?

9. Dekla kupi pol kilograma sladkorja za 4 desetice in pol kilograma riža za 2 desetici; koliko desetice izda?

10. Četrť kilograma kave stane 6 dvajsetice; koliko dvajsetice stanejo 3 četrťi kilograma?

Časovne mere.

1. Koliko dni je: 1 teden + 2 dneva =
 1 „ + 4 dnevi =
 1 „ + 5 dni =

2. Koliko dni je: 1 teden - 3 dnevi =
 1 „ - 4 „ =
 1 „ - 6 dni =

3. Koliko dni štejeta 2 tedna?

4. Koliko mesecev je 1 leto + 2, 7, 5, 8, 3, 6 mesecev?

5. Koliko mesecev je 1 leto - 5, 3, 8, 4, 9, 7 mesecev?

6. Francek je star 6 let in ima hoditi v šolo 8 let; koliko bo star, ko bo izstopil iz šole?

7. V vtorek, četrtek in petek imaš po 4 ure šole; koliko vse te 3 dni skupaj?

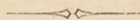
Šteвне mere.

1. V vrsti stoji 8 parov čevljev; koliko je to čevljev?

2. Koliko parov moreš narediti iz 4, 6, 18, 14 komadov?

3. Koliko komadov je 1 ducat + 3, 5, 2, 8, 7, 6 komadov?

4. Koliko komadov ti ostane, ako porabiš od 1 ducata gumbov 9 gumbov?

Drugi oddelek.

Prvo poglavje.

Prva obravnava v številnem obsegu od eden do sto.

(Operativna števila so 1, 2, 3, . . . 10.)

1. Ponavljanje računskih vaj v številnem obsegu do deset.

a. Tvoritev števil in razstavljanje.

10 vinarjev (h) = 1 desetica (10 h).

— 1. —

4h + 1h	2 + 1	5h - 1h	3 - 1	2 = 1 + .
7 „ + 1 „	8 + 1	2 „ - 1 „	7 - 1	5 = 4 + .
3 „ + 1 „	5 + 1	9 „ - 1 „	4 - 1	8 = 7 + .
6 „ + 1 „	9 + 1	6 „ - 1 „	10 - 1	10 = 9 + .

b. Prištevanje in odštevanje.

— 2. —

4h + 1h	2h + 2h	7 + 3	2 + 4	4 + 6
7 „ + 1 „	5 „ + 2 „	4 + 3	5 + 4	2 + 6
3 „ + 1 „	8 „ + 2 „	1 + 3	4 + 4	3 + 6
6 „ + 1 „	6 „ + 2 „	6 + 3	5 + 5	2 + 7
9 „ + 1 „	1 „ + 2 „	2 + 3	2 + 5	1 + 7
2 „ + 1 „	3 „ + 2 „	3 + 3	4 + 5	3 + 7
5 „ + 1 „	7 „ + 2 „	6 + 4	1 + 5	1 + 8
8 „ + 1 „	4 „ + 2 „	3 + 4	3 + 5	2 + 8
1 „ + 1 „	5 „ + 2 „	1 + 4	1 + 6	1 + 9

— 3. —

5 h — 1 h	4 h — 2 h	9 — 3	10 — 4	9 — 6
2 „ — 1 „	8 „ — 2 „	5 — 3	7 — 4	7 — 6
9 „ — 1 „	5 „ — 2 „	8 — 3	9 — 5	10 — 7
6 „ — 1 „	7 „ — 2 „	4 — 3	7 — 5	8 — 7
3 „ — 1 „	3 „ — 2 „	10 — 3	10 — 5	9 — 7
7 „ — 1 „	6 „ — 2 „	6 — 3	6 — 5	8 — 8
4 „ — 1 „	9 „ — 2 „	5 — 4	8 — 5	10 — 8
1 „ — 1 „	10 „ — 2 „	9 — 4	6 — 6	9 — 8
8 „ — 1 „	7 „ — 3 „	6 — 4	8 — 6	10 — 9
10 „ — 1 „	3 „ — 3 „	8 — 4	10 — 6	10 — 10

— 4. —

9 h + . = 10 h	6 + . = 10	3 + . = 8	2 + . = 5
8 „ + . = 9 „	5 + . = 8	3 + . = 5	2 + . = 7
8 „ + . = 10 „	5 + . = 10	3 + . = 7	1 + . = 2
7 „ + . = 8 „	4 + . = 5	3 + . = 9	1 + . = 6
7 „ + . = 10 „	4 + . = 8	2 + . = 3	1 + . = 9
6 „ + . = 9 „	4 + . = 10	2 + . = 8	1 + . = 10

— 5. —

Koliko ti manjka do 1 desetice, ako imaš 9, 7, 8, 6, 4, 3, 5, 2, 1 h? — Koliko ti ostane od 1 desetice, ako izdaš 2, 4, 7, 3, 5, 8, 1, 6, 9 h?

6. Karel kupi peresnik za 6 h in peres za 4 h; koliko mora plačati za vse skupaj?

7. Karel ima 10 h, njegova sestra 4 h manj; koliko h ima sestra?

c. Množenje in merjenje.

— 8. —

$3 \times 1 \text{ h}$	1×1	$1 \times 8 \text{ h}$	1×9	$5 \times 1 + 3$
$5 \times 1 „$	4×1	$1 \times 3 „$	1×7	$7 \times 1 - 4$
$7 \times 1 „$	10×1	$1 \times 1 „$	1×4	$8 \times 1 + 2$
$3 \times 1 „$	6×1	$1 \times 5 „$	1×10	$1 \times 9 + 1$
$8 \times 1 „$	9×1	$1 \times 2 „$	1×6	$1 \times 3 + 6$

— 9. —

1 h v 4 h	1 v 9	1 v 2	1 v 3	1 v 1
1 „ v 8 „	1 v 6	1 v 10	1 v 7	1 v 5

10 desetice = 1 krona (K).

1. 1 nož stane 1 K; koliko stane 6 nožev?

2. Za 1 desetico dobiš 1 risanko; koliko risank dobiš za 1 K?

3. V eni vrsti raste 6 dreves, v drugi raste 3 drevesa več; koliko dreves raste v drugi vrsti?

4. 1 pola papirja stane 1 h, 1 svinčnik 2 h; koliko stanejo 4 pole in 1 svinčnik?

2. Računske vaje v številnem obsegu do dvajset.

a. Tvoritev števil in razstavljanje.

20 h = 1 dvajsetica.

1 dvajsetica = 2 desetici.

— 1. —

10 h + 1 h	10 + 2	12 h - 2 h	11 - 1	12 = 10 + .
10 „ + 3 „	10 + 4	15 „ - 5 „	14 - 4	15 = 10 + .
10 „ + 6 „	10 + 7	18 „ - 8 „	17 - 7	18 = 10 + .
10 „ + 10 „	10 + 9	20 „ - 10 „	19 - 9	20 = 10 + .

— 2. —

Koliko h je 1 desetica in 4 h, 1 desetica in 7 h? —
 Zapiši s številkami: 1 d. 3 e. — 1 d. 7 e. — 1 d. 1 e. —
 1 d. 0 e. — Razstavi na desetice in ednice: 15, 18, 20.

b. Prištevanje in odštevanje.

— 3. —

4 h + 2 h	14 + 4	11 + 6	12 + 8	16 + 3
14 „ + 2 „	16 + 4	13 + 6	11 + 9	12 + 6
5 „ + 3 „	15 + 5	12 + 7	13 + 5	14 + 5
15 „ + 3 „	12 + 5	11 + 8	14 + 3	13 + 7

- 4. -

6K - 2K	16 - 4	18 - 6	20 - 8	19 - 3
16 „ - 2 „	19 - 4	19 - 6	20 - 9	18 - 6
8 „ - 3 „	17 - 5	20 - 7	18 - 5	19 - 5
18 „ - 3 „	20 - 5	19 - 8	17 - 3	20 - 7

- 5. -

9 + 1	11 - 1	8 + 2	12 - 2	9 + . = 12
9 + 3	11 - 3	8 + 3	12 - 6	9 + . = 17
9 + 6	11 - 6	8 + 7	12 - 4	11 - . = 6
9 + 2	11 - 9	8 + 5	12 - 7	11 - . = 8
9 + 7	11 - 5	8 + 8	12 - 3	8 + . = 17
9 + 9	11 - 2	8 + 6	12 - 9	8 + . = 14
9 + 5	11 - 7	8 + 4	12 - 5	12 - . = 7
9 + 8	11 - 4	8 + 9	12 - 8	12 - . = 3

- 6. -

7 + 3	13 - 3	6 + 4	14 - 4	7 + . = 14
7 + 5	13 - 4	6 + 8	14 - 6	7 + . = 16
7 + 8	13 - 9	6 + 6	14 - 8	13 - . = 5
7 + 7	13 - 7	6 + 9	14 - 5	13 - . = 8
7 + 6	13 - 5	6 + 5	14 - 7	6 + . = 13
7 + 9	13 - 6	6 + 7	14 - 9	6 + . = 15
7 + 4	13 - 8	6 + 9	14 - 5	14 - . = 6

- 7. -

5 + 5	15 - 5	3 + 7	17 - 7	5 + . = 13
5 + 7	15 - 8	3 + 9	17 - 9	15 - . = 7
5 + 8	15 - 6	3 + 8	17 - 8	4 + . = 12
5 + 9	15 - 9	2 + 8	18 - 8	16 - . = 9
4 + 6	16 - 6	2 + 9	18 - 9	3 + . = 11
4 + 7	16 - 8	5 + 9	14 - 9	17 - . = 8
4 + 9	16 - 7	8 + 9	12 - 9	2 + . = 11
4 + 8	16 - 9	4 + 9	19 - 9	18 - . = 9

— 8. —

Koliko ti manjka do 1 dvajsetice, ako imaš 19, 16, 14, 13, 10 h? — Koliko ti ostane od 1 dvajsetice, ako izdaš: 2, 4, 7, 3, 5, 8, 1, 6, 9 h?

1 ducat = 12 komadov.

9. Učenec ima 1 ducat peres in dobi še 7 peres; koliko jih je skupaj?

10. Od ducata svinčnikov je porabila deklica 4 svinčnike; koliko svinčnikov ima še?

11. Koliko komadov je:

1 ducat + 4 komadi	1 ducat — 5 komadov
1 „ + 8 komadov	1 „ — 6 „
1 „ + 6 „	1 „ — 9 „

c. Množenje števila 2 in merjenje s številom 2.

2 h = 1 dvovinarnik.

— 12. —

•• 2	1 × 2	4 × 2
•• 2 + 2	2 × 2	6 × 2
•• 4 + 2	3 × 2	5 × 2
•• 6 + 2	4 × 2	9 × 2
•• 8 + 2	5 × 2	3 × 2
•• 10 + 2	6 × 2	8 × 2
•• 12 + 2	7 × 2	1 × 2
•• 14 + 2	8 × 2	7 × 2
•• 16 + 2	9 × 2	10 × 2
•• 18 + 2	10 × 2	2 × 2

— 13. —

5 × 2 + 4	7 × 2 + 6	9 × 2 + 2	2 × 2 + 3
5 × 2 — 4	7 × 2 — 6	9 × 2 — 2	2 × 2 — 3

- 14. -

2 komada = 1 par.

20 - 2	2 = 1 × 2	2 √ 2 = 1	2 komada = 1 par
18 - 2	4 = . × 2	2 √ 4	8 komadov = 4 pari
16 - 2	6 = . × 2	2 √ 6	14 „ = . parov
14 - 2	8 = . × 2	2 √ 8	12 „ = . „
12 - 2	10 = . × 2	2 √ 10	20 „ = . „
10 - 2	12 = . × 2	2 √ 12	6 „ = . „
8 - 2	14 = . × 2	2 √ 14	10 „ = . „
6 - 2	16 = . × 2	2 √ 16	18 „ = . „
4 - 2	18 = . × 2	2 √ 18	4 „ = . „
2 - 2	20 = . × 2	2 √ 20	16 „ = . „

- 15. -

2 √ 12 = 6	2 √ 9	2 √ 11	2 √ 18
2 √ 13 = 6, ostane 1	2 √ 17	2 √ 19	2 √ 15
2 √ 3 = 2, ost. 1	2 √ 5	2 √ 7	2 √ 20

d. Množenje in deljenje s številom 2.

- 16. -

: 2 × 1	2 × 3 h	2 × 6	2 × 8
:: 2 × 2	2 × 7 „	2 × 1	2 × 5
::: 2 × 3	2 × 5 „	2 × 4	2 × 7
do 2 × 10	2 × 2 „	2 × 9	2 × 3

- 17. -

2 × 8 + 4	2 × 4 + 7	2 × 6 + 5	2 × 3 + 2
2 × 8 - 4	2 × 4 - 7	2 × 6 - 5	2 × 3 - 2

- 18. -

8 = 2 × 4;	$\frac{1}{2}$ od 8	$\frac{1}{2}$ od 6 = .; ker 6 = 2 × .
14 = 2 × .;	$\frac{1}{2}$ od 14	$\frac{1}{2}$ od 2 = .; „ 2 = 2 × .
12 = 2 × .;	$\frac{1}{2}$ od 12	$\frac{1}{2}$ od 18 = .; „ 18 = 2 × .
4 = 2 × .;	$\frac{1}{2}$ od 4	$\frac{1}{2}$ od 16 = .; „ 16 = 2 × .
20 = 2 × .;	$\frac{1}{2}$ od 20	$\frac{1}{2}$ od 10 = .; „ 10 = 2 × .

— 19. —

$\frac{1}{2}$ od 4 h	$\frac{1}{2}$ od 8 K	$\frac{1}{2}$ od 12
$\frac{1}{2}$ od 10 „	$\frac{1}{2}$ od 2 „	$\frac{1}{2}$ od 18
$\frac{1}{2}$ od 16 „	$\frac{1}{2}$ od 14 „	$\frac{1}{2}$ od 6

1. Koliko desetice je 2, 3, 4, 9, 10 dvajsetic?

2 dvajsetici = 2×2 desetici = 4 desetice,

3 dvajsetice = 3×2 desetici = 6 desetic, i. t. d.

2. 1 desetica = 5 dvovinarnikov; koliko dvovinarnikov sta 2 desetici? — koliko dvovinarnikov je 1 desetica in 1 dvovinarnik, 1 desetica in 4 dvovinarniki?

3. Koliko h je 8 dvovinarnikov manj 3 h?

4. 1 pero stane 2 h; koliko stane 2, 3, 4, 10 peres?

2 peresi staneta 2×2 h = 4 h,

3 peresa stanejo 3×2 h = 6 h i. t. d.

5. Za 1 h dobiš 2 šivanki; koliko šivank za 2, 3, 4 . . . 10 h?

6. 1 gumb stane 2 h; koliko gumbov dobiš za 6, 4, 10, 16, 12, 20 h?

7. Koliko golobov je 3, 7, 6, 4, 8, 5, 9 parov golobov?

8. Mati razdelé 18 orehov med dvoje otrok, vsakemu enako; koliko dobi vsak?

1 meter (*m*) = 10 decimetrov (*dm*).

9. 2 *m* vrvce staneta 18 h; koliko stane 1 *m*?

10. 1 *m* blaga stane 2 K; koliko stane 8 *m*?

11. Za hlače je treba 1 *m* in 3 *dm* blaga; koliko je to *dm*?

12. Od 2 *m* platna odrežemo 2 *dm*, potem 3 *dm*, potem 4 *dm*; koliko meri ostanek?

3. Računske vaje v številnem obsegu do trideset.

a. Tvoritev števil in razstavljanje.

1. Koliko h je: 1 dvajsetica in 5 h, 1 dvajsetica in 9 h, 2 desetici in 3 h, 2 desetici in 1 h, 2 desetici in 1 desetica?

2. Kako se imenujejo števila, ki imajo: 2 d. 4 e. — 2 d. 8 e. — 2 d. 9 e. — 3 d. 0 e.?

3. Zapiši s številkami: 2 d. 6 e. — 3 d. 0 e. — 2 d. 1 e. — 1 d. 2 e. — štiri in dvajset — devet in dvajset. — Razstavi na d. in e.: 25, 28, 21, 27.

b. Prištevanje in odštevanje.

— 4. —

4 h + 2 h	6 K + 3 K	12 + 7	8 + 5	16 + 7
14 „ + 2 „	16 „ + 3 „	23 + 1	18 + 5	19 + 4
24 „ + 2 „	26 „ + 3 „	21 + 6	7 + 6	12 + 9
3 „ + 5 „	5 „ + 4 „	17 + 2	17 + 6	14 + 8
13 „ + 5 „	15 „ + 4 „	24 + 3	5 + 9	18 + 3
23 „ + 5 „	25 „ + 4 „	22 + 5	15 + 9	13 + 9

— 5. —

5 m — 3 m	7 dm — 2 dm	12 — 1	15 — 6	27 — 9
15 „ — 3 „	17 „ — 2 „	26 — 4	25 — 6	22 — 4
25 „ — 3 „	27 „ — 2 „	19 — 8	13 — 8	26 — 7
9 „ — 6 „	8 „ — 5 „	25 — 5	23 — 8	23 — 5
19 „ — 6 „	18 „ — 5 „	29 — 7	30 — 3	28 — 9
29 „ — 6 „	28 „ — 5 „	16 — 3	21 — 3	30 — 8

— 6. —

15 + . = 18	22 + . = 29	9 + . = 16	17 + . = 23
23 + . = 27	26 + . = 30	14 + . = 22	21 + . = 30
21 + . = 26	7 + . = 11	18 + . = 24	19 + . = 28

1 dm = 10 centimetrov (cm).

7. Vrvci, dolgi 2 dm, prišijemo še 6 cm vrvce; koliko cm meri cela vrvca?

8. Čitanka je dolga 21 cm, široka je 7 cm manj; koliko dm in cm je široka?

— 9. —

Koliko cm je 2 dm + 4 cm, 2 dm + 9 cm?

Koliko dm in cm je 30 cm — 9 cm, 28 cm — 8 cm?

Koliko dm je 2 m + 6 dm, 3 m — 4 dm?

10. Oče dadó za suknjo 24 K in za klobuk 5 K; koliko za oboje?

11. Od 25 m blaga odreže krojač najprvo 8 m in od ostanka še 6 m; koliko m ostane?

c. Množenje števila 3 in merjenje s številom 3.

• • • 3	1 × 3	4 × 3 h
• • • 3 + 3	2 × 3	7 × 3 „
• • • 6 + 3	3 × 3	5 × 3 „
i. t. d.	10 × 3	10 × 3 „
		6 × 3 „

— 13. —

2 × 3	2 × 8	6 × 2	3 × 3	9 × 3
2 × 2	2 × 6	3 × 2	5 × 3	7 × 3
2 × 4	1 × 2	7 × 2	8 × 3	4 × 3
2 × 5	9 × 2	10 × 2	6 × 3	10 × 3

— 14. —

1 × 3 + 2	7 × 3 + 5	4 × 2 - 7	5 × 2 - 6
4 × 3 + 8	9 × 3 + 3	8 × 2 - 8	6 × 2 - 9

— 15. —

30 - 3	3 = . × 3	3 v 3	3 v 12
27 - 3	6 = . × 3	3 v 6	3 v 18
24 - 3	9 = . × 3	3 v 9	3 v 24
i. t. d.	.	.	3 v 30
	30 = . × 3	3 v 30	3 v 15

— 16. —

3 v 3 = 1	3 v 7	3 v 26	3 v 8
3 v 4 = 1, ost. 1	3 v 13	3 v 17	3 v 23
3 v 5 = 1, ost. 2	3 v 28	3 v 22	3 v 10
3 v 25 = 8, ost. 1	3 v 20	3 v 29	3 v 19

— 17. —

2 m v 12 m	3 v 24	3 v 20	3 v 16	3 v 21
3 „ v 25 „	2 v 7	3 v 15	2 v 14	2 v 3
3 „ v 5 „	2 v 18	2 v 9	3 v 27	2 v 17
2 „ v 15 „	3 v 23	2 v 5	2 v 11	3 v 29

d. Množenje in deljenje s številom 3.

— 18. —

⋮	3 × 1	3 × 5 cm	3 × 6	3 × 9
⋮	3 × 2	3 × 1 „	3 × 8	3 × 3
i. t. d.	3 × 7 „	3 × 4	3 × 4	3 × 10

— 19. —

3 × 4 + 8	3 × 8 - 6	3 × 4 - 5	2 × 8 - 7
3 × 7 - 7	3 × 5 + 7	3 × 6 + 7	2 × 9 + 9

— 20. —

$18 = 3 \times .;$	$\frac{1}{3}$ od 18	$\frac{1}{3}$ od 21 = .;	ker 21 = $3 \times .$
$9 = 3 \times .;$	$\frac{1}{3}$ od 9	$\frac{1}{3}$ od 30 = .;	„ 30 = $3 \times .$
$12 = 3 \times .;$	$\frac{1}{3}$ od 12	$\frac{1}{3}$ od 6 = .;	„ 6 = $3 \times .$
$27 = 3 \times .;$	$\frac{1}{3}$ od 27	$\frac{1}{3}$ od 15 = .;	„ 15 = $3 \times .$
$3 = 3 \times .;$	$\frac{1}{3}$ od 3	$\frac{1}{3}$ od 24 = .;	„ 24 = $3 \times .$

— 21. —

Poišči 3. del od 15 K, 6 K, 12, 27, 21, 18, 3, 24;

„ polovico „ 10 K, 6 K, 12, 18, 16, 8, 14, 20.

22. 1 *m* trakú stane 3 desetice; koliko desetice stane 2, 3, . . . 10 *m*?

2 *m* staneta 2×3 desetice = 6 desetic,

3 *m* stanejo 3×3 „ = 9 „ i. t. d.

23. Za 1 K kupiš 3 žepne robce; koliko za 2, 6, 8, 5, 7, 9, 4, 10 K?

24. Gospa dá vsakemu svojih 3 otrok po 2, 4, 6, 8, 10 orehov; koliko orehov razdeli vsakikrat?

25. V 1 klopi sedé 3 učenci; koliko klopi je treba za 15 učencev?

26. 1 ducat gumbov stane 3 desetice; koliko ducatov dobiš za 18 desetice?

27. 3 *dm* svilene vrvce stanejo 27 h; koliko stane 1 *dm*?

28. Kupčevavec kupi 7 rac po 3 K in 4 race po 2 K; koliko K izda skupaj?

29. Kmetica ima 24 jaje, $\frac{1}{3}$ jih porabi; koliko jaje ji ostane?

1 dan ima 24 ur.

1. Koliko ur je 1 dan in 5 ur?

2. Potovanje je trajalo 1 dan manj 6 ur; koliko ur je to?

3. Koliko ur manjka, da bi pretekel celi dan, ako je že preteklo 18, 15, 21, 17 ur?

Rimske številke.

Načrtaj kazalnik in zapiši nanj ure z rimskimi številkami!

— 4. —

I = 1	V =	X =	XV =	XX =
II =	VI =	XI =	XVI =	XXI =
III =	VII =	XII =	XVII =	XXII =
IIII =	VIII =	XIII =	XVIII =	XXIII =
IV =	IX =	XIV =	XIX =	XXIV =

5. Zapiši z navadnimi številkami: I, V, X, II, VI, IV, VIII, XI, IX, XV, XIV, XVI, XVII, XIX, XX, XXII, XXIV, XXIII.

6. Zapiši z rimskimi številkami: 1, 10, 5, 4, 6, 11, 9, 15, 16, 14, 3, 13, 9, 19, 20, 24, 22, 12.

4. Računske vaje v številnem obsegu do štirideset.

a. Tvoritev števil in razstavljanje.

1. Koliko *cm* je 3 *dm* 6 *cm*, 3 *dm* 8 *cm*, 3 *dm* 5 *cm*?

2. Zapiši s številkami: 3 d. 8 e. — 4 d. 0 e. — 3 d. 6 e. — dva in trideset — tri in dvajset.

3. Razstavi na d. in e.: 34, 30, 37, 31, 39.

b. Prištevanje in odštevanje.

— 4. —

7 K + 2 K	36 h + 2 h	32 + 6	29 + 6	28 + 5
17 „ + 2 „	34 „ + 3 „	33 + 5	25 + 8	26 + 7
27 „ + 2 „	31 „ + 7 „	9 + 6	24 + 7	27 + 8
37 „ + 2 „	35 „ + 4 „	19 + 6	23 + 9	22 + 9

— 5. —

8 m — 3 m	39 cm — 7 cm	12 — 3	35 — 7	32 — 7
18 „ — 3 „	34 „ — 2 „	22 — 3	33 — 4	35 — 9
28 „ — 3 „	37 „ — 5 „	32 — 3	36 — 8	40 — 8
38 „ — 3 „	32 „ — 1 „	38 — 9	40 — 5	33 — 6

— 6. —

33 + . = 38	26 + . = 34	24 + . = 32	25 + . = 33
36 + . = 39	28 + . = 32	28 + . = 35	29 + . = 34

1 teden ima 7 dni.

7. En delavec je delal v tovarni 32 tednov, drugi 7 tednov dalje; koliko tednov je delal drugi delavec?

8. Cesto bi bili imeli delati 40 tednov, a dodelali so jo 4 tedne prej; koliko tednov so delali?

9. Koliko dni je 3 tedne in 6 dni?

c. Množenje števila 4 in merjenje s številom 4.

— 10. —

• • • • 4	1 × 4	5 × 4 h
• • • • 4 + 4	2 × 4	8 × 4 „
• • • • 8 + 4	3 × 4	6 × 4 „
i. t. d.	10 × 4	10 × 4 „
		7 × 4 „
		5*

- 11. -

3×4	8×4	6×4	5×3	6×2
7×4	5×4	10×4	2×8	2×9
2×4	9×4	4×4	3×7	3×3

- 12. -

$2 \times 4 + 3$	$4 \times 4 + 2$	$5 \times 2 + 4$	$9 \times 2 + 7$
$5 \times 4 - 7$	$8 \times 4 - 5$	$3 \times 7 - 6$	$8 \times 1 - 5$

- 13. -

$40 - 4$	$4 = . \times 4$	$4 \vee 4$	$4 \vee 20$
$36 - 4$	$8 = . \times 4$	$4 \vee 8$	$4 \vee 36$
$32 - 4$	$12 = . \times 4$	$4 \vee 12$	$4 \vee 12$
i. t. d.	.	.	$4 \vee 28$
	$40 = . \times 4$	$4 \vee 40$	$4 \vee 16$

- 14. -

Kolikokrat je 4 v: 21, 38, 31, 25, 33, 5, 29, 26, 39; 17, 34, 23, 18, 11, 14, 9, 22, 27; 16, 6, 35, 13, 30, 10, 19, 7, 37?

- 15. -

$2 \vee 13$	8	15	12	3	11	4	16	5	10?
$3 \vee 9$	25	12	20	18	7	24	8	15	28?
$4 \vee 20$	13	8	21	10	36	16	23	7	32?

d. Množenje in deljenje s številom 4.

- 16. -

$\begin{matrix} \bullet \\ \bullet \\ \bullet \\ \bullet \\ \bullet \end{matrix} 4 \times 1$	$4 \times 5 m$	4×8	4×6
$\begin{matrix} \bullet \\ \bullet \\ \bullet \\ \bullet \\ \bullet \end{matrix} 4 \times 2$	$4 \times 7 ,,$	4×3	4×10
i. t. d.	$4 \times 2 ,,$	4×4	4×9
	$4 \times 6 ,,$	4×1	4×7

- 17. -

6×3	4×6	3×8	$4 \times 7 + 8$	$6 \times 3 - 8$
3×2	9×3	4×5	$4 \times 9 - 6$	$2 \times 8 + 6$
4×8	2×7	9×2	$4 \times 3 + 9$	$3 \times 9 - 8$
2×5	4×6	4×10	$4 \times 10 - 8$	$5 \times 3 - 9$

- 18. -

$20 = 4 \times .;$	$\frac{1}{4}$ od 20	$\frac{1}{4}$ od 32 = .;	ker $32 = 4 \times .$
$36 = 4 \times .;$	$\frac{1}{4}$ od 36	$\frac{1}{4}$ od 12 = .;	„ $12 = 4 \times .$
$4 = 4 \times .;$	$\frac{1}{4}$ od 4	$\frac{1}{4}$ od 40 = .;	„ $40 = 4 \times .$
$16 = 4 \times .;$	$\frac{1}{4}$ od 16	$\frac{1}{4}$ od 8 = .;	„ $8 = 4 \times .$
$28 = 4 \times .;$	$\frac{1}{4}$ od 28	$\frac{1}{4}$ od 24 = .;	„ $24 = 4 \times .$

— 19. —

Poišči 4. del od 8 K, 32 K, 12, 28, 24, 36, 20, 16;
 „ polovico „ 8 K, 12 h, 14, 18, 10, 16, 20, 6;
 „ 3. del „ 18 K, 12 h, 24, 25, 27, 21, 30, 9.

20. Voz ima 4 kolesa; koliko koles ima 2, 3, 4, ... 10 vóz?

21. 36 h je razdeliti med 4 siromake, vsakemu enako; koliko dobi vsak siromak?

22. Žemlja stane 4 h; koliko žemelj kupiš za 16, 28, 36, 20, 12, 24 h?

23. Od 9 otrok dobi 8 otrok po 4 jabolka, 9. otrok pa le 3; koliko jabolk je to?

24. 1 golob stane 4 desetice; koliko stane 2, 6, 4, 8 golobov?

25. Mati porabijo na dan 4 jajca; za koliko dni jim bo dosti 28 jajc?

26. Delavec zasluži na dan 4 K; koliko dni mora delati, da zasluži 24 K?

27. 1 parni stroj delajo 4 tedne; koliko strojev bi naredili v 32 tednih?

1 leto ima 12 mesecev.

28. Koliko letnih časov ima leto? Koliko mesecev pride na vsak letni čas?

29. Oče so stari 32 let, sin $\frac{1}{4}$ toliko; koliko let ima sin?

30. Koliko dni imajo poedini meseci v letu? Koliko dni ima v navadnem letu februar manj nego marcij?

31. Koliko dni mine od 23. do 31. maja?

32. Zapiši z rimskimi številkami, kateri meseci so maj, junij, oktober, december?

5. Računske vaje v številnem obsegu do petdeset.*a. Tvoritev števil in razstavljanje.*

1. Koliko h je 4 desetice in 3 h, 4 desetice in 8 h, 4 desetice in 1 desetica?

2. Izmenjaj v desetice in h: 42, 45, 49, 47 h!

3. Koliko *dm* je 2, 3, 4, 5 *m*, 4 *m* 3 *dm*?

4. Zapiši s številkami: 4 d. 6 e. — 4 d. 9 e. — 5 d. 0 e. — tri in štirideset — štiri in trideset.

b. Prištevanje in odštevanje.

Računi vrste

5. $1\text{ h} + 2\text{ h}$ 6. $2 + 3$ 10. $50\text{ K} - 2\text{ K}$
- $1\text{ h} + 2\text{ h} = 3\text{ h}$ $2 + 3 = 5$ $50\text{ K} - 2\text{ K} = 48\text{ K}$
 $3\text{ „} + 2\text{ „} = 5\text{ „}$ $5 + 3 = 8$ $48\text{ „} - 2\text{ „} = 46\text{ „}$
 $5\text{ „} + 2\text{ „} = 7\text{ „}$ do 50. $46\text{ „} - 2\text{ „} = 44\text{ „}$
 $7\text{ „} + 2\text{ „} = 9\text{ „}$ 7. $1 + 4$ do 49. $44\text{ „} - 2\text{ „} = 42\text{ „}$
i. t. d. 8. $2 + 5\text{ „}$ 47. i. t. d.
do 49 h. 9. $3 + 5\text{ „}$ 48. do 0.
11. $49 - 3$ 12. $50 - 4$ do 2.
 $49 - 3 = 46$ 13. $49 - 5\text{ „}$ 4.
 $46 - 3 = 43$ do 1. 14. $48 - 5\text{ „}$ 3.

- 15. -

$$\begin{array}{|l|l|l|l|} \hline 44 + . = 47 & 41 + . = 49 & 38 + 5 + 7 & 35 + 8 - 6 \\ 46 + . = 50 & 40 + . = 48 & 36 + 9 + 4 & 38 - 9 + 4 \\ \hline \end{array}$$

1 liter (l) = 10 decilitrov (dl).

16. Koliko dl je 2, 3, 4, 5 l, 1 l 7 dl?

17. Kmet pošilja v mesto na dan 38 l mleka in 9 l smetane; koliko l skupaj?

18. V steklenici je 49 dl mošta; koliko l in dl ostane v steklenici, ako odtočiš 5 dl?

Tekočine merimo tudi s hektolitrom (hl).

19. Vinski trgovec proda sčasoma 27 hl, 8 hl, 7 hl in 6 hl; koliko skupaj?

20. En sod drži 50 hl, drugi 7 hl manj; koliko drži drugi sod?

21. Koliko hl drži sod, je napisano z rimskimi številkami XXIV; koliko hl drži sod?

c. Množenje števila 5 in merjenje s številom 5.

Za 5 K dobiš 1 petak.

- 22. -

• • • • • 5	1×5	$3 \times 5\text{ l}$
• • • • • 5 + 5	2×5	$7 \times 5\text{ „}$
• • • • • 10 + 5	3×5	$4 \times 5\text{ „}$
i. t. d.	i. t. d.	$9 \times 5\text{ „}$

- 23. -

4×5	8×5	10×5	3×6	4×9
7×5	3×5	9×5	4×2	6×4
2×5	6×5	2×8	7×3	3×10

— 24. —

$$\begin{array}{|l|l|l|l|} \hline 2 \times 5 + 1 & 6 \times 5 + 5 & 2 \times 5 + 2 & 6 \times 4 + 6 \\ 7 \times 4 - 3 & 8 \times 3 - 7 & 9 \times 3 - 4 & 4 \times 5 - 8 \\ \hline \end{array}$$

— 25. —

$$\begin{array}{llll} 50 - 5 & 5 = \cdot \times 5 & 5 \vee 5 & 5 \vee 30 \\ 45 - 5 & 10 = \cdot \times 5 & 5 \vee 10 & 5 \vee 45 \\ 40 - 5 & 15 = \cdot \times 5 & 5 \vee 15 & 5 \vee 20 \\ \text{i. t. d.} & & & 5 \vee 40 \\ & 50 = \cdot \times 5 & 5 \vee 50 & 5 \vee 15 \end{array}$$

— 26. —

Kolikokrat je 5 v: 46, 12, 38, 9, 32, 6, 23, 39, 26; 42, 29, 16, 47, 8, 44, 21, 7, 33; 19, 27, 43, 11, 37, 18, 49, 41, 17; 48, 34, 36, 13, 24, 31, 22, 28, 14?

— 27. —

$$\begin{array}{llllll} 3 \vee 26, & 15, & 23, & 21, & 6, & 28, & 13, & 18, & 7, & 29? \\ 5 \vee 30, & 27, & 12, & 40, & 35, & 24, & 33, & 50, & 42, & 18? \\ 2 \vee 13, & 19, & 9, & 14, & 20, & 16, & 15, & 7, & 17, & 4? \\ 4 \vee 12, & 35, & 30, & 38, & 28, & 6, & 36, & 24, & 8, & 22? \end{array}$$

d. Množenje in deljenje s številom 5.

— 28. —

$$\begin{array}{|l|l|l|l|} \hline \begin{array}{c} \bullet \\ \bullet \\ \bullet \\ \bullet \\ \bullet \\ \bullet \\ \bullet \\ \bullet \\ \bullet \\ \bullet \end{array} & 5 \times 1 & 5 \times 3l & 5 \times 8 \\ \hline & & 5 \times 6, \text{„} & 5 \times 4 \\ \hline & 5 \times 2 & 5 \times 2, \text{„} & 5 \times 7 \\ \hline & & 5 \times 9, \text{„} & 5 \times 5 \\ \hline \text{i. t. d.} & & & 5 \times 6 \\ \hline \end{array}$$

— 29. —

$$\begin{array}{|l|l|l|l|} \hline 8 \times 3 & 7 \times 3 & 4 \times 8 + 9 & 6 \times 5 + 8 \\ 6 \times 2 & 8 \times 4 & 5 \times 7 - 8 & 2 \times 9 + 5 \\ 5 \times 7 & 3 \times 5 & 8 \times 3 + 6 & 9 \times 5 - 7 \\ \hline \end{array}$$

— 30. —

$$\begin{array}{ll} 35 = 5 \times \cdot ; & \frac{1}{5} \text{ od } 35 \\ 20 = 5 \times \cdot ; & \frac{1}{5} \text{ od } 20 \\ 15 = 5 \times \cdot ; & \frac{1}{5} \text{ od } 15 \\ 40 = 5 \times \cdot ; & \frac{1}{5} \text{ od } 40 \\ 10 = 5 \times \cdot ; & \frac{1}{5} \text{ od } 10 \end{array} \quad \begin{array}{ll} \frac{1}{5} \text{ od } 50 = \cdot ; & \text{ker } 50 = 5 \times \cdot \\ \frac{1}{5} \text{ od } 5 = \cdot ; & \text{„ } 5 = 5 \times \cdot \\ \frac{1}{5} \text{ od } 25 = \cdot ; & \text{„ } 25 = 5 \times \cdot \\ \frac{1}{5} \text{ od } 30 = \cdot ; & \text{„ } 30 = 5 \times \cdot \\ \frac{1}{5} \text{ od } 45 = \cdot ; & \text{„ } 45 = 5 \times \cdot \end{array}$$

— 31. —

Poišči 5. del od 25 l, 15 l, 20 hl, 35, 10, 45, 30, 40;
 „ 4. „ „ 20 l, 16 l, 36 hl, 24, 12, 28, 20, 40;
 „ 3. „ „ 15 l, 27 l, 21 hl, 9, 24, 12, 21, 30;
 „ polovico „ 18 l, 12 l, 6 hl, 16, 8, 14, 10, 20.

$\frac{1}{3}$ od 12 <i>dm</i> + 4 <i>dm</i>	$\frac{1}{4}$ od 36 — 3	$\frac{1}{2}$ od 6 + 9
$\frac{1}{5}$ od 10 „ + 8 „	$\frac{1}{3}$ od 24 — 5	$\frac{1}{4}$ od 20 — 4
$\frac{1}{4}$ od 16 „ + 2 „	$\frac{1}{5}$ od 40 — 1	$\frac{1}{5}$ od 25 + 7

33. Koliko dvajsetic je 2, 3, 4, 10 K?

34. Koliko K je 15, 25, 10, 45, 30 dvajsetic?

35. 1 *hl* krompirja stane 5K; koliko stane 2, 3, 10 *hl*?

36. Ako se namolze od krave na dan 5 *l* mleka, koliko *l* se namolze v 2, 3, 10 dneh?

37. Za 1 K kupiš 5 *m* trakú; koliko za 7, 3, 6, 9K?

38. Koliko stane 5 *m* vrvice, ako je *m* po 2, 3, 4 10 h?

39. Koliko siromakov bi mogli obdariti s 40 h, ako dobi vsak 5 h?

1 *l* vode tehta 1 kilogram (*kg*);

manjša utež je dekagram (*dkg*).

40. 5 *kg* krompirja stane 45 h; koliko stane 1 *kg*?

41. 5 enako težkih poštnih povezkov tehta 25 *kg*; koliko tehta 1 povezek?

42. Od 50 *dkg* kave porabi žena najprvo 5, potem 4 *dkg*; koliko *dkg* še ostane?

6. Računske vaje v številnim obsegu do šestdeset.

a. Tvoritev števil in razstavljanje.

1. Koliko h je 5 desetice in 4 h?

2. Koliko *dm* je 5 *m* 8 *dm*, 5 *m* 3 *dm*, 5 *m* 9 *dm*?

3. Koliko *dl* je 2, 4, 5 *l*, 5 *l* 2 *dl*, 5 *l* 9 *dl*?

4. Razstavi na d. in e.: 54, 45, sedem in petdeset.

b. Prištevanje in odštevanje.

Računi vrste:

5. 2K + 4K

2K + 4K = 6K

6 „ + 4 „ = 10 „

do 58K.

14. 59h — 4h

59h — 4h = 55h

55 „ — 4 „ = 51 „

do 3 h.

6. 1 + 4 do 57.

7. 3 + 4 „ 59.

8. 4 + 4 „ 60.

9. 1 + 5 „ 56.

15. 60 — 4 do 0.

16. 57 — 4 „ 1.

17. 55 — 5 „ 0.

18. 56 — 5 „ 1.

10. 5 + 5 do 60.

11. 1 + 6 „ 55.

12. 3 + 6 „ 57.

13. 4 + 6 „ 58.

19. 59 — 5 do 4.

20. 58 — 6 „ 4.

21. 59 — 6 „ 5.

22. 55 — 6 „ 1.

— 23. —

$52 + . = 58$	$54 + . = 60$	$37 \text{ kg} + 9 \text{ kg} + 3 \text{ kg}$	$58 - 4 - 9$
$55 + . = 59$	$48 + . = 51$	$42 \text{ „} + 6 \text{ „} + 8 \text{ „}$	$49 + 3 - 6$
$53 + . = 57$	$46 + . = 54$	$60 \text{ „} - 7 \text{ „} - 5 \text{ „}$	$57 - 8 + 2$

1 ura ima 60 minut.

24. Koliko minut manjka 59, 54, 52, 50 minutam do 1 ure?

25. Od učne ure je minilo 5, 8, 7, 9 minut; koliko minut še ostane?

26. Učenec ima v šolo 52 minut, njegov starejši brat potrebuje 8 minut manj; koliko minut hodi drugi deček?

27. Učenka je bila v šoli dopoldne 2 uri 50 minut, popoldne 2 uri 10 minut; koliko časa je bila ta dan v šoli?

c. Množenje števila 6 in merjenje s številom 6.

28. Računi vrsto $6 + 6$ do 60.

Teden ima 6 delavnikov.

— 29. —

1×6	2×6	7×6	3×6	4×2
2×6	5×6	10×6	2×5	3×9
3×6	8×6	9×6	2×8	3×4
i. t. d.	4×6	6×6	7×2	5×3

— 30. —

$5 \times 6 + 1$	$7 \times 2 + 8$	$8 \times 3 - 4$	$9 \times 6 - 9$
$3 \times 4 + 5$	$9 \times 1 + 7$	$6 \times 6 - 8$	$5 \times 2 - 5$
$8 \times 6 + 3$	$5 \times 3 + 6$	$4 \times 5 - 6$	$3 \times 7 - 3$

31. Računi vrsto $60 - 6$ do 0.

— 32. —

$24 = . \times 6;$	$6 \vee 24$	$36 = . \times 6;$	$6 \vee 36$
$6 = . \times 6;$	$6 \vee 6$	$12 = . \times 6;$	$6 \vee 12$
$18 = . \times 6;$	$6 \vee 18$	$54 = . \times 6;$	$6 \vee 54$
$48 = . \times 6;$	$6 \vee 48$	$42 = . \times 6;$	$6 \vee 42$
$60 = . \times 6;$	$6 \vee 60$	$30 = . \times 6;$	$6 \vee 30$

— 33. —

Kolikokrat je 6 v: 25, 32, 45, 23, 19, 56, 9, 28, 47; 43, 15, 52, 17, 7, 38, 21, 58, 11; 13, 50, 33, 40, 49, 26, 57, 34, 53; 31, 44, 16, 59, 37, 8, 39, 22, 41; 55, 20, 51, 35, 14, 27, 46, 10, 29?

— 34. —

2 v	7,	16,	18,	9,	14,	10,	13,	11,	6,	15?
4 v	13,	10,	6,	16,	7,	18,	9,	14,	12,	5?
5 v	45,	28,	32,	20,	46,	9,	15,	29,	43,	23?
3 v	24,	4,	15,	22,	6,	25,	12,	27,	17,	26?
6 v	30,	52,	8,	25,	42,	16,	28,	54,	20,	45?

d. Množenje in deljenje s številom 6.

— 35. —

6 × 1	6 × 7 <i>kg</i>	6 × 5	4 × 8	1 × 5
6 × 2	6 × 1 „	6 × 8	4 × 4	3 × 5
6 × 3	6 × 9 „	6 × 4	10 × 4	9 × 5
6 × 4	6 × 3 „	4 × 9	7 × 4	5 × 8
.	6 × 10 „	4 × 7	2 × 4	5 × 10
i. t. d.	6 × 2 „	4 × 5	8 × 4	2 × 5

— 36. —

5 × 5 + 8	9 × 2 - 6	6 × 9 - 8	3 × 6 - 9
7 × 6 + 7	2 × 8 + 5	5 × 8 + 6	10 × 3 - 7

— 37. —

24 = 6 × .;	$\frac{1}{6}$ od 24	42 = 6 × .;	$\frac{1}{6}$ od 42
6 = 6 × .;	$\frac{1}{6}$ od 6	30 = 6 × .;	$\frac{1}{6}$ od 30
36 = 6 × .;	$\frac{1}{6}$ od 36	48 = 6 × .;	$\frac{1}{6}$ od 48
12 = 6 × .;	$\frac{1}{6}$ od 12	18 = 6 × .;	$\frac{1}{6}$ od 18
60 = 6 × .;	$\frac{1}{6}$ od 60	54 = 6 × .;	$\frac{1}{6}$ od 54

— 38. —

$\frac{1}{6}$ od 18 <i>kg</i>	$\frac{1}{3}$ od 15 <i>dkg</i>	$\frac{1}{5}$ od 35	$\frac{1}{2}$ od 10
$\frac{1}{4}$ od 24 „	$\frac{1}{6}$ od 36 „	$\frac{1}{4}$ od 28	$\frac{1}{6}$ od 24
$\frac{1}{5}$ od 30 „	$\frac{1}{6}$ od 54 „	$\frac{1}{6}$ od 6	$\frac{1}{5}$ od 40
$\frac{1}{6}$ od 42 „	$\frac{1}{2}$ od 12 „	$\frac{1}{6}$ od 30	$\frac{1}{6}$ od 48

— 39. —

$\frac{1}{6}$ od 18 l + 8 l	$\frac{1}{4}$ od 32 - 5	$\frac{1}{6}$ od 30 + 4	$\frac{1}{3}$ od 24 - 7
$\frac{1}{5}$ od 25 „ + 6 „	$\frac{1}{6}$ od 42 - 7	$\frac{1}{6}$ od 48 + 6	$\frac{1}{6}$ od 54 - 3

40. 1 kocka ima 6 ploskev; koliko ploskev ima 2, 3, 4...10 kock?

41. 1 zvezek stane 6 h; koliko stane 2, 3, 4, ...10 zvezkov?

42. Rodbina ima 6 otrok; koliko peres jim razdeliš, ako dobi vsak otrok 3, 4, 7, 10 peres?

43. 1 hl rži stane 6 K; koliko hl dobimo za 42 K?

44. 6 kg krompirja stane 54 h; koliko stane 1 kg?

45. Za 30 K dobimo 42 l vina; koliko l za 5 K?

5 K je 6. del od 30 K; za 5 K dobimo tedaj 6. del od 42 l.

46. Krčmar izkupi dopoldne 36 K 50 h, popoldne 9 K 5 h; koliko skupaj?

7 Računske vaje v številnem obsegu do sedemdeset.

a. Tvoritev števil in razstavljanje.

60 snopov = 1 kopa snopov.

1. Koliko snopov je 1 kopa in 5 snopov, 1 kopa in 7 snopov, 1 kopa in 9 snopov?

2. Razstavi na kopo in snope: 64, 62, 69 snopov!

3. Koliko h je 6 desetice in 7 h?

b. Prištevanje in odštevanje.

Računi vrste:

4. $1\text{ kg} + 6\text{ kg}$	5. $3 + 6$ do 69.	9. $3 + 7$ do 66.
$1\text{ kg} + 6\text{ kg} = 7\text{ kg}$	6. $5 + 6$ „ 65.	10. $5 + 7$ „ 68.
7 „ $+ 6$ „ = 13 „	7. $2 + 6$ „ 62.	11. $4 + 7$ „ 67.
do 67 kg.	8. $6 + 6$ „ 66.	12. $6 + 7$ „ 69.
13. $70\text{ l} - 6\text{ l}$	14. $65 - 6$ do 5.	18. $67 - 7$ do 4.
$70\text{ l} - 6\text{ l} = 64\text{ l}$	15. $69 - 6$ „ 3.	19. $64 - 7$ „ 1.
64 „ $- 6$ „ = 58 „	16. $68 - 7$ „ 5.	20. $70 - 6$ „ 4.
do 4 l.	17. $66 - 7$ „ 3.	21. $65 - 6$ „ 5.

— 22. —

$63 + . = 68$	$67 + . = 70$	$48 + 8 + 7$	$67 - 9 - 2$
$62 + . = 69$	$58 + . = 62$	$42 + 6 + 9$	$53 + 8 - 4$
$64 + . = 67$	$56 + . = 65$	$70 - 5 - 8$	$64 - 7 + 6$

23. Žena ima 58 jaje in jih kupi še 6; koliko jaje ima potem?

24. Kmetica prinese na trg 66 jaje, prva kupovavka jih vzame 8; koliko jaje še ostane kmetici?

25. V enem sodu je 59 l mleka, v drugem 8 l več; koliko l je v drugem sodu?

26. Od 70 kg sirovega masla proda trgovec najprvo 5, potem 8 kg; koliko mu še ostane?

c. Množenje števila 7 in merjenje s številom 7.

27. Računi vrsto $7 + 7$ do 70.

Teden ima 7 dni.

— 28. —

1×7	4×7	5×7	6×8	3×6
2×7	6×7	10×7	5×3	4×4
3×7	2×7	9×7	9×6	8×3
i. t. d.	8×7	4×5	2×9	5×10

— 29. —

$3 \times 6 + 7$	$6 \times 4 - 8$	$5 \times 6 - 3$	$8 \times 7 - 9$
$4 \times 2 + 9$	$2 \times 7 + 6$	$3 \times 4 + 4$	$6 \times 5 - 8$

30. Računi vrsto 70 — 7 do 0.

— 31. —

$35 = . \times 7;$	$7 \vee 35$	$49 = . \times 7;$	$7 \vee 49$
$14 = . \times 7;$	$7 \vee 14$	$7 = . \times 7;$	$7 \vee 7$
$56 = . \times 7;$	$7 \vee 56$	$28 = . \times 7;$	$7 \vee 28$
$21 = . \times 7;$	$7 \vee 21$	$42 = . \times 7;$	$7 \vee 42$
$63 = . \times 7;$	$7 \vee 63$	$70 = . \times 7;$	$7 \vee 70$

— 32. —

Kolikokrat je 7 v: 22, 43, 57, 50, 29, 64, 36, 8, 15, 41; 58, 16, 37, 9, 65, 44, 23, 51, 30, 35; 31, 53, 24, 45, 10, 59, 66, 38, 17, 62; 18, 53, 25, 60, 67, 39, 11, 46, 32, 55; 47, 26, 40, 12, 68, 54, 19, 33, 61, 20?

— 33. —

$4 \vee 21,$	$40,$	$7,$	$18,$	$37,$	$30,$	$16,$	$38,$	$26,$	$20?$
$2 \vee 17,$	$19,$	$12,$	$5,$	$16,$	$13,$	$7,$	$20,$	$9,$	$15?$
$6 \vee 60,$	$39,$	$50,$	$38,$	$10,$	$49,$	$36,$	$53,$	$24,$	$43?$
$5 \vee 14,$	$33,$	$47,$	$25,$	$41,$	$15,$	$29,$	$38,$	$27,$	$35?$
$3 \vee 18,$	$10,$	$19,$	$15,$	$25,$	$11,$	$26,$	$9,$	$13,$	$24?$

d. Množenje in deljenje s številom 7.

— 34. —

7×1	$7 \times 7hl$	7×2	7×6	6×4
7×2	$7 \times 4,$	7×5	7×9	9×5
i. t. d.	$7 \times 8,$	7×10	7×3	8×3

— 35. —

$7 \times 5 - 5$	$3 \times 3 + 2$	$7 \times 8 + 9$	$5 \times 6 - 8$
$7 \times 9 - 7$	$4 \times 7 - 5$	$6 \times 9 - 6$	$8 \times 4 + 9$

— 36. —

$21 = 7 \times .;$	$\frac{1}{7}$ od 21	$42 = 7 \times .;$	$\frac{1}{7}$ od 42
$49 = 7 \times .;$	$\frac{1}{7}$ od 49	$70 = 7 \times .;$	$\frac{1}{7}$ od 70
$7 = 7 \times .;$	$\frac{1}{7}$ od 7	$35 = 7 \times .;$	$\frac{1}{7}$ od 35
$63 = 7 \times .;$	$\frac{1}{7}$ od 63	$14 = 7 \times .;$	$\frac{1}{7}$ od 14
$28 = 7 \times .;$	$\frac{1}{7}$ od 28	$56 = 7 \times .;$	$\frac{1}{7}$ od 56

— 37. —

$\frac{1}{2}$ od 18 hl	$\frac{1}{6}$ od 42 l	$\frac{1}{3}$ od 24	$\frac{1}{7}$ od 28
$\frac{1}{3}$ od 18 „	$\frac{1}{7}$ od 42 „	$\frac{1}{7}$ od 63	$\frac{1}{7}$ od 35
$\frac{1}{4}$ od 20 „	$\frac{1}{7}$ od 49 „	$\frac{1}{5}$ od 45	$\frac{1}{4}$ od 32
$\frac{1}{5}$ od 20 „	$\frac{1}{7}$ od 21 „	$\frac{1}{6}$ od 54	$\frac{1}{7}$ od 56

— 38. —

$\frac{1}{5}$ od 45 m + 6 m	$\frac{1}{7}$ od 14 + 8	$\frac{1}{4}$ od 20 + 5	$\frac{1}{5}$ od 30 + 3
$\frac{1}{8}$ od 27 „ - 7 „	$\frac{1}{6}$ od 54 - 9	$\frac{1}{7}$ od 63 - 4	$\frac{1}{7}$ od 42 - 2

39. Šivilja zasluži v 1 tednu 7 K; koliko v 2, 3, 4, ... 10 tednih?

40. Nekdo potrebuje 3 K 8 h na dan; koliko na teden?

41. Nekdo je posadil 56 zeljnih sadik v vrste po 7 in 7; koliko vrst je zasadil?

42. Koliko tednov in dni je: 14, 15, 40, 70 dni?

43. Delavec je delal v tovarni 48 dni; koliko delavniških tednov je to?

44. 7 pomočnikov dobi skupaj 28 K dne; koliko vsakateri?

8. Računske vaje v številnem obsegu do osemdeset.

a. Tvoritev števil in razstavljanje.

1. Koliko pol je 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 leg?

2. Koliko pol je 7 leg in 3 pole pisnega papirja, 7 leg in 9 pol, 8 leg?

3. Razstavi na lege in pole: 74, 76, 80 pol.

b. Prištevanje in odštevanje.

Računi vrste:

4. $2 + 8$	5. $3 + 8$ do 75.	9. $1 + 9$ do 73.
$2 + 8 = 10$	6. $5 + 8$ „ 77.	10. $5 + 9$ „ 77.
$10 + 8 = 18$	7. $7 + 8$ „ 79.	11. $4 + 9$ „ 76.
do 74.	8. $6 + 8$ „ 78.	12. $9 + 9$ „ 72.
13. $79 - 8$	14. $76 - 8$ do 4.	18. $80 - 9$ do 8.
$79 - 8 = 71$	15. $79 - 8$ „ 7.	19. $73 - 9$ „ 1.
$71 - 8 = 63$	16. $75 - 8$ „ 3.	20. $78 - 9$ „ 6.
do 7.	17. $77 - 8$ „ 5.	21. $74 - 9$ „ 2.

— 22. —

$76 + . = 79$	$72 + . = 80$	$59 + 8 + 7$	$76 - 9 - 2$
$72 + . = 78$	$68 + . = 75$	$54 + 6 + 9$	$68 + 8 - 4$
$74 + . = 77$	$67 + . = 71$	$72 - 5 - 8$	$75 - 7 + 6$

10 leg = 1 knjiga.

23. Koliko leg sta 2 knjigi? — 3 knjige in 4 lege? — 7 knjig in 9 leg? — 6 knjig in 8 leg?

24. Trgovec s papirjem je prodal 5 knjig 2 legi in 2 knjigi 5 leg pisnega papirja; koliko skupaj?

25. Knjigovez porabi od 8 knjig papirja 2 legi, potem 3 lege, potem še 4 lege; koliko mu ostane?

c. Množenje števila 8 in merjenje s številom 8.

26. Računi vrsto $8 + 8$ do 80.

— **27.** —

1×8	3×8 knjig	5×8	5×2	5×3
2×8	6×8 „	10×8	5×7	5×10
3×8	9×8 „	7×8	5×5	6×2
4×8	2×8 „	5×4	5×6	6×5
i. t. d.	4×8 „	5×9	5×8	6×8

— **28.** —

$7 \times 8 + 3$	$2 \times 8 + 9$	$3 \times 7 + 6$	$6 \times 5 + 2$
$3 \times 6 - 4$	$5 \times 7 - 5$	$9 \times 8 - 9$	$4 \times 8 - 7$

— **29.** —

$3 \times 4 + . = 18$	$4 \times 8 + . = 37$	$2 \times 9 + . = 21$
$6 \times 5 + . = 35$	$7 \times 9 + . = 64$	$6 \times 6 + . = 43$
$5 \times 3 + . = 19$	$5 \times 5 + . = 29$	$4 \times 7 + . = 35$

30. Računi vrsto $80 - 8$ do 0.

— **31.** —

$24 = . \times 8;$	$8 \vee 24$	$72 = . \times 8;$	$8 \vee 72$
$56 = . \times 8;$	$8 \vee 56$	$32 = . \times 8;$	$8 \vee 32$
$16 = . \times 8;$	$8 \vee 16$	$8 = . \times 8;$	$8 \vee 8$
$80 = . \times 8;$	$8 \vee 80$	$64 = . \times 8;$	$8 \vee 64$
$48 = . \times 8;$	$8 \vee 48$	$40 = . \times 8;$	$8 \vee 40$

— **32.** —

Kolikokrat je 8 v:

33, 18, 11, 44, 14, 35, 67, 69, 28, 71; 54, 62, 12, 27, 36, 51, 10, 42, 17, 26; 59, 9, 34, 20, 31, 74, 65, 37, 77, 70?

— **33.** —

$5 \vee 32,$	10,	44,	12,	37,	9,	24,	30,	43,	26?
$6 \vee 14,$	48,	23,	51,	33,	18,	56,	8,	25,	39?
$3 \vee 17,$	25,	15,	8,	11,	26,	18,	12,	7,	27?
$7 \vee 59,$	9,	49,	36,	25,	63,	19,	31,	44,	38?
$4 \vee 20,$	13,	35,	5,	26,	17,	32,	15,	23,	39?

d. Množenje in deljenje s številom 8.

— 34. —

8×1	8×6 pol	8×7	6×3	7×5
8×2	8×4 „	8×2	6×6	7×2
8×3	8×9 „	8×5	6×9	7×9
8×4	8×3 „	6×4	7×7	7×6
8×5	8×8 „	6×7	7×4	7×3
i. t. d.	8×10 „	6×10	7×8	7×10

— 35. —

$8 \times 3 + . = 32$	$5 \times 7 + . = 41$	$9 \times 5 + . = 50$
$3 \times 6 + . = 24$	$8 \times 2 + . = 23$	$7 \times 8 + . = 63$
$8 \times 7 + . = 64$	$6 \times 9 + . = 62$	$8 \times 6 + . = 55$

— 36. —

$48 = 8 \times . ;$	$\frac{1}{8}$ od 48	$56 = 8 \times . ;$	$\frac{1}{8}$ od 56
$16 = 8 \times . ;$	$\frac{1}{8}$ od 16	$24 = 8 \times . ;$	$\frac{1}{8}$ od 24
$64 = 8 \times . ;$	$\frac{1}{8}$ od 64	$8 = 8 \times . ;$	$\frac{1}{8}$ od 8
$80 = 8 \times . ;$	$\frac{1}{8}$ od 80	$40 = 8 \times . ;$	$\frac{1}{8}$ od 40
$32 = 8 \times . ;$	$\frac{1}{8}$ od 32	$72 = 8 \times . ;$	$\frac{1}{8}$ od 72

— 37. —

$\frac{1}{4}$ od 12K	$\frac{1}{8}$ od 24h	$\frac{1}{7}$ od 21	$\frac{1}{8}$ od 8
$\frac{1}{7}$ od 35 „	$\frac{1}{5}$ od 25 „	$\frac{1}{6}$ od 36	$\frac{1}{8}$ od 32
$\frac{1}{3}$ od 18 „	$\frac{1}{8}$ od 40 „	$\frac{1}{8}$ od 16	$\frac{1}{2}$ od 18
$\frac{1}{8}$ od 56 „	$\frac{1}{2}$ od 14 „	$\frac{1}{8}$ od 72	$\frac{1}{6}$ od 18
$\frac{1}{6}$ od 48 „	$\frac{1}{8}$ od 64 „	$\frac{1}{4}$ od 28	$\frac{1}{5}$ od 45

— 38. —

$\frac{1}{5}$ od 40 kg — 3 kg	$\frac{1}{3}$ od 24 — 5	$\frac{1}{6}$ od 36 + 6	$\frac{1}{4}$ od 32 + 1
$\frac{1}{8}$ od 16 kg + 4 kg	$\frac{1}{8}$ od 32 + 7	$\frac{1}{7}$ od 63 — 3	$\frac{1}{8}$ od 56 — 6

39. Kocka ima 8 oglov; koliko oglov ima 2, 3, 4, 10 kock?

40. Lega papirja tehta 8 dkg; koliko tehta 2, 3, 4, 7, 9 leg?

41. Koliko izda nekdo v 8 dneh, ako izda na dan 4, 6, 7, 9 K?

42. Rodbina porabi na dan 8 K; za koliko časa ji bo dosti 32 K?

43. V koliko vrstah stoji 48 dreves, ako jih je po 8 v vrsti?

44. 56 dreves stoji v 7 enakih vrstah; koliko v 1 vrsti?

45. Oče kupijo za obleko 8 m sukna in plačajo 48 K; po čem je bil m?

46. 8 m vrvce stane 64 h; koliko stane 1 m? Koliko stane 2, 5, 7, 10 m?

47. Trговец prodá od 48 kg 25 dkg kave najprvo 6 kg, potem 3 kg; koliko mu ostane?

9. Računske vaje v številnem obsegu do devetdeset.

a. Tvoritev števil in razstavljanje.

1. Koliko h je 8 desetice in 6 h?

2. Koliko desetice je 8 K in 9 desetice?

3. Razstavi na d. in e.: 87, 78, 85, 58, 83, 38.

b. Prištevanje in odštevanje.

Računi vrste:

4. 1 + 7 do 85.	5. 1 + 8 do 89.	6. 4 + 8 do 84.	
7. 2 + 9 „ 83.	8. 4 + 9 „ 85.	9. 7 + 9 „ 88.	
10. 90 - 7 do 6.	11. 83 - 7 „ 6.	12. 89 - 8 do 1.	
13. 88 - 9 „ 7.	14. 85 - 9 „ 4.	15. 84 - 9 „ 3.	

- 16. -

$83 + . = 87$	$81 + . = 87$	$78 + 3 + 9$	$89 - 7 - 5$
$74 + . = 79$	$63 + . = 66$	$75 + 7 + 7$	$73 + 9 - 4$
$82 + . = 84$	$75 + . = 78$	$87 - 6 - 9$	$88 - 9 + 3$

Dolžina in širina.

17. Polje je široko 75 m, dolgo je 9 m več; kako dolgo je polje?

18. Dvorišče meri po dolgem 90 korakov, počrez 8 korakov manj; koliko korakov meri počrez?

19. Širina mize je 7 dm 2 cm, dolžina za 1 m 6 cm večja; kolika je dolžina?

20. Vrt je dolg 88 m 5 dm, širok 4 m 3 dm manj; koliko meri širina?

c. Množenje števila 9 in merjenje s številom 9.

21. Računi vrsto 9 + 9 do 90.

Na kegljišču igramo z 9 keglji.

- 22. -

1×9	6×9	4×9	7×6	5×7
2×9	9×9	7×9	5×6	8×7
3×9	2×9	3×9	9×6	7×7
i t. d.	8×9	3×6	8×6	9×7

- 23. -

$2 \times 9 + 1$	$4 \times 6 + 3$	$9 \times 6 + 5$	$8 \times 9 + 7$
$9 \times 3 - 2$	$6 \times 8 - 4$	$4 \times 4 - 6$	$3 \times 5 - 8$

- 24. -

$$6 \times 9 + . = 57 \quad | \quad 7 \times 9 + . = 68 \quad | \quad 3 \times 8 + . = 32$$

$$5 \times 7 + . = 39 \quad | \quad 3 \times 8 + . = 27 \quad | \quad 4 \times 9 + . = 41$$

25. Računi vrsto 90 - 9 do 0.

- 26. -

$72 = . \times 9; \quad 9 \vee 72$ $18 = . \times 9; \quad 9 \vee 18$ $63 = . \times 9; \quad 9 \vee 63$ $36 = . \times 9; \quad 9 \vee 36$ $81 = . \times 9; \quad 9 \vee 81$		$27 = . \times 9; \quad 9 \vee 27$ $90 = . \times 9; \quad 9 \vee 90$ $9 = . \times 9; \quad 9 \vee 9$ $45 = . \times 9; \quad 9 \vee 45$ $54 = . \times 9; \quad 9 \vee 54$
--	--	--

- 27. -

Kolikokrat je 9 v:

$$10, 38, 48, 22, 59, 87, 58, 35, 70, 21; 68, 19, 34, 62,$$

$$50, 47, 16, 30, 79, 26; 37, 56, 72, 24, 36, 65, 45, 76, 80, 67?$$

- 28. -

8 v	46,	14,	24,	71,	55,	64,	30,	52,	63,	72?
5 v	29,	10,	19,	38,	40,	27,	35,	42,	36,	25?
9 v	55,	90,	79,	21,	54,	48,	26,	69,	45,	84?
7 v	64,	35,	15,	23,	67,	56,	27,	46,	52,	63?
4 v	16,	29,	7,	35,	21,	26,	12,	17,	34,	28?
6 v	18,	9,	38,	25,	40,	54,	36,	22,	53,	31?

d. Množenje in deljenje s številom 9.

- 29. -

9×1	9×4	9×5	8×2	8×7
9×2	9×8	9×2	8×5	8×4
9×3	9×3	7×6	8×8	6×8
i. t. d.	9×7	7×4	8×9	5×4

- 30. -

$$7 \times 7 + . = 50 \quad | \quad 5 \times 3 + . = 23 \quad | \quad 4 \times 7 + . = 34$$

$$9 \times 3 + . = 35 \quad | \quad 9 \times 7 + . = 71 \quad | \quad 7 \times 8 + . = 56$$

- 31. -

$45 = 9 \times . ; \quad \frac{1}{9} \text{ od } 45$ $54 = 9 \times . ; \quad \frac{1}{9} \text{ od } 54$ $36 = 9 \times . ; \quad \frac{1}{9} \text{ od } 36$ $63 = 9 \times . ; \quad \frac{1}{9} \text{ od } 63$ $90 = 9 \times . ; \quad \frac{1}{9} \text{ od } 90$		$18 = 9 \times . ; \quad \frac{1}{9} \text{ od } 18$ $81 = 9 \times . ; \quad \frac{1}{9} \text{ od } 81$ $9 = 9 \times . ; \quad \frac{1}{9} \text{ od } 9$ $27 = 9 \times . ; \quad \frac{1}{9} \text{ od } 27$ $72 = 9 \times . ; \quad \frac{1}{9} \text{ od } 72$
--	--	--

- 32. -

$\frac{1}{2} \text{ od } 16 \text{ hl}$ $\frac{1}{3} \text{ od } 24 \text{ ''}$ $\frac{1}{3} \text{ od } 15 \text{ ''}$ $\frac{1}{4} \text{ od } 32 \text{ ''}$ $\frac{1}{4} \text{ od } 12 \text{ ''}$ $\frac{1}{5} \text{ od } 20 \text{ ''}$	$\frac{1}{5} \text{ od } 35$ $\frac{1}{6} \text{ od } 42$ $\frac{1}{6} \text{ od } 30$ $\frac{1}{7} \text{ od } 28$ $\frac{1}{7} \text{ od } 49$ $\frac{1}{8} \text{ od } 56$	$\frac{1}{8} \text{ od } 40$ $\frac{1}{9} \text{ od } 36$ $\frac{1}{9} \text{ od } 72$ $\frac{1}{9} \text{ od } 45$ $\frac{1}{9} \text{ od } 27$ $\frac{1}{9} \text{ od } 63$	$\frac{1}{3} \text{ od } 21 + 4$ $\frac{1}{7} \text{ od } 56 - 7$ $\frac{1}{8} \text{ od } 32 + 9$ $\frac{1}{9} \text{ od } 54 - 3$ $\frac{1}{9} \text{ od } 18 + 6$ $\frac{1}{2} \text{ od } 16 - 8$
--	--	--	--

33. Strugar naredi 9 kegljev na dan; koliko kegljev naredi v 1 tednu?

34. Delavec dela vsak dan dopoldne po 4, popoldne po 5 ur; koliko ur dela na teden? — koliko ur 5, 8, 9 dni?

35. Pletica porabi za 1 par nogavic 9 *dkg* volne; koliko za 2, 5, 6, 4, 9 parov?

36. V delavnici je najetih 9 delavk; po koliko zaslužijo na teden vse skupaj, ako je tedenski zaslužek 1 delavke 7, 8, 9, 10 K?

37. Pomagač zasluži na teden 9 K; v koliko tednih zasluži 27, 54, 81, 90 K?

38. Tkalec naredi na dan 9 *m* tkanine; v koliko dneh stke kos, ki meri 54 *m*?

39. 9 *m* sukna stane 63 K; koliko stane 1 *m*?

40. 8 kosov platna tehta 72 *kg*; koliko tehta 1 kos, ako so vsi enako težki?

10. Računske vaje v številnem obsegu do 100.

a. Tvoritev števil in razstavljanje.

1. Koliko h je 2, 3, 4, . . . 10 desetice?

2. Koliko h je 3 desetice 7 h, 8 desetice 1 h, 9 desetice 6 h, 9 desetice in 1 desetica?

3. Izmenjaj v desetice in h: 35, 58, 88, 94, 46, 25, 80, 17, 48, 62 h.

b. Prištevanje in odštevanje.

Računi do 100 ali skoro do 100 vrste:

4. $1 + 2$ 5. $2 + 3$ 6. $3 + 4$ 7. $4 + 5$ 8. $2 + 6$
9. $3 + 7$ 10. $4 + 8$ 11. $2 + 8$ 12. $5 + 9$ 13. $7 + 9$

Računi do 0 ali skoro do 0 vrste:

14. $100 - 2$ 15. $98 - 3$ 16. $99 - 4$ 17. $97 - 5$ 18. $96 - 6$
19. $95 - 6$ 20. $90 - 7$ 21. $94 - 8$ 22. $100 - 9$ 23. $92 - 9$

— 24. —

$69 + . = 71$	$84 + . = 91$	$87 + 4 + 9$	$99 - 7 - 5$
$45 + . = 53$	$89 + . = 97$	$85 + 7 + 7$	$83 + 9 - 6$
$76 + . = 84$	$88 + . = 96$	$98 - 9 - 6$	$94 - 9 + 7$

25. Šolo v neki vasi obiskuje 89 otrok, šolo v sosednji vasi 9 učencev več; koliko otrok šteje ta šola?

26. V šoli je 96 dečkov, število deklic je za 8 manjše; koliko deklic pohaja šola?

27. Otrok ima 4 dni v tednu po 4 ure, 2 dni po 3 ure šole; koliko ur šole ima na teden?

28. V vasi je bilo 94 hiš, pogorelo jih je 8, na novo so jih sezidali 5; koliko hiš ima vas sedaj?

29. Posestnik redi gosi in race. Gosi je 100, število rac za 7 manjše; koliko je rac?

30. Kmet pokmetuje v 7 tednih in 4 dneh; koliko dni je to?

c. Množenje števila 10 in merjenje s številom 10.

Za 10 K dobiš 1 desetak.

31. Računi vrsto $10 + 10$ do 100.

— **32.** —

1×10	8×10	5×9	9×6	3×7
2×10	9×10	6×8	10×2	6×10
3×10	4×10	7×7	5×10	5×3
i. t. d.	7×10	8×4	4×9	10×10

— **33.** —

$3 \times 7 + 9$	$8 \times 5 + 8$	$6 \times 5 + 3$	$3 \times 10 + 2$
$7 \times 9 - 3$	$4 \times 10 - 5$	$7 \times 8 - 4$	$5 \times 9 - 6$

— **34.** —

$3 \times 7 + . = 24$	$6 \times 7 + . = 48$	$6 \times 10 + . = 69$
$5 \times 10 + . = 59$	$4 \times 10 + . = 43$	$2 \times 8 + . = 23$
$7 \times 9 + . = 65$	$9 \times 5 + . = 47$	$4 \times 7 + . = 35$

35. Računi vrsto $100 - 10$ do 0.

— **36.** —

$10 \vee 40$	$10 \vee 30$	$10 \vee 50$	$10 \vee 20$	$10 \vee 10$
$10 \vee 60$	$10 \vee 70$	$10 \vee 100$	$10 \vee 80$	$10 \vee 90$

— **37.** —

$10 \vee 51$	$10 \vee 93$	$10 \vee 85$	$10 \vee 27$	$10 \vee 69$
$10 \vee 72$	$10 \vee 14$	$10 \vee 46$	$10 \vee 58$	$10 \vee 33$

d. Množenje in deljenje s številom 10.

— **38.** —

10×1	$10 \times 7 \text{ K}$	10×9	9×8	7×5
10×2	$10 \times 4 \text{ „}$	10×3	9×3	7×2
10×3	$10 \times 8 \text{ „}$	10×10	8×6	6×9
i. t. d.	$10 \times 6 \text{ „}$	10×5	8×4	6×7

— **39.** —

$8 \times 6 + . = 54$	$2 \times 9 + . = 25$	$7 \times 8 + . = 60$
$10 \times 5 + . = 57$	$4 \times 4 + . = 22$	$5 \times 9 + . = 53$
$4 \times 9 + . = 41$	$10 \times 8 + . = 87$	$10 \times 7 + . = 77$

— 40. —

$\frac{1}{10}$ od 30	$\frac{1}{10}$ od 100	$\frac{1}{10}$ od 40	$\frac{1}{10}$ od 80	$\frac{1}{10}$ od 10
$\frac{1}{10}$ od 70	$\frac{1}{10}$ od 60	$\frac{1}{10}$ od 20	$\frac{1}{10}$ od 50	$\frac{1}{10}$ od 90

— 41. —

$\frac{1}{2}$ od 10 kg	$\frac{1}{8}$ od 56 dkg	$\frac{1}{5}$ od 30	$\frac{1}{10}$ od 70
$\frac{1}{3}$ od 27 "	$\frac{1}{9}$ od 72 "	$\frac{1}{2}$ od 16	$\frac{1}{8}$ od 54 "
$\frac{1}{3}$ od 28 "	$\frac{1}{10}$ od 80 "	$\frac{1}{4}$ od 36	$\frac{1}{10}$ od 20
$\frac{1}{4}$ od 35 "	$\frac{1}{3}$ od 18 "	$\frac{1}{10}$ od 50	$\frac{1}{2}$ od 8
$\frac{1}{5}$ od 48 "	$\frac{1}{6}$ od 12 "	$\frac{1}{8}$ od 64	$\frac{1}{5}$ od 45
$\frac{1}{6}$ od 21 "	$\frac{1}{10}$ od 40 "	$\frac{1}{7}$ od 63	$\frac{1}{4}$ od 32

— 42. —

$\frac{1}{2}$ od 16 l + 5 l	$\frac{1}{9}$ od 72 + 7	$\frac{1}{10}$ od 60 + 9
$\frac{1}{3}$ od 27 " - 3 "	$\frac{1}{10}$ od 80 + 6	$\frac{1}{3}$ od 24 - 2
$\frac{1}{10}$ od 40 " + 6 "	$\frac{1}{7}$ od 63 - 7	$\frac{1}{6}$ od 54 + 8

1 K = 100 h.

1. Koliko desetice je 2, 3, 4, . . . 10 K? — Koliko K je 10, 40, 70, 30, 80, 50 desetice?

2. Koliko desetice je 4 K 5 desetice? 7 K 3 desetice, 1 petak in 8 desetice?

3. Koliko h ti ostane od 1 K, ako izdaš 1, 2, 3, 5, 7, 9 h?

4. Koliko K in h je 16, 53, 26, 72, 61 desetice?

5. Koliko dvajsetice je 2, 3, 4, . . . 10 K? — Koliko K je 10, 30, 45 50 dvajsetice?

6. Koliko stane 3, 8, 4, 5, pisank à 10 h?

7. Koliko stane 10 svinčnikov, ako so po 2, 3, 4, . . . 10 h? — Za 1 desetico dobimo 50 žrebljev; koliko za 1 h?

1 m = 100 cm.

8. Koliko dm je 2, 3, 4, . . . 9 m? 7 m 3 dm?

9. Koliko m in dm je 10, 40, 70, 90, 82, 97 dm?

10. Koliko cm ti ostane od 1 m, ako odrežeš 1, 4, 7, 8 cm?

11. Koliko cm je 3, 8, 5, 4, 9 dm, 1 m, 6 dm 7 cm?

12. Koliko dm in cm je 10, 40, 90, 53, 84 cm?

13. Koliko deščic, dolgih po 10 cm, moreš nažagati iz deske, ki je 1 m dolga?

14. Obcestni kamni so nekje po 10 m narazen; koliko takih kamenov stoji ob delu ceste, ki je dolg 80 m?

15. 10 m preproge kupiš za 50 K; po čem je m?

1 hl = 100 l.

16. Koliko dl je 2, 3, 7, 5, 9 l, 6 l 8 dl?

17. Koliko l in dl je 40, 60, 27, 78, 90 dl?

18. Koliko *l* ostane od 1 *hl*, ako se iztoči 1, 3, 4, 6, 5, 9 *l*?

19. Koliko stane 7, 5, 3, 8 *hl* rži à 10 K?

20. 1 *hl* rži stane 10 K; koliko *hl* dobiš za 60 K?

21. 1 *l* vina stane 60 h; koliko stane 1 *dl*?

$$1 \text{ dkg} = 10 \text{ g.}$$

22. Koliko *g* je 2, 3, 9, 4, 6 *dkg*, 7 *dkg* 5 *g*?

23. Koliko *dkg* in *g* je 20, 50, 34, 87, 70 *g*?

$$1 \text{ kg} = 100 \text{ dkg.}$$

24. Koliko *dkg* ostane od 1 *kg* kave, ako se je proda 1, 7, 6, 8 *dkg*?

25. 10 *kg* krompirja stane 1 K; koliko stane 1 *kg*? — koliko stane 2, 3, 5, 7 *kg*?

$$1 \text{ (metrski) cent (q)} = 100 \text{ kg.}$$

26. Koliko *kg* ostane od 1 *q* riža, ako se ga prodà 2, 4, 5, 7 *kg*?

27. 9 *q* premoga stane 27 K; koliko stane 1 *q*?

28. Koliko manjka 9, 8, 10, 5 komadom do ducata? — Koliko komadov je 1 ducat in 8 komadov?

29. Koliko snopov je 1 kopa in 2 snopa (7, 3, 9, snopov)? — 1 kopa manj 4 snopi (6, 9, 5 snopov)?

30. Koliko pol papirja je 2, 3, 6, 9 leg? Koliko leg in pol je 10, 15, 30, 75 pol?

31. Koliko leg je 3, 4, 6, 9, knjig? — Koliko knjig in leg je 20, 35, 50, 89 leg?

32. Koliko pisank, vsaka po 8 pol, moreš narediti iz 4 leg papirja?

33. Koliko ur je 1 dan in 2 uri (3, 7, 9 ur)? — Koliko ur je 1 dan manj 4 ure (5, 7, 8 ur)?

34. Vlak se odpelje ob eni in dospe na svoje mesto v 8 urah; obkorej tedaj?

35. Mož ima potovati 60 ur daleč; kateri dan pride na mesto, ako potuje po 10 ur na dan?

36. Koliko minut je 1 ura in 2 minuti (4, 7, 9 minut)? — 1 ura manj 3 minute (5, 6, 8 minut)?

37. Otrok ima v šolo 10 minut; koliko časa porabi, ako naredi pot 4 krat?

38. Nekdo potuje 3 tedne in 6 dni; koliko je to dni?

39. Koliko mesecev je 1 leto in 4 meseci (6, 5, 9 mesecev)? — 1 leto manj 2 meseca (3, 7, 8 mesecev)?

40. Dekla ima na mesec 9 K 10 h mezde; koliko dobi v 6 mesecih?

41. Zapiši odgovore z rimskimi številkami: a) Koliko dni ima teden? b) Koliko mesecev ima leto?

42. Naš cesar je bil porojen XVIII. dan VIII. meseca; izgovori dan in mesec!

Drugo poglavje.

Druga obravnava v številnem obsegu od eden do sto.

1. Prištevanje in odštevanje desetice.

1. Katero število je za 10 večje nego 30, 60, 50, 90, 80, 40?

2. Katero število je za 10 manjše nego 50, 80, 30, 70, 40, 100?

3. Mati so zakupili 3 desetice in potem 2 desetici; koliko desetice so zakupili? Koliko h je to?

— 4. —

20 h + 20 h	40 K + 30 K	30 l + 40 l	10 kg + 50 kg	20 + 70
30 „ + 20 „	10 „ + 30 „	10 „ + 40 „	40 „ + 50 „	10 + 80
40 „ + 20 „	60 „ + 30 „	50 „ + 40 „	20 „ + 50 „	30 + 70
80 „ + 20 „	70 „ + 30 „	20 „ + 40 „	30 „ + 60 „	10 + 90

— 5. —

1 kopa 10 snopov = . snopov	1 ura	20 minut = . minut
1 „ 30 „	1 „	40 „

— 6. —

40 h — 20 h	60 — 30	70 — 40	60 — 50	90 — 70
60 „ — 20 „	80 — 30	90 — 40	90 — 50	100 — 80
50 „ — 20 „	50 — 30	60 — 40	70 — 50	80 — 70
90 „ — 20 „	100 — 30	100 — 40	90 — 60	100 — 90

— 7. —

1 K — 30 h	1 kopa — 20 snopov	1 ura	— 30 minut
1 „ — 50 „	1 „ — 40 „	1 „	— 20 „
1 „ — 80 „	1 „ — 50 „	1 „	— 50 „

— 8. —

$$\begin{array}{r} 15 + 10 \\ \hline 10 + 10 = 20 \\ 15 + 10 = 25 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 28 + 20 \\ \hline 20 + 20 = 40 \\ 28 + 20 = 48 \end{array}$$

17 h + 10 h	37 + 20	17 + 40	28 + 40	45 + 30
23 „ + 10 „	13 + 30	29 + 30	23 + 40	38 + 40
14 „ + 20 „	17 + 30	53 + 10	39 + 30	24 + 50
18 „ + 20 „	38 + 20	47 + 20	12 + 50	57 + 20
25 „ + 10 „	21 + 30	35 + 30	17 + 50	49 + 30

- 9. -

13 + 60	26 + 60	15 + 50	19 + 80	3 + 90
65 + 20	14 + 70	29 + 60	78 + 20	24 + 70
54 + 30	67 + 30	46 + 40	51 + 40	16 + 80

- 10. -

29 - 10

44 - 20

20 - 10 = 10

40 - 20 = 20

29 - 10 = 19

44 - 20 = 24

27K - 10K	48 - 20	51 - 40	78 - 10	82 - 30
38 „ - 10 „	45 - 30	61 - 20	71 - 50	88 - 40
32 „ - 20 „	42 - 30	64 - 30	75 - 40	85 - 50
39 „ - 20 „	57 - 20	69 - 40	73 - 60	92 - 20
46 „ - 10 „	58 - 30	67 - 50	86 - 20	96 - 40

- 11. -

74 - 50	86 - 40	79 - 50	99 - 50	76 - 40
83 - 60	77 - 50	92 - 70	88 - 70	59 - 20
92 - 70	63 - 30	81 - 60	67 - 40	91 - 80

- 12. -

10 + . = 30	15 + . = 45	37 + . = 67	68 + . = 88
13 + . = 23	40 + . = 60	30 + . = 70	37 + . = 77
27 + . = 37	36 + . = 56	42 + . = 72	18 + . = 68
20 + . = 50	40 + . = 70	25 + . = 55	73 + . = 93

13. Koliko manjka 80, 50, 20, 90, 10 h do 1 K?

14. Koliko manjka 50, 20, 40, 10 snopom do 1 kope?

V šoli.

15. V prvem razredu je 40 učencev, v drugem 50; koliko učencev je v obeh razredih?

16. Na trirazrednici je v prvem razredu 30 učencev, v drugem tudi 30, v tretjem 40 učencev; koliko otrok je to?

17. Od 60 otrok enega razreda jih pride v šolo 50; koliko učencev manjka?

18. Od 96 otrok neke šole jih izstopi koncem šolskega leta 30; koliko učencev ostane?

19. V šoli je 75 deklic, število dečkov je za 20 večje; koliko je dečkov?

20. Francek je dal za računico 24 h in za čitanko 70 h; koliko za obe knjigi?

2. Prištevanje in odštevanje desetic in ednic.

— 1. —

<u>10 + 13</u>	<u>13 + 12</u>
10 + 10 = 20	13 + 10 = 23
20 + 3 = 23	23 + 2 = 25
10 + 13 = 23	13 + 12 = 25

10 h + 17 h	15 + 13	25 + 13	36 + 12	14 + 45
20 „ + 15 „	16 + 12	23 + 14	22 + 24	54 + 13
30 „ + 24 „	15 + 14	26 + 12	46 + 12	51 + 17
40 „ + 36 „	11 + 15	16 + 23	41 + 17	42 + 25

2. Koliko h je 1 dvajsetica in 15 (26, 60, 67) h?

— 3. —

35 K + 32 K	68 + 11	23 + 45	73 + 16	41 + 54
23 „ + 46 „	54 + 23	25 + 52	65 + 23	14 + 72
63 „ + 14 „	42 + 36	36 + 12	52 + 37	54 + 14

— 4. —

<u>28 - 13</u>
28 - 10 = 18
18 - 3 = 15
28 - 13 = 15

23 m - 12 m	39 - 17	47 - 24	69 - 26	68 - 15
28 „ - 11 „	34 - 12	58 - 25	78 - 17	59 - 47
26 „ - 14 „	43 - 11	57 - 34	77 - 54	79 - 56
36 „ - 15 „	48 - 17	68 - 15	74 - 23	96 - 64

— 5. —

Računi vrste:

11 + 11 = 22	5 + 12 = 17	99 - 13 = 86
22 + 11 = .	15 + 12 = .	89 - 13 = .
33 + 11 do 99	25 + 12 do 97	79 - 13 do 6

Na selu.

6. Kmet ima 24 gosí in 12 rac; koliko glav skupaj?

7. Od 55 kokoši jih prodá kmetica 32; koliko kokoši ji ostane?

8. Od 48 jaje jih ostane 16; koliko je bilo prodanih?

9. Kmet je pridelal 24 hl pšenice, 23 hl rži in 9 hl ječmena; koliko hl je pridelal?

— 10. —

19 kg + 11 kg	23 + 27	15 + 16	18 + 45	67 + 19
14 „ + 16 „	39 + 21	24 + 19	36 + 26	49 + 35
27 „ + 13 „	17 + 63	28 + 26	25 + 48	67 + 26
18 „ + 32 „	64 + 26	37 + 19	58 + 15	47 + 35
25 „ + 75 „	36 + 44	44 + 18	37 + 59	58 + 28

— 11. —

Računi vrste:

$7 + 12 = 19$	$3 + 15$	$4 + 16$	$5 + 18$	$5 + 19$
$19 + 12 =$	$\cdot \cdot \cdot$	$\cdot \cdot \cdot$	$\cdot \cdot \cdot$	$\cdot \cdot \cdot$
i. t. d. do 91	do 93	do 100	do 95	do 100

— 12. —

$30\text{ hl} - 12\text{ hl}$	$31 - 27$	$35 - 19$	$76 - 38$	$83 - 76$
$30 \text{ „} - 17 \text{ „}$	$41 - 35$	$53 - 38$	$71 - 27$	$93 - 47$
$30 \text{ „} - 23 \text{ „}$	$52 - 19$	$61 - 37$	$74 - 65$	$65 - 39$
$40 \text{ „} - 25 \text{ „}$	$63 - 24$	$64 - 48$	$82 - 37$	$46 - 28$
$90 \text{ „} - 45 \text{ „}$	$51 - 45$	$71 - 53$	$85 - 58$	$91 - 76$

— 13. —

Računi vrste:

$100 - 12$	$100 - 15$	$100 - 16$	$100 - 18$	$95 - 19$
do 4	do 10	do 4	do 10	do 0

— 14. —

Računi prav tako v vrstah:

$1\text{ K} - 11\text{ h}$	$1\text{ m} - 14\text{ cm}$	$1\text{ hl} - 17\text{ l}$	$1\text{ kg} - 13\text{ dkg}$
do 1 h	do 2 cm	do 15 l	do 9 dkg

— 15. —

$30 + 20 + 10$	$90 - 50 - 20$	$42 + 18 - 29$	$70 - 24 + 18$
$10 + 20 + 40$	$60 + 40 - 30$	$24 + 48 - 30$	$100 - 36 - 24$
$27 + 10 + 20$	$23 + 12 + 23$	$67 - 10 - 23$	$80 - 45 + 20$
$60 - 30 - 10$	$59 - 17 - 36$	$21 + 13 + 27$	$92 - 36 - 27$

— 16. —

$12 + \cdot = 25$	$25 + \cdot = 46$	$61 + \cdot = 78$	$67 + \cdot = 98$
$15 + \cdot = 28$	$43 + \cdot = 58$	$72 + \cdot = 87$	$51 + \cdot = 85$
$18 + \cdot = 29$	$34 + \cdot = 65$	$74 + \cdot = 86$	$45 + \cdot = 68$

— 17. —

$18 + \cdot = 35$	$46 + \cdot = 80$	$73 + \cdot = 90$	$53 + \cdot = 71$
$17 + \cdot = 43$	$35 + \cdot = 74$	$68 + \cdot = 82$	$48 + \cdot = 64$
$29 + \cdot = 55$	$39 + \cdot = 85$	$65 + \cdot = 84$	$26 + \cdot = 53$

18. Koliko manjka 53, 45, 30, 21, 15 minutam do 1 ure?

— 19. —

Koliko manjka:

45,	27,	81,	30,	52,	64,	73,	19,	50,	63 h	do	1 K;
14,	91,	76,	58,	80,	47,	17,	24,	61,	40 cm	„	1 m;
72,	46,	90,	56,	44,	85,	13,	78,	22,	67 l	„	1 hl;
31,	48,	11,	29,	84,	66,	32,	70,	59,	51 dkg	„	1 kg;
79,	20,	86,	34,	28,	74,	43,	65,	33,	75 kg	„	1 q;
35,	83,	15,	60,	57,	42,	10,	71,	39,	26	„	100?

— 20. —

$2 \times 10 + 16$	$4 \times 8 + 16$	$9 \times 5 - 27$	$4 \times 7 - 19$
$8 \times 2 - 12$	$5 \times 7 - 15$	$6 \times 8 - 33$	$7 \times 8 - 43$
$2 \times 8 + 16$	$8 \times 3 + 37$	$6 \times 4 + 29$	$8 \times 5 - 28$
$3 \times 9 - 18$	$6 \times 5 - 13$	$10 \times 2 - 18$	$9 \times 8 + 24$

— 21. —

$30 + 6 \times 7$	$32 + 4 \times 6$	$18 + 5 \times 7$	$40 + 7 \times 6$
$84 - 8 \times 9$	$70 - 5 \times 9$	$82 - 7 \times 8$	$52 - 4 \times 8$
$24 + 5 \times 6$	$28 + 8 \times 4$	$29 + 3 \times 4$	$48 + 9 \times 3$
$96 - 7 \times 8$	$62 - 9 \times 3$	$72 - 6 \times 6$	$63 - 7 \times 4$

— 22. —

$\frac{1}{7}$ od $28 + 17$	$\frac{1}{5}$ od $45 + 23$	$\frac{1}{3}$ od $24 + 18$	$\frac{1}{5}$ od $35 + 19$
$\frac{1}{8}$ od $64 + 32$	$\frac{1}{8}$ od $72 + 28$	$\frac{1}{10}$ od $100 - 10$	$\frac{1}{9}$ od $63 + 34$
$\frac{1}{9}$ od $81 + 43$	$\frac{1}{4}$ od $36 + 40$	$\frac{1}{8}$ od $72 + 32$	$\frac{1}{6}$ od $54 + 45$

Najem in zakup.

23. Trgovec plačuje na mesec od prodajalnice 48 K in od stanovanja 35 K najemnine; koliko skupaj?

24. Trgovski pomočnik dobiva na mesec 90 K plače, 18 K daje najemnine za stanovanje; koliko mu ostane?

25. Delavec izda od 100 K svoje mesečne mezde 16 K za stanovanje in 48 K za hrano; koliko mu še ostane?

26. Kmet vzame v zakup travnik za 34 K in njivo za 58 K; koliko zakupnine daje od obojega?

27. Kmet proda košnjo na travniku za 36 K, $\frac{1}{4}$ tega mora plačati zakupnine od travnika; koliko K mu še ostane?

Blago in obkladje.

28. Zaboje s sladkorjem vred tehta 92 kg, zaboje sam 14 kg; koliko tehta sladkor?

29. 78 kg masti je v 16 kg težkem sodu; koliko tehta sod z mastjo vred?

30. Krabica s čajem tehta 72 dkg, na prazno krabico odpade $\frac{1}{8}$ cele teže; koliko tehta čaj?

3. Moženje.

1. Vzemi 1, 2, 4, 8, 3, 6, 9, 10, 5, 7krat število 1, potem število 2, potem 3, 4, 5.

2. Vzemi 1, 10, 2, 5, 6, 9, 4, 7, 3, 8krat število 6, potem število 7, potem 8, 9, 10.

- 3.** 1krat 1, 2, 6, 4, 7, 10, 8, 5, 9, 3 K?
4. 2krat 1, 3, 5, 7, 9, 2, 4, 6, 8, 10 h?
5. 3krat 1, 6, 9, 7, 10, 8, 2, 4, 3, 5 m?
6. 4krat 1, 2, 4, 8, 5, 10, 3, 9, 7, 6 cm?
7. 5krat 1, 10, 8, 5, 2, 9, 6, 3, 4, 7 l?
8. 6krat 1, 5, 2, 6, 10, 8, 3, 9, 7, 4 dl?
9. 7krat 1, 3, 5, 4, 7, 2, 10, 8, 6, 9 hl?
10. 8krat 1, 2, 10, 5, 9, 6, 3, 8, 4, 7 dkg?
11. 9krat 1, 4, 8, 3, 9, 2, 6, 10, 7, 5 kg?
12. 10krat 1, 5, 7, 4, 8, 2, 9, 3, 6, 10 q?
13. Koliko h je 1, 2, 3, 4, 5 dvajsetic?
14. Koliko K je 1, 4, 2, 3, 5 dvajsetakov?

— 15. —

2×20 K	2×30 h	4×20 hl	5×20 l
3×20 „	2×40 „	3×30 „	2×50 „

— 16. —

3×12	2×16	5×13	5×12	5×18
$3 \times 10 = 30$	3×15	3×18	5×15	8×11
$3 \times 2 = 6$	3×14	4×14	6×12	3×17
$3 \times 12 = 36$	4×12	4×19	7×13	8×12

— 17. —

9×11	1×12	1×13	1×14	1×15
do	do	do	do	do
1×11	8×12	7×13	7×14	6×15

— 18. —

1×16	1×17	1×18	1×19	1×20
do	do	do	do	do
6×16	5×17	5×18	5×19	5×20

19. Koliko komadov je 1, 2, 5, 8 ducatov, 7 ducatov 8 komadov, 6 ducatov 9 komadov, 8 ducatov manj 7 komadov?

20. Koliko mesecev je 3, 4, 6, 7 let? — 5 let 11 mesecev, 8 let 1 mesec?

— 21. —

2×20 pol	3×20 leg	4×20 knjig	3×26
2×23 „	3×23 „	4×21 „	3×29
2×27 „	3×21 „	4×25 „	4×22
2×28 „	3×25 „	5×20 „	3×27

22. Koliko ur je 1 dan, 2 dneva, 3, 4 dnevi? — 3 dnevi in 18 ur?

23. Vzemi 2krat: 30, 34, 38; 40, 42, 46.

3krat: 30, 31, 32, 33.

Pri kupcu.

24. 1 m sukna stane 13 K; koliko stane 7 m?
 25. 1 m podšiva stane 32 h; koliko stanejo 3 m?
 26. 1 m trakú stane 23 h; koliko stanejo 4 m?
 27. 1 ducat gumbov stane 18 h; koliko stane 5 ducatov?

4. Merjenje.

— 1. —

Kolikokrat je:

2 v 10, 11,	12 . . . 18, 19, 20?
3 v številih	10 do 30?
4 " "	20 " 40?
5 " "	30 " 50?
6 " "	40 " 60?
7 " "	50 " 70?
8 " "	60 " 80?
9 " "	70 " 90?
10 " "	80 " 100?

— 2. —

$\frac{2 \text{ v } 46}{2 \text{ v } 40 = 20}$	$\frac{2 \text{ v } 20}{2 \text{ v } 24}$	$\frac{2 \text{ v } 40}{2 \text{ v } 48}$	$\frac{2 \text{ v } 60}{2 \text{ v } 62}$	$\frac{2 \text{ v } 80}{2 \text{ v } 84}$
$\frac{2 \text{ v } 6 = 3}{2 \text{ v } 46 = 23}$	$\frac{2 \text{ v } 28}{2 \text{ v } 22}$	$\frac{2 \text{ v } 42}{2 \text{ v } 46}$	$\frac{2 \text{ v } 66}{2 \text{ v } 68}$	$\frac{2 \text{ v } 82}{2 \text{ v } 88}$

— 3. —

$\frac{3 \text{ v } 30}{3 \text{ v } 36}$	$\frac{3 \text{ v } 60}{3 \text{ v } 63}$	$\frac{3 \text{ v } 90}{3 \text{ v } 96}$	$\frac{4 \text{ v } 48}{4 \text{ v } 84}$	$\frac{6 \text{ v } 66}{7 \text{ v } 77}$
$\frac{3 \text{ v } 39}{3 \text{ v } 33}$	$\frac{3 \text{ v } 69}{3 \text{ v } 66}$	$\frac{3 \text{ v } 99}{3 \text{ v } 93}$	$\frac{5 \text{ v } 50}{5 \text{ v } 55}$	$\frac{8 \text{ v } 88}{9 \text{ v } 99}$

— 4. —

$\frac{2 \text{ v } 34}{2 \text{ v } 20 = 10}$	$\frac{2 \text{ v } 30}{2 \text{ v } 38}$	$\frac{2 \text{ v } 70}{2 \text{ v } 76}$	$\frac{3 \text{ v } 45}{3 \text{ v } 54}$	$\frac{4 \text{ v } 56}{4 \text{ v } 60}$
$\frac{2 \text{ v } 14 = 7}{2 \text{ v } 34 = 17}$	$\frac{2 \text{ v } 50}{2 \text{ v } 56}$	$\frac{2 \text{ v } 90}{2 \text{ v } 98}$	$\frac{3 \text{ v } 72}{3 \text{ v } 81}$	$\frac{4 \text{ v } 76}{4 \text{ v } 92}$

— 5. —

$\frac{5 \text{ v } 60}{5 \text{ v } 65}$	$\frac{6 \text{ v } 78}{6 \text{ v } 90}$	$\frac{8 \text{ v } 96}{5 \text{ v } 90}$	$\frac{2 \text{ v } 74}{2 \text{ v } 86}$	$\frac{4 \text{ v } 64}{5 \text{ v } 80}$
$\frac{5 \text{ v } 70}{5 \text{ v } 85}$	$\frac{7 \text{ v } 84}{7 \text{ v } 91}$	$\frac{4 \text{ v } 72}{3 \text{ v } 48}$	$\frac{3 \text{ v } 75}{4 \text{ v } 88}$	$\frac{6 \text{ v } 72}{3 \text{ v } 84}$

Delo in plačilo; prihranek.

6. Delavec dobiva 3 K dnine; koliko dni mora delati, da zasluži 36 K?

7. Za koliko dni plača mojster pomagaču 60 K, ako ima pomagač 4 K na dan?

8. Delavka zasluži na teden 7 K; v koliko tednih zasluži 91 K?

9. Koliko mezde plačuje mojster na teden 4 pomagačem, ako dobivajo po 24 K?

10. V koliko tednih prihrani nekdo 48 K, ako prihrani na teden 3 K?

11. Tvoj oče prihranijo od svojih dohodkov na mesec 15 K; koliko v 6 mesecih?

12. Opravnik zasluži na mesec 100 K; 92 K porabi, kar ostane, prihrani. V koliko mesecih prihrani 96 K?

5. Deljenje.

— 1. —

$\frac{1}{2}$ od 4	$\frac{1}{2}$ od 6	$\frac{1}{3}$ od 60	$\frac{1}{2}$ od 40	$\frac{1}{5}$ od 100
$\frac{1}{2}$ od 40	$\frac{1}{2}$ od 60	$\frac{1}{3}$ od 90	$\frac{1}{3}$ od 60	$\frac{1}{3}$ od 90
$\frac{1}{2}$ od 8	$\frac{1}{2}$ od 10	$\frac{1}{4}$ od 80	$\frac{1}{4}$ od 80	$\frac{1}{2}$ od 100
$\frac{1}{2}$ od 80	$\frac{1}{2}$ od 100	$\frac{1}{5}$ od 100	$\frac{1}{2}$ od 80	$\frac{1}{2}$ od 60

— 2. —

$\frac{1}{3}$ od 69	$\frac{1}{2}$ od 26	$\frac{1}{4}$ od 48	$\frac{1}{2}$ od 48	$\frac{1}{2}$ od 86
$\frac{1}{3}$ od 60 = 20	$\frac{1}{2}$ od 46	$\frac{1}{5}$ od 55	$\frac{1}{3}$ od 96	$\frac{1}{3}$ od 69
$\frac{1}{3}$ od 9 = 3	$\frac{1}{2}$ od 68	$\frac{1}{6}$ od 66	$\frac{1}{4}$ od 84	$\frac{1}{4}$ od 88
$\frac{1}{3}$ od 69 = 23	$\frac{1}{3}$ od 39	$\frac{1}{7}$ od 77	$\frac{1}{8}$ od 88	$\frac{1}{9}$ od 99

— 3. —

$\frac{1}{3}$ od 72	$\frac{1}{2}$ od 34	$\frac{1}{3}$ od 48	$\frac{1}{4}$ od 52	$\frac{1}{2}$ od 58
$\frac{1}{3}$ od 60 = 20	$\frac{1}{2}$ od 38	$\frac{1}{3}$ od 54	$\frac{1}{4}$ od 76	$\frac{1}{3}$ od 51
$\frac{1}{3}$ od 12 = 4	$\frac{1}{2}$ od 56	$\frac{1}{3}$ od 75	$\frac{1}{5}$ od 70	$\frac{1}{4}$ od 72
$\frac{1}{3}$ od 72 = 24	$\frac{1}{2}$ od 78	$\frac{1}{3}$ od 78	$\frac{1}{6}$ od 72	$\frac{1}{5}$ od 75

— 4. —

$\frac{1}{2}$ od 26	$\frac{1}{3}$ od 33	$\frac{1}{4}$ od 44	$\frac{1}{5}$ od 65	$\frac{1}{6}$ od 84
$\frac{1}{2}$ od 32	$\frac{1}{3}$ od 42	$\frac{1}{4}$ od 56	$\frac{1}{5}$ od 80	$\frac{1}{7}$ od 84
$\frac{1}{2}$ od 44	$\frac{1}{3}$ od 57	$\frac{1}{4}$ od 64	$\frac{1}{5}$ od 95	$\frac{1}{8}$ od 96
$\frac{1}{2}$ od 54	$\frac{1}{3}$ od 63	$\frac{1}{4}$ od 76	$\frac{1}{6}$ od 78	$\frac{1}{4}$ od 100

— 5. —

$\frac{1}{2}$ od 28 + 13	$\frac{1}{4}$ od 48 + 27	$\frac{1}{5}$ od 85 + 14
$\frac{1}{2}$ od 64 - 13	$\frac{1}{4}$ od 96 - 15	$\frac{1}{5}$ od 100 - 17
$\frac{1}{3}$ od 36 + 24	$\frac{1}{4}$ od 72 + 20	$\frac{1}{6}$ od 72 + 18
$\frac{1}{3}$ od 66 - 21	$\frac{1}{5}$ od 75 - 12	$\frac{1}{8}$ od 96 + 24

Kupna cena, prodajna cena; dobiček.

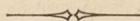
6. Trgovec kupi platno m po 75 h, dobička hoče imeti $\frac{1}{5}$ kupne cene; a) koliko ima pri 1 m dobička? b) po čem prodaja m ?

7. Posodar proda za 96 K steklenine, dobička ima $\frac{1}{4}$ izkupička; koliko je stala njega steklenina?

8. 1 l octa stane trgovca 13 h, dobička ima 5 h; po čem daje 5 l?

9. Pri 6 m sukna je naredil trgovec 12 K 36 h dobička; koliko pri 1 m ?

10. Nekdo kupi 8 m sukna za 68 K; sukno proda in naredi dobička 4 K 48 h; po čem je prodal m ?

Tretje poglavje.**Početni računi z ulomki.****1. Polovice.**

$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$
---------------	---------------

Ako razdeliš celoto na dva enaka dela, se imenuje vsak tak del 1 polovica ($\frac{1}{2}$); 2 polovici ($\frac{2}{2}$) činita zopet celoto.

1. Koliko polovic ima 1 cela pola papirja. Koliko polovic je 2, 3, 4, 8, 12, 25 celih? Koliko polovic je $1\frac{1}{2}$, $2\frac{1}{2}$, $5\frac{1}{2}$, $14\frac{1}{2}$?

2. Koliko h je $\frac{1}{2}$ K?

3. Koliko celih K sta 2 polovici K? Koliko celih je 2, 4, 6, 10, 26 polovic?

V naslednjih 3 računih izrazi zneske tudi v K in h:

4. $1\text{ K} + \frac{1}{2}\text{ K}$	5. $\frac{1}{2}\text{ K} + 2\text{ K}$	6. $\frac{1}{2}\text{ K} + \frac{1}{2}\text{ K}$
2 " + $1\frac{1}{2}$ "	$1\frac{1}{2}$ " + 3 "	$2\frac{1}{2}$ " + $1\frac{1}{2}$ "
15 " + $3\frac{1}{2}$ "	$8\frac{1}{2}$ " + 6 "	$16\frac{1}{2}$ " + $5\frac{1}{2}$ "
$1\text{ K} + \frac{1}{2}\text{ K} = 1\frac{1}{2}\text{ K} = 1\text{ K } 50\text{ h.}$		

Računi do 100 vrste:

7. $90 + \frac{1}{2}$	8. $82 + 1\frac{1}{2}$	9. $62\frac{1}{2} + 2\frac{1}{2}$
-----------------------	------------------------	-----------------------------------

10. Koliko dm je $\frac{1}{2} m$?

V naslednjih 3 računih izrazi zneske tudi v m in dm :

11. $2\frac{1}{2} m - \frac{1}{2} m$	12. $5\frac{1}{2} m - 2 m$	13. $1 m - \frac{1}{2} m$
$10\frac{1}{2} "$ - $2\frac{1}{2} "$	$8\frac{1}{2} "$ - 3 "	4 " - $1\frac{1}{2} "$
$25\frac{1}{2} "$ - $8\frac{1}{2} "$	$37\frac{1}{2} "$ - 18 "	20 " - $6\frac{1}{2} "$

Računi vrste:

14. $9\frac{1}{2} - \frac{1}{2}$ do 0; **15.** $25 - 1\frac{1}{2}$ do 1; **16.** $33 - 2\frac{1}{2}$ do $\frac{1}{2}$.

17. Koliko l je $\frac{1}{2} hl$?

V naslednjih 3 računih izrazi zneske tudi v hl in l :

18. $2 \times \frac{1}{2} hl$ **19.** $4 \times 1\frac{1}{2} hl$ **20.** $10 \times 3\frac{1}{2} hl$
 $5 \times \frac{1}{2} "$ $9 \times 2\frac{1}{2} "$ $12 \times 7\frac{1}{2} "$

21. Koliko g je $\frac{1}{2} dkg$?

22. Koliko dkg je $\frac{1}{2} kg$? Koliko kg je $\frac{1}{2} g$?

23. Nekdo kupi $3\frac{1}{2} dkg$ in $2 dkg$ čaja; koliko dkg in g ?

24. Od $20 kg$ kave se prodá $12\frac{1}{2} kg$; koliko kg in dkg kave ostane?

25. Trgovec dobi $14\frac{1}{2} g$ sladkorja, $12\frac{1}{2} g$ kave in $3\frac{1}{2} g$ riža; koliko g in kg tehta skupaj, kar je dobil?

26. Koliko minut je $\frac{1}{2}$ ure? Koliko mesecev je $\frac{1}{2}$ leta?

27. Tovarniški delavec dela dopoldne 5 ur, popoldne $4\frac{1}{2}$ ure; koliko ur vsega skupaj? (Znesek tudi na ure in minute.)

28. Deček je začel hoditi v šolo s 6. letom, v šolo je hodil 8 let, potem se je učil kovaštva $3\frac{1}{2}$ leta; koliko je bil star, ko je postal pomagač? (Tudi koliko let in mesecev.)

29. Kovaški pomagač zasluži $1\frac{1}{2} K$ na dan; koliko v 6 dneh?

2. Četrtnine.

Ako razdeliš celoto na 4 enake dele, se imenuje vsak tak del 1 četrtnina (četrtnina) ($\frac{1}{4}$).

1. Koliko četrtnin pole ima 1 cela pola papirja? Koliko četrtnin je 2, 4, 7, 12, 20 celih? Koliko četrtnin je $1\frac{1}{4}$, $2\frac{1}{4}$, $4\frac{3}{4}$, $8\frac{2}{4}$, $13\frac{1}{4}$?

2. Koliko h je $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4} K$?

3. Koliko celih K so 4 četrtnine K ? Koliko celih je 4, 8, 20, 36, 76 četrtnin?

Četrtnine tudi dobiš, ko razdeliš najprvo celoto na dve polovici in potem vsako polovico zopet na 2 enaka dela.

4. Koliko četrtnin K je 1 polovica K? Koliko četrtnin K je $\frac{2}{2}$, $\frac{3}{2}$, $\frac{5}{2}$, $\frac{13}{2}$, $\frac{25}{2}$ K?

5. Koliko *cm* je $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$ *m*?

6. Koliko polovic *m* je $\frac{2}{4}$, $\frac{6}{4}$, $\frac{10}{4}$, $\frac{34}{5}$, $\frac{54}{4}$ *m*?

7. Koliko *l* je $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$ *hl*?

V naslednjih 3 računih izrazi zneske tudi v *hl* in *l*:

8. $1\text{ hl} + \frac{1}{4}\text{ hl}$	9. $\frac{3}{4}\text{ hl} + 2\text{ hl}$	10. $\frac{3}{4}\text{ hl} + \frac{1}{4}\text{ hl}$
3 " + $1\frac{2}{4}$ "	$5\frac{1}{4}$ " + 6 "	$8\frac{3}{4}$ " + $2\frac{3}{4}$ "
17 " + $4\frac{3}{4}$ "	$28\frac{2}{4}$ " + $3\frac{1}{4}$ "	$10\frac{3}{4}$ " + $12\frac{1}{2}$ "

Računi vrste:

11. $97 + \frac{1}{4}$ do 100; **12.** $91 + \frac{3}{4}$ do 100; **13.** $86\frac{3}{4} + 1\frac{1}{4}$ do $99\frac{1}{4}$.

14. Koliko *dkg* je $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$ ali $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ *kg*?

" " $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ *q*?

V **15.** in **16.** računu izrazi zneske tudi v *kg* in *dkg*, v **17.** računu tudi v *q* in *kg*:

15. $8\frac{1}{4}\text{ kg} - 3\frac{1}{4}\text{ kg}$	16. $4\text{ kg} - \frac{1}{4}\text{ kg}$	17. $9\frac{3}{4}\text{ q} - 5\frac{1}{4}\text{ q}$
$7\frac{3}{4}$ " - $4\frac{3}{4}$ "	12 " - $3\frac{3}{4}$ "	$26\frac{1}{4}$ " - $8\frac{3}{4}$ "
$12\frac{2}{4}$ " - 5 "	37 " - $20\frac{3}{4}$ "	$41\frac{1}{4}$ " - $12\frac{3}{4}$ "

Naslednje vrste računi do 0:

18. $3 - \frac{1}{4}$ **19.** $6 - \frac{3}{4}$ **20.** $15\frac{3}{4} - 1\frac{3}{4}$

21. Koliko mesecev je $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ leta?

22. Koliko minut je $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ ure?

23. $3 \times \frac{3}{4}$ ure	24. $6 \times 3\frac{2}{4}$ ure	25. $5 \times 8\frac{3}{4}$ leta
$4 \times 2\frac{1}{4}$ "	$9 \times 5\frac{1}{2}$ "	$7 \times 13\frac{3}{4}$ "
$15 \times 4\frac{1}{4}$ "	$12 \times 7\frac{1}{2}$ "	$10 \times 9\frac{3}{4}$ "

26. Žena šiva dopoldne $4\frac{3}{4}$ ure, popoldne $5\frac{1}{2}$ ure; koliko časa skupaj? (Znesek tudi na ure in minute.)

27. Od 8 *m* platna odrežeš $3\frac{1}{4}$ *m*; kolik je kos, ki ostane?

28. V eni steklenici je $1\frac{1}{2}$ *l*, v drugi $\frac{3}{4}$ *l* vina; koliko vina je več v prvi nego v drugi steklenici?

29. Nekdo proda 9 hl vina in naredi pri vsakem hl $3\frac{1}{4}$ K dobička; koliko ima dobička?

30. Iz studenca moreš načrepati v 1 minuti $12\frac{1}{2}$ l vode; koliko v 8 minutah?

31. Koliko komadov je $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$ ducata?

32. Učenec porabi med letom od 8 ducatov peres $4\frac{1}{4}$ ducata; koliko ducatov in komadov mu ostane?

33. Koliko snopov je $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$ kope?

3. Osmine.

Ako razdeliš celoto na 8 enakih delov, se imenuje vsak tak del 1 osmina ($\frac{1}{8}$).

1. Koliko osmin pole je 1 cela pola papirja? Koliko osmin je 2, 3, 4, 6, 10 celih? Koliko osmin je $1\frac{1}{8}$, $2\frac{3}{8}$, $4\frac{5}{8}$, $9\frac{7}{8}$?

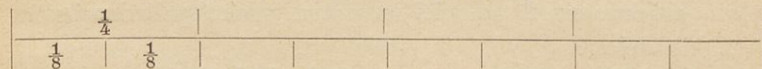
2. Koliko celih je 8, 16, 24, 40, 64 osmin?

Osmine tudi dobiš, ako razdeliš celoto najprvo na 2 polovici in potem vsako polovico še na 4 enake dele.

3. Koliko osmin je 1 polovica? Koliko osmin je $\frac{2}{2}$, $\frac{3}{2}$, $\frac{5}{2}$, $\frac{9}{2}$, $\frac{13}{2}$?

4. Koliko polovic je $\frac{4}{8}$, $\frac{8}{8}$, $\frac{12}{8}$, $\frac{24}{8}$, $\frac{40}{8}$?

Osmine tudi dobiš, ako razdeliš najprvo celoto na 4 četrtine in potem vsako četrtino še na dva enaka dela.

5. Koliko osmin je 1 četrtina? Koliko osmin je $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{8}{4}$, $\frac{15}{4}$?

6. Koliko četrtin je $\frac{2}{8}$, $\frac{4}{8}$, $\frac{10}{8}$, $\frac{26}{8}$?

$$\begin{array}{l} 7. \quad 2 \text{ l} + \frac{1}{8} \text{ l} \\ \quad 3 \text{ „} + 1\frac{3}{8} \text{ „} \end{array}$$

$$8. \quad \frac{5}{8} \text{ l} + \frac{1}{8} \text{ l} \\ 4\frac{3}{8} \text{ „} + 2\frac{3}{8} \text{ „}$$

$$9. \quad \frac{1}{2} + \frac{1}{8} \\ \frac{3}{4} + \frac{7}{8}$$

Računi vrste:

$$10. \quad 90 + \frac{3}{8} \text{ do } 99\frac{3}{4}.$$

$$11. \quad 78 + 2\frac{1}{8} \text{ do } 99\frac{5}{8}.$$

$$12. \begin{array}{l} 1\frac{3}{8} \text{ kg} - 1\frac{7}{8} \text{ kg} \\ 2\frac{7}{8} \text{ " } - 1\frac{7}{8} \text{ " } \end{array} \quad 13. \begin{array}{l} 3 \text{ kg} - 3\frac{5}{8} \text{ kg} \\ 12 \text{ " } - 3\frac{5}{8} \text{ " } \end{array} \quad 14. \begin{array}{l} 2\frac{1}{2} - 4\frac{5}{8} \\ 9\frac{3}{4} - 4\frac{5}{8} \end{array}$$

Računi do 0 vrste:

$$15. 1\frac{1}{8} - \frac{1}{8} \quad 16. 3 - \frac{3}{8} \quad 17. 10\frac{1}{8} - 1\frac{1}{8}$$

$$18. \begin{array}{l} 8 \times \frac{1}{8} \text{ g} \\ 6 \times 3\frac{1}{8} \text{ " } \end{array} \quad 19. \begin{array}{l} 4 \times 5\frac{3}{8} \text{ g} \\ 9 \times 7\frac{7}{8} \text{ " } \end{array} \quad 20. \begin{array}{l} 5 \times 12\frac{5}{8} \\ 3 \times 29\frac{3}{8} \end{array}$$

21. Nekdo pije pri kosilu $\frac{1}{4} l$, pri večerji $\frac{1}{8} l$ vina; koliko skupaj?

22. Gospodinja porabi od 2 kg sirovega masla $\frac{3}{8} kg$; koliko sirovega masla ji še ostane?

23. Za obed se računni na 1 osebo $\frac{1}{8} kg$ riža; koliko na 12 oseb?

24. Koliko držé 4 steklenice, ako drži vsaka 1 $\frac{5}{8} l$?

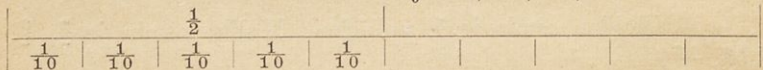
4. Desetine.

1. Koliko *dm* je $\frac{1}{10}, \frac{2}{10}, \frac{3}{10}, \frac{4}{10}, \frac{5}{10}, \frac{7}{10}, \frac{8}{10}, \frac{9}{10} m$?

2. Koliko desetini *m* ima 1 celi meter? Koliko desetini je 2, 3, 8, 9 celih? Koliko desetini je 1 $\frac{1}{10}, 2\frac{3}{10}, 5\frac{7}{10}, 8\frac{9}{10}$?

3. Koliko celih in desetini je 10, 26, 40, 79 desetini?

4. Kako se imenujejo deli, ki jih dobiš, ako razdeliš celoto najprvo na 2 polovici in potem vsako polovico še na 5 enakih delov?

5. Koliko desetini metra je $\frac{1}{2}, \frac{2}{2}, \frac{3}{2}, \frac{5}{2}, \frac{9}{2}, \frac{17}{2} m$?

6. Koliko polovic je $\frac{5}{10}, \frac{15}{10}, \frac{35}{10}, \frac{55}{10}, 9\frac{5}{10}$?

7. Koliko h je $\frac{1}{10}, \frac{2}{10}, \frac{3}{10}, \frac{4}{10}, \frac{5}{10}, \frac{7}{10}, \frac{8}{10}, \frac{9}{10} K$?

V naslednjih 3 računih izrazi zneske tudi v K in h:

$$8. 1 K + \frac{4}{10} K \quad 9. \frac{4}{10} K + \frac{3}{10} K \quad 10. \frac{1}{10} K + \frac{1}{2} K \\ 3 \text{ " } + 5\frac{3}{10} \text{ " } \quad 6\frac{3}{10} \text{ " } + 1\frac{7}{10} \text{ " } \quad 4\frac{1}{2} \text{ " } + 8\frac{7}{10} \text{ " }$$

Računi vrste:

$$11. 89 + 1\frac{1}{10} \text{ do } 98\frac{9}{10}. \quad 12. 72\frac{7}{10} + 3\frac{3}{10} \text{ do } 99\frac{1}{10}.$$

13. Koliko *dkg* je $\frac{1}{10}, \frac{2}{10}, \frac{3}{10}, \frac{4}{10}, \frac{5}{10}, \frac{6}{10}, \frac{8}{10}, \frac{9}{10} kg$?

V naslednjih 3 računih izrazi zneske tudi v *kg* in *dkg*:

$$14. \begin{array}{l} 3 \frac{1}{10} \text{ kg} - \frac{1}{10} \text{ kg} \\ 6 \frac{7}{10} \text{ " } - 1 \frac{7}{10} \text{ " } \end{array} \quad 15. \begin{array}{l} 18 \frac{7}{10} \text{ kg} - 5 \text{ kg} \\ 1 \text{ " } - \frac{3}{10} \text{ " } \end{array} \quad 16. \begin{array}{l} 13 \text{ kg} - 2 \frac{9}{10} \text{ kg} \\ 15 \frac{1}{10} \text{ " } - 6 \frac{7}{10} \text{ " } \end{array}$$

Računi vrste:

$$17. 2 - \frac{3}{10} \text{ do } \frac{2}{10}; \quad 18. 10 \frac{1}{10} - 1 \frac{1}{10} \text{ do } \frac{2}{10}.$$

$$19. \text{ Koliko } g \text{ je } \frac{1}{10}, \frac{2}{10}, \frac{3}{10}, \frac{4}{10}, \frac{5}{10}, \frac{7}{10}, \frac{8}{10}, \frac{9}{10} \text{ dkg?}$$

V naslednjih 3 računih izrazi zneske tudi v *dkg* in *g*:

$$20. \begin{array}{l} 10 \times \frac{1}{10} \text{ dkg} \\ 8 \times 1 \frac{3}{10} \text{ " } \end{array} \quad 21. \begin{array}{l} 7 \times 9 \frac{3}{10} \text{ dkg} \\ 5 \times 6 \frac{7}{10} \text{ " } \end{array} \quad 22. \begin{array}{l} 9 \times 9 \frac{7}{10} \text{ dkg} \\ 12 \times 3 \frac{3}{10} \text{ " } \end{array}$$

$$23. \text{ Koliko minut je } \frac{1}{10}, \frac{2}{10}, \frac{3}{10}, \frac{4}{10}, \frac{5}{10}, \frac{6}{10}, \frac{8}{10}, \frac{9}{10} \text{ ure?}$$

24. Da naredi pot v šolo 1krat, porabi Francek $\frac{1}{10}$ ure; koliko minut porabi, ako naredi pot 4krat?

25. Gospa kupi za $1 \frac{1}{10}$ K podšiva in za $\frac{1}{2}$ K vrvee; koliko plača za oboje?

26. Kos platna meri $31 \frac{3}{10}$ m; koliko ostane, ako se odreže $18 \frac{7}{10}$ m?

27. 1 m svilenine stane $4 \frac{1}{10}$ K; koliko stane 9 m?

5. Stotine.

Ako razdeliš celoto v 100 enakih delov, se imenuje vsak tak del 1 stotina ($\frac{1}{100}$). Stotine tudi dobiš, ako razdeliš celoto najprvo v 10 desetih in potem vsako desetino zopet na 10 enakih delov.

Kako imenujemo desetine metra, kako stotine metra?

1. Koliki del metra je 1 cm? Koliko je tedaj 1 cm? Koliko je po tem takem 6, 9, 18, 64, 87 cm?

2. Koliko cm je $\frac{1}{100}, \frac{19}{100}, \frac{47}{100}, \frac{59}{100}, \frac{77}{100}, \frac{93}{100}$ m?

3. Koliko cm je 1 dm ali 1 desetina metra? Koliko stotin je 2, 3, 7, 9 desetih? Koliko desetih je 10, 20, 50, 80 stotin?

4. Koliki del K je 1 h? Kako imenujemo potemtakem 4, 7, 36, 55, 92 h?

5. Koliko h je $\frac{1}{100}, \frac{17}{100}, \frac{39}{100}, \frac{51}{100}, \frac{73}{100}, \frac{93}{100}$ K?

V naslednjih 2 računih izrazi zneske tudi v K in h:

$$6. \quad 7 \text{ K} + 3 \frac{5}{100} \text{ K} \qquad 7. \quad \frac{7}{100} \text{ K} + \frac{7}{10} \text{ K}$$

$$\frac{33}{100} \text{ „} + \frac{9}{100} \text{ „} \qquad 15 \frac{23}{100} \text{ „} + 1 \frac{7}{100} \text{ „}$$

8. Koliko l je $\frac{1}{100}$, $\frac{23}{100}$, $\frac{49}{100}$, $\frac{57}{100}$, $\frac{81}{100}$, $\frac{97}{100}$ hl ?

9. Izrazi zneske tudi v hl in l :

$$37 \frac{41}{100} \text{ hl} - 9 \text{ hl} \qquad 15 \text{ hl} - 1 \frac{23}{100} \text{ hl.}$$

10. Koliko dkg je $\frac{1}{100}$, $\frac{13}{100}$, $\frac{35}{100}$, $\frac{67}{100}$, $\frac{89}{100}$, $\frac{91}{100}$ kg ?

V naslednjih 2 računih izrazi zneske tudi v kg in dkg :

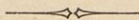
$$11. \quad 2 \times \frac{37}{100} \text{ kg} \qquad 12. \quad 4 \times 9 \frac{23}{100} \text{ kg}$$

$$9 \times \frac{11}{100} \text{ „} \qquad 5 \times 7 \frac{19}{100} \text{ „}$$

13. Nekdo izda: $25 \frac{13}{100}$ K, $37 \frac{7}{10}$ K in $19 \frac{57}{100}$ K; koliko skupaj?

14. Oskrbnik ima na mesec 100 K dohodkov, izda pa $88 \frac{37}{100}$ K; koliko mu ostane?

15. Koliko izda obitelj na teden, ako se računi na dan $4 \frac{13}{100}$ K?

Kupni računi in raznovrstne druge naloge.

V šoli in doma.

1. 1 risanka stane 6 h; koliko stane 8 risank?

8 risank stane 8×6 h, t. j. 48 h.

2. 1 svinčnik stane 8 h; koliko stane 9 svinčnikov?

3. 1 računica stane 24 h; koliko stanejo 4 računice?

4. Koliko stane 7 šolskih klopí à 16 K?

5. Koliko stane 5 podob à 4 K 8 h?

6. Koliko stane 6 šolskih tabel à 8 K 12 h?

7. V razredu je 36 dečkov in 28 deklic; koliko otrok je to?

8. Leto šteje 52 tednov, počitnic je 6 tednov; koliko tednov je šole?

9. Šolski vrt je širok 55 korakov, dolg je 18 korakov več; koliko korakov je dolg?

10. 1 dm vrvce stane 1 h; koliko stane 1 m ?

1 m stane 10×1 h = 10 h = 1 desetico.

11. Koliko desetice stane 1 *m* svilenega trakú, ako stane 1 *dm* 2, 4, 7, 9, 12, 38, 65 h?

12. 1 lega papirja stane 8 h; koliko stane 1 knjiga?

13. Koliko desetice stane 1 knjiga, ako stane 1 lega 6, 9, 12 h?

14. 1 *dkg* janeža stane 1 h; koliko stane 1 *kg*?

15. Koliko K stane 1 *kg*, ako stane 1 *dkg* 5, 8, 16, 24, 50, 64 h?

16. 1 *kg* krompirja stane 8 h; koliko stane 1 *q*?

17. Koliko K stane 1 *hl* octa, ako stane 1 *l* 9, 12, 18, 24 h?

18. Koliko stane 3, 7, 8, 10 *dkg* popra à 3 h?

19. " " 5, 6, 9, 10 *kg* kave à 5 K?

20. " " 2, 3, 4, 5 *l* mleka à 17 h?

21. " " 3, 10, 6, 9 *m* platna à 2 K 8 h?

22. " " 6, 8, 10, 4 *m* sukna à 8 K 10 h?

23. Nekdo zasluži na dan 3 K 10 h; koliko na teden?

24. Nekdo prihrani na mesec 8 K; koliko v 1 letu?

25. Dohodkov je bilo na mesec 98 K 40 h, stroškov 79 K 20 h; koliko je ostalo?

26. Gospodinja je kupila najprvo 36 jajc, potem 48 jajc; koliko skupaj?

27. $\frac{1}{2}$ *hl* sadjevca stane 14 K; koliko stane 1 *hl*?

28. $\frac{1}{4}$ *kg* lešnikov " 24 h; " " 1 *kg*?

29. $\frac{1}{8}$ *kg* rozin " 12 h; " " 1 *kg*?

30. 1 *kg* mesa " $1\frac{1}{4}$ K; " " 12 *kg*?

Trgovina, obrt in kmetijstvo.

31. 5 ducatov žepnih robcev stane 20 K; koliko stane 1 ducat?

1 ducat stane 5. del od 20 K, t. j. 4 K.

32. 7 *m* sukna stane 35 K; koliko stane 1 *m*?

33. 4 *m* trakú stane 96 h; koliko stane 1 *m*?

34. 6 ducatov brisalk stane 84 K; koliko stane 1 ducat?

35. Za 8 K kupiš 32 *l* piva; koliko za 1 K?

36. Za 5 K kupiš 40 *l* octa; koliko za 1 K?

37. 3 *m* svilenine stanejo 9 K 72 h; koliko stane 1 *m*?

38. 8 *m* žameta stane 40 K 48 h; koliko stane 1 *m*?

39. 9 ducatov nogavic stane 81 K 36 h; koliko stane 1 ducat?

40. 1 knjiga papirja stane 96 h; koliko stane $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ knjige?

41. Sluga je bil v službi pri enem kupcu $\frac{1}{2}$ leta, pri drugem $\frac{3}{4}$ leta; koliko mesecev je to?

42. Koliko K na dan, ako se ima 84 K na teden?

43. Iz soda, v katerem je 93 *l* petroleja, se odtoči najprvo 14 *l*, potem 32 *l*; koliko *l* ostane v sodu?

44. Krčmarja stane vino *l* po 84 h, prodaja ga pa *l* po 1 K; koliko ima dobička?

45. Krčmar je plačal vino *hl* po 78 K in hoče imeti 18 K dobička; po čem mora prodajati *hl*?

46. 1 *m* vrvce stane 1 desetico; koliko stane 1 *dm*?

1 *dm* stane $\frac{1}{10}$ od 1 desetice, t. j. 1 h.

47. Koliko h stane 1 *dm* trakú, ako stane 1 *m* 2, 8, 18, 26, 40 desetic?

48. 1 knjiga papirja stane 1 K; koliko stane 1 lega?

49. 1 *kg* riža stane 1 K; koliko stane 1 *dkg*?

50. Koliko h stane 1 *dkg*, ako stane 1 *kg* 1, 2, 4, 7, 10 K?

51. Koliko h stane 1 *kg*, ako stane 1 *q* 2, 9, 28, 60 K?

52. Koliko h stane 1 *l*, ako stane 1 *hl* 2, 8, 20, 33, 40 K?

53. Pomagač zasluži v 10 dneh 30 K; koliko 1 dan? 10 pomagačev je zaslužilo skupaj 30 K 80 h; koliko dobi 1 pomagač?

54. 10 *hl* žita stane 90 K; koliko stane 1 *hl*? koliko 7 *hl*?

55. 4 *hl* turščice stanejo 44 K; koliko stane 9 *hl*?

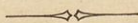
56. 10 jajc stane 40 h; koliko stane 13 jajc?

57. 5 *l* mleka stane 90 h; koliko stanejo 4 *l*?

58. 3 *kg* govedine stanejo 3 K 75 h; koliko 2, 4 *kg*?

59. Za 5 ovác se je plačalo 60 K 50 h; koliko je plačati za 2, 3, 7 ovác?

60. 4 *kg* krompirja stanejo 36 h; koliko stane 1 *q*?
61. 1 *q* bravine stane 95 K; koliko stanejo 3 *kg*?
62. 3 *l* octa stanejo 72 h; koliko stanejo 4 *hl*?
63. Kmet vseje 3 *hl* 10 *l* žita ter pridela 9tero seme; koliko pridela?
64. Posestnik ima 14 konj, 20 krav in 8 volov; koliko glav skupaj?
65. Kmet hoče za 1 *hl* ovsa 9 K; koliko *hl* mora prodati, da izkupi 63 K?
66. Nekdo kupi 2 *hl* pšenice à 13 K in plača s 6 petaki; koliko dobi nazaj?

D o d a t e k.

Novci (kovani).

Ni davno tega, kar smo računili v avstro-ogrski monarhiji na goldinarje avstrijske vrednote: 1 goldinar (gl.) = 100 krajcarjev. (kr.)

Po zakonu z 2. avgusta 1892. l. pa je uveljavljena mesto dosedanje avstrijske vrednote kronska vrednota, kateri je računaska enota krona.

Krono (K) delimo na 100 vinarjev (h).

Novci iz bronu: a) Novci po en vinar (vinar), b) novci po dva vinarja (dvovinarnik).

Novci iz niklja: a) Desetvinarski novci (desetice), b) dvajsetvinarski novci (dvajsetice, dvojače).

Srebrni novci (srebrnjaki): a) Kronski novci (krone), b) petkronski novci (petaki).

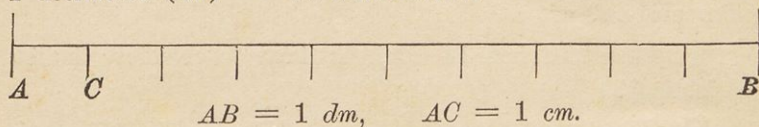
Zlati novci (zlatniki): a) desetkronski zlatniki (desetaki), b) dvajsetkronski zlatniki (dvajsetaki).

Od novcev avstrijske vrednote ostanejo za sedaj v prometu srebrni goldinarji; 1 gl. = 2 K.

Mere in uteži.

1. Dolžinske mere.

1 meter (*m*) = 100 centimetrov (*cm*) = 10 decimetrov,
 1 decimeter (*dm*) = 10 centimetrov.

2. Votle mere.

1 hektoliter (*hl*) = 100 litrov (*l*),
 1 liter = 10 decilitrov (*dl*).

3. Uteži.

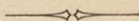
1 (metrski) cent (*q*) = 100 kilogramov (*kg*),
 1 kilogram = 100 dekagramov (*dkg*),
 1 dekagram = 10 gramov (*g*).

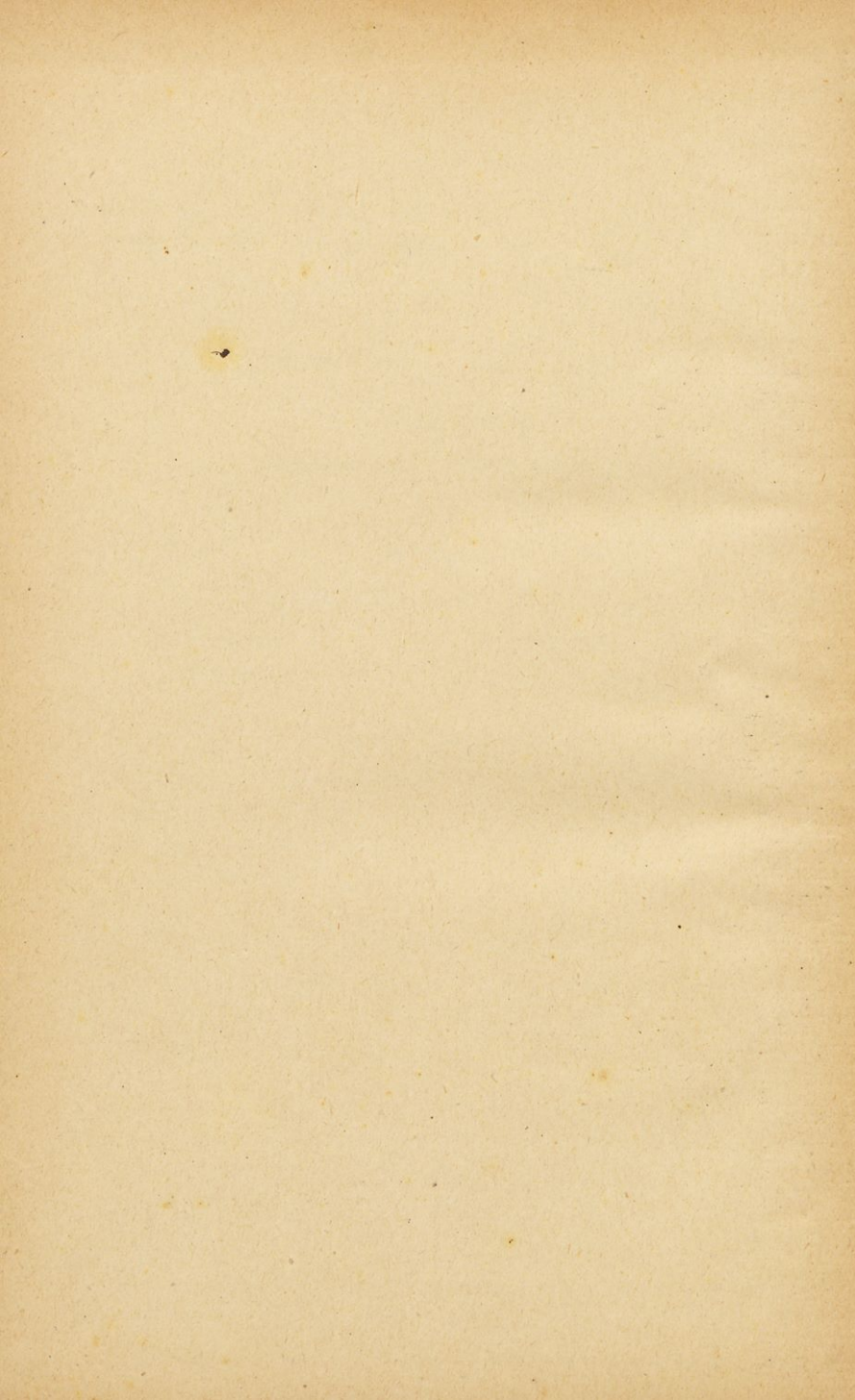
4. Časovne mere.

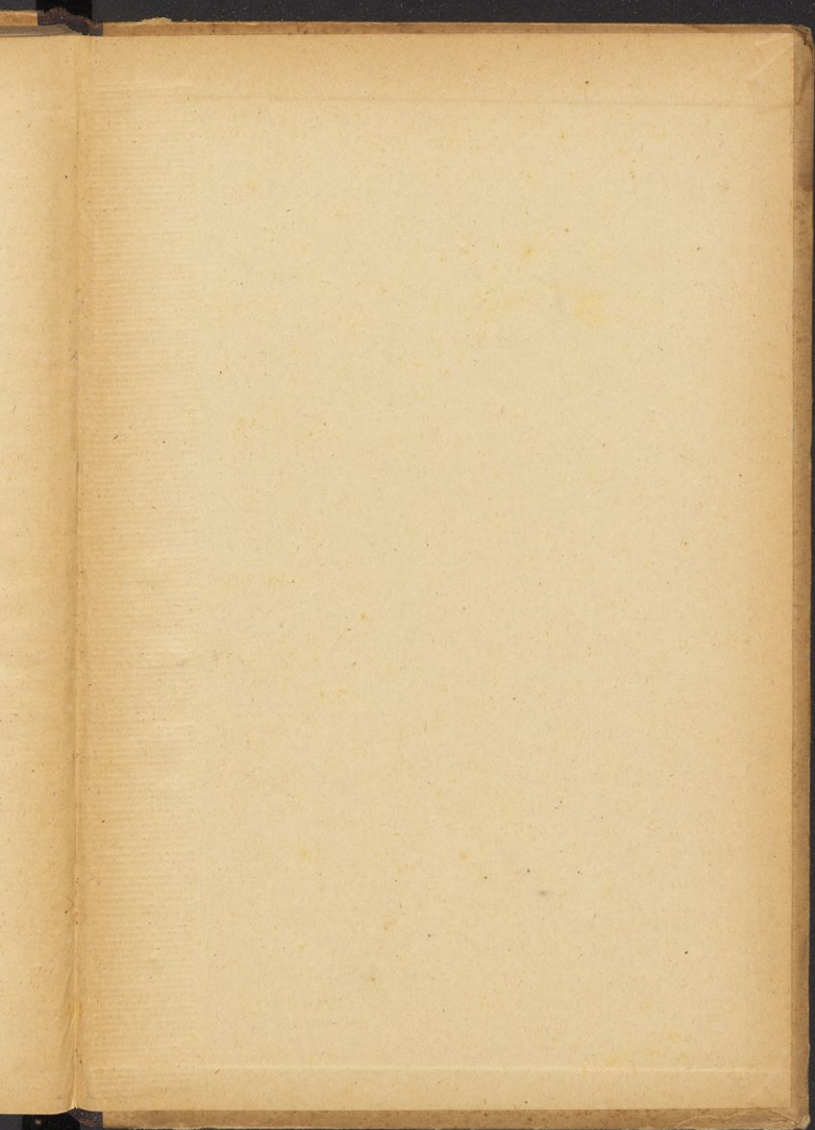
1 leto = 12 mesecev ali 52 tednov in 1 dan,
 1 teden = 7 dni,
 1 dan = 24 ur,
 1 ura = 60 minut.

5. Šteвне mere.

1 kopa = 60 snopov; 1 ducat = 12 komadov.
 1 knjiga = 10 leg = 100 pol.
 1 lega = 10 pol.

UNIVERZITETNA KNJIŽNICA MARIBOR

21325/1. izd. 1903

COBISS #

000510009

ZA ČITALNICO